

Bena: Bible for Acts

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

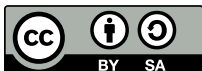
Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Acts

Chapter 1

¹ Kitabu kya daha nda kyandike, Theofilo, penilonga chonda yesu cheanjile kugola nma kufundisha. ² Mbaka siku ambayo mwene vamwahukie kukyanya hii yali baada ya kuhumicha amri kuchumbila numbura mbalafu kunamitume yeavahague. ³ Badala ya kuguda kwake mwene awonekine peali mumo na vithibitisho fyongofu fyefilola kwa siku alobaini alijizihilisha kwao na alongile kuhusu ufaru, e wa nguruvi. ⁴ peakakali avawene pamwi navo, avaamulise vabihile kuhega yerusalemulakini vachindilekwaajili ahadi daada, ambayo, alongile, Mwapulike kuhuma kwa nene. ⁵ Kwagila yohana abatisile kabisa kwa malenga, lakini mubatisua kwa numbula mbalafu katika siku hichi ndodo. ⁶ Na pevewene pamwi vamuwuchile mtwa hivi ndo muda gwe ukavawisila israheli ufalme?. ⁷ Mwene avalongile, sio sawa kwanye3nye kuluchela wakati au majila ambayo daada amekusudia kwa mamlaka gake, mwene kae. ⁸ Lakini mwanukila likakala, wakati numbura mbalafu peikwacha pakyanya yenu na nyenye muveche mashahidi vangu konda katika yerusalemu na uyahudi yote na samalia mbaka mwisho wa nyinyi. ⁹ Mtwa yesu peachilongileichi, peavakali velola kukyanya, mwene anyasulilwekukyanya na lifunde lyamugubike vabihile kumuona kwa meho gao. ¹⁰ Wakati peevilola mbinguni kwa makini pevehelela, gafra, vanu vavili vemile pagatigati yao vafwete mienda mivalafu. ¹¹ Valongile, nyenye vanu vagalililaya kwanini mwikwima hapa mwilola mbinguni. ¹² Huyu yesu yaakang'ie kukyanya ya mbinguni awuya kwa namna yiyila ngita peemwamuwene peehelera mbinguni. ¹³ Ndipo pewakawuyile yerusalemu kuhuma kidunda kya mizeituni, ambayo wewibehina yerusalemu mwenendo wa siku ya sabato. ¹⁴ Pevafikile vahele kugholofa kwevekekete. Nao ni petro, Yohana, Yakobo, Andrea, Filipo, Thomoso, Bathoromayo, Mathayo, Yakobo mwana wa Alfayo, Simoni, Zolote na Yuda mwana wa yakobo. ¹⁵ Wonda vekugile ngitav munu yumwi kwa juhudi vagendele katika maombi pamwi navo valikovali vadadala, mariamu, maivake yesu, nakaka zake. ¹⁶ Katika siku chila Petro emile pagatigati ya lukolo ngita vanu izo, alongile. ¹⁷ Ndugu yali lasima kutigila maandiko gatimisilwe ambapo dahile numbura mbalafu alongile kwa mdomo gwake gwa daudi kuhusiana na yuda, ambae avalongile vonda yevamwibete yesu. ¹⁸ (Kwa kuvecha mwene ali yumwi vetu na anwike lifungu lake la faida hii huduma. ¹⁹ Nundee munu huyu agulile eneo kwa kyeankwike kwa wanangifu wake na apo akague peelongocha kitue, muvili gwake gwabandwikene fisisolo fyake fyonda fikali mwachi.") ²⁰ Wonda yevekekete yerusalemu vapulike kuhusu ichi, eneo hili valikemelie kwa lugha yao, Akeldama hilo ni mugunda gwa danda. ²¹ Kwenye kitabu cha zaburi yandikilwe Ngoja eneo lake liveche hame na asiruhusiwe hata yumwi kwikala pala na Ruhusu munu yungi anyamule nafasi yake ya uongozi. ²² Hivyo ni muhimu kwahiyo, yumwi vagosi avakukele na newe wakati mu kwa yesu peahumile na kwingila kati ya newe. ²³ Kuanzia kwenye ubatiso wa yohana pasiku ila yeanyamuliwe pakyanya lasima ave shahidi wa ufufyuo pamoja nasi. ²⁴ Vavikile kutalo vagosigosi vavili Yusufun yeekemeluwa Barnaba, na mwene akemelilwe Yusto na Mathia. ²⁵ Vene vasukile wewe, mutwa, yeekuluchela numbura cha vanu vonda, hivyo vike wasi yukwi kati ya vavili ava yemuhague kunyamula nafasi katika huduma na utume ambapo yuda agolile wanangifu na kuhelela mahali pake. ²⁶ Vapigile kura kwa ajili yao, na kura yamgwilile mathia ambaye vamwisabie pamwi na vala mitume kumi na moja.

Chapter 1

¹ Kitabu kya daha nda kyandike, Theofilo, penilonga chonda yesu cheanjile kugola nma kufundisha. ² Mbaka siku ambayo mwene vamwahukie kukyanya hii yali baada ya kuhumicha amri kuchumbila numbura mbalafu kunamitume yeavahague. ³ Badala ya kuguda kwake mwene awonekine peali mumo na vithibitisho fyongofu fyefilola kwa siku alobaini alijizihilisha kwao na alongile kuhusu ufaru,e wa nguruvi. ⁴ peakakali avawene pamwi navo , avaamulise vabihile kuhega yerusalemulakini vachindilekwaajili ahadi daada, ambayo, alongile, Mwapulike kuhuma kwa nene. ⁵ Kwagila yohana abatisile kabisa kwa malenga, lakini mubatisua kwa numbula mbalafu katika siku hichi ndodo." ⁶ Na pevewene pamwi vamuwuchile mtwa hivi ndo muda gwe ukavawisila israheli ufalme?. ⁷ Mwene avalongile, sio sawa kwanye3nye kuluchela wakati au majila ambayo daada amekusudia kwa mamlaka gake, mwene kae. ⁸ Lakini mwanukila likakala, wakati numbura mbalafu peikwacha pakyanya yenu na nyenye muveche mashahidi vangu konda katika yerusalemu na uyahudi yote na samalia mbaka mwisho wa nyinyi." ⁹ Mtwas yesu peachilongileichi, peavakali velola kukyanya, mwene anyasulilwekukyanya na lifunde lyamugubike vabihile kumuona kwa meho gao. ¹⁰ Wakati peevilola mbinguni kwa makini pevehelela, gafra, vanu vavili vemile pagatigati yao vafwete mienda mivalafu. ¹¹ Valongile, nyenye vanu vagalililaya kwanini mwikwima hapa mwilola mbinguni. ¹² Huyu yesu yaakang'ie kukyanya ya mbinguni awuya kwa namna yiyila ngita peemwamuwene peehelala mbinguni. ¹³ Ndipo pewakawuyile yerusalemu kuhuma kidunda kya mizeituni, ambayo wewibehina yerusalemu mwenendo wa siku ya sabato. ¹⁴ Pevafikile vafele kugholofa kwevekekete . Nao ni petro, Yohana, Yakobo, Andrea, Filipo, Thomoso, Bathoromayo, Mathayo, Yakobo mwana wa Alfayo , Simoni, Zolote na Yuda mwana wa yakobo. ¹⁵ Wonda vekugile ngitav munu yumwi kwa juhudi vagendele katika maombi pamwi navo valikovali vadadala, mariamu, maivake yesu, nakaka zake. ¹⁶ Katika siku chila Petro emile pagatigati ya lukolo ngita vanu izo, alongile. ¹⁷ Ndugu yali lasima kutigila maandiko gatimisilwe ambapo dahile numbura mbalafu alongile kwa mdomo gwake gwa daudi kuhusiana na yuda, ambae avalongile vonda yevamwibete yesu." ¹⁸ (Kwa kuvecha mwene ali yumwi vetu na anwike lifungu lake la faida hii huduma. ¹⁹ Nundee munu huyu agulile eneo kwa kyeankwike kwa wanangifu wake na apo akague peelongocha kitue, muvili gwake gwabandwikene fisosolo fyake fyonda fikali mwachi .") ²⁰ Wonda yevekekete yerusalemu vapulike kuhusu ichi, eneo hili valikemelie kwa lugha yao , Akeldama hilo ni mugunda gwa danda. ²¹ Kwenye kitabu cha zaburi yandikilwe Ngoja eneo lake liveche hame na asiruhusiwe hata yumwi kwikala pala na Ruhusu munu yungi anyamule nafasi yake ya uongozi. ²² Hivyo ni muhimu kwahiyo, yumwi vagosi avakukele na newe wakati mu kwa yesu peahumile na kwingila kati ya newe. ²³ Kuanzia kwenye ubatiso wa yohana pasiku ila yeanyamuliwe pakyanya lasima ave shahidi wa ufufyuo pamoja nasi. ²⁴ Vavikile kutalo vagosigosi vavili Yusufun yeekemeluwa Barnaba, na mwene akemelilwe Yusto na Mathia. ²⁵ Vene vasukile wewe, mutwa, yeekuluchela numbura cha vanu vonda, hivyo vike wasi yukwi kati ya vavili ava yemuhague kunyamula nafasi katika huduma na utume ambapo yuda agolile wanangifu na kuhelela mahali pake. ²⁶ Vapigile kura kwa ajili yao, na kura yangwilile mathia ambaye vamwisabie pamwi na vala mitume kumi na moja.

Chapter 2

¹ Peyikafikile siku ya pentekoste, wonda vali pamwi sehemu yumwi. ² Ghafra gukahumile muwungi numon kuhuma mbinguni ngita lukala, Amemile nyumba yonda yevekakali vekete. ³ Apo chikavahumie mmili, ngita mmili cha moto chigawanyike, chali pakyanya yao kila yumwio vao. ⁴ Vao wonda vakamemichwe na numbura mbarafu na vakangile kulonga kwa lugha chonbda, kutigila fila numbura alivyowajalia kulobnga. ⁵ Nondea vali vayahudi yevakakali vekwikala yerusalem, leke guluvi, kuhuma kila taifapanyi ya mbingu, ⁶ Ngurumoi ishi pechikapusikiwe, kundi la vanu ujachile pamuni na pulike peveywanga kwa lugha yako mwenekaye ⁷ Vvakangavie na kwikangiasa, vene valongile, nakaka, av wonda sio vagalilaya? ⁸ Kwanini nawe tukuvapulikicha kila yumwi katika lugha twaveseluwe nacho ⁹ Waparthia na wamedia na waelamu na vyevekwikala mesopotamia uyaudi na kapandokia na katika ponto na asia ¹⁰ Kaitika frigia pamfilia. katika misri. na sehum na libya hata kirenena na vahanja kuhumia rumi. ¹¹ Wayahudi na waongof.wakrete na warabu tukuvapulika pavolonga katika lugha chetu kuhusu kasi cha uweso wa ngulivi. ¹² Wondavali vakangavie na kwikangiasa vakilongile vena kwa vena iyi inamaana gan ¹³ Lakini vengi vehanyangie na kulonga Ava vamechewile ugimbi mpya." ¹⁴ Lakini petlo akemile pamwina vave kumi na yumwi akagiche sauti avalongile vanu vayudea na vondagewikwikala apa yelusalemu ili lishelanike kwa nyenye. mpulikishe kwa makini njoo changu ¹⁵ Vanu ava sevagalizengita pemwi kwelewa, sababu saisi pamilau saa tatu. ¹⁶ Lakini hili likalongeluwe kuchumbiwa kwa mnyandunga yoelii ¹⁷ Yivecha katika siku cha mwishoi nguluvielonga nikwimwilanga numbula yangu kwa vanu wandai vana venu na vahinja venu vahecha uandunga vanyilambo vetu valola maono na vasea vetu valoanjocho. ¹⁸ Vilevile pakyanya ya vatumishi vangu na vatumishi vangu vakidala katika siku icho nikwilaga numbula yangu na vana. vanyaluhungu ¹⁹ Niowonesa majibu kukyanya ya anga ni naishala panyi ya linduguli. donola moto na mafucho gasa lyosi. ²⁰ Na lichuwa kubadiliswa kuvecha kizi na mwechi kuveche danda kabla siyachile siku ngomi na yajabu ya mtwa, ²¹ Yavecha kufingila kila yumwi ambaye kukemela litawa lya mtwa kuokoka. ²² Vanu va israel iupulike njowo icho yesu vanazaleti munu yeathibitise na nguluvi kwa nyenye kwa njowo na uweso na maasabu na ishara ambazo nguluvi kuhumbila mwene pagatigati yenu ngita nyenye vene kanye mwikichekage ²³ Kwasababu ya mpango uliokusudiwa tangu katali na maalifa ya nguluvi ahechilwe na nyenye kwa mawoka ya vanu vananyifu mvamvetelea na kumuhulaga ²⁴ Ambaye nguluvi amwimishe akaucheche uvavafi wa niufimbagwake. kwasababu seyawesekane kwa mwene kumilikiwa na ugo. ²⁵ Hivyo daudi alonga kuhusu mwene, namwene mtwa daima kutalo gangu ga uso gwangu yeyonde pohili mliwoko ujangu iya kutia hivyo basi sendihega lechwa ²⁶ Kwahiyo numbura yali na fuliha na lumili lwangulwatulahisilwe, pia mviri gwangu kwikala katika ukakatima. ²⁷ Seukuileka nafasi ya ihelela kuzimu welavwiruhusa mvalafu vako kulala uwozo ²⁸ Veve udhihinisha kwa neneng'asi cha wumi, ugola nimeme furaha kutalo ya kumeho kwako. ²⁹ Lukolo niwesa kuywanga kwa nyenye kwa ukakatima kuhusu daada yetu mwene afuwe na akasikilwe na kaburi lyako livecha pamwi na newe haha ndee nenguli ³⁰ Hivyo akavachile ninyandunga akaluchelee kuvecha nguluvi alapile kwa kilapo kwamwene kutigila aveka yumwi kwa uvengalo wake mkitikya kutari ³¹ Aliwene ili kwave na aklongile kuhusu chungaji wa kristo wala seaka, lekuwe kuzimwi wala mwiligwake seuka wolile. ³² uyu yesu- nguluvi amchusile ambaye newe wonde tuvasafi. ³³ Kwaiyo ,mvalafa kuhuma kwa daada mwene amimine inyiahadi ambaye nyenye mwilolana kupulika ³⁴ Kwamai paudi hakupaha kuchelembinguni lakini elonga mtua alongile kwanguluvi wingi ³⁵ Ulikale muliwoko lyangu wakulia mpaka penikuvagola aduizako kigods kwa ajili ya miguu yako ³⁶ Kwaiyo nyumba yosa ya israeli iliichele kuiakika kitigila mungu agolile ulenekevecha mtua va kristo uyu yesu mwene vamtesile." ³⁷ Nondee pakavapulike luchoulo vakanyangile katika numbula chao vakamlongile petro na mitume vangi lokolo tugite uliuli ³⁸ Napetro akamlongile kuhongocha na mbatisililie kila yumwi venu katika litawa lya yesu kristo kwa ajili ya kuhongecha sambu chenu na mwanlika zawadi ya numbula mbalafu ³⁹ Kwani kwanyenye ni ahadi na kwa vana venu kwavala vonda yevakakalipatali vanu volofukwa kadri ya mtua nguluvi vetu peakakemelie." ⁴⁰ Kwanjoo cholofu akalongile na kuvakana .alongile mulioko muhume katika kizazi iki kiwifu ⁴¹ Pevakakali vakanulike luchowo lwake na vakabatisilwe apoo vakongiliche katika siku iyo ngita nafsi elfu chidatu ⁴² Vakaendele katika mfundisho ya mitume na kwimwiliga . katika kumega mkate na katika maombi. ⁴³ Hofu ikachile pakwanya yakila nafsi, namaatabu gongofuna ishala chikagolikekuchumbila mitume ⁴⁴ Vosa yevakaamini vakakali pamwi na kuvecha na finuvyao kwa pamwi ⁴⁵ Navakaguchile vinu na miliki chao na kugava kwa vondo kutigila na hitaji la kili yumwi. ⁴⁶ Ndeninden siku ya baada ya siku vakahellege vavechege na lengo limwi katika hekalu na vakamegue mikate kwenye kaya navakag'ene miikiliyo kwa kuhekelela na kugongolecha munumbula; ⁴⁷ Vakamuchumile nguluvi valinakibali navanu vosa , mtua avakavalongiliche sikukwasiku ambaoyevakakali yevekombolua.

Chapter 2

¹ Peyikafikile siku ya pentekoste, wonda vali pamwi sehemu yumwi. ² Ghafra gukahumile muwungi numon kuhuma mbinguni ngita lukala, Amemile nyumba yonda yevekakali vekete. ³ Apo chikavahumie mmili, ngita mmili cha moto chigawanyike, chali pakyanya yao kila yumwio vao. ⁴ Vao wonda vakamemichwe na numbura mbarafu na vakangile kulonga kwa lugha chonbda, kutigila fila numbura alivyowajalia kulobnga. ⁵ Nondea vali vayahudi yevakakali vekwikala yerusalem, leke guluvi, kuhuma kila taifapanyi ya mbingu, ⁶ Ngurumoi ishi pechikapusikiwe, kundi la vanu ujachile pamuni na pulike peveywanga kwa lugha yako mwenekaye ⁷ Vvakangavie na kwikangiasa, vene valongile, nakaka, av wonda sio vagalilaya? ⁸ Kwanini nawe tukuvapulikicha kila yumwi katika lugha twaveseluwe nacho ⁹ Waparthia na wamedia na waelamu na vyevekwikala mesopotamia uyaudi na kapandokia na katika ponto na asia ¹⁰ Kaitika frigia pamfilia. katika misri. na sehum na libya hata kirenena na vahanja kuhumia rumi. ¹¹ Wayahudi na waongof.wakrete na warabu tukuvapulika pavolonga katika lugha chetu kuhusu kasi cha uweso wa ngulivi. ¹² Wondavali vakangavie na kwikangiasa vakilongile vena kwa vena iyi inamaana gan ¹³ Lakini vengi vehanyangie na kulonga Ava vamechewile ugimbi mpya." ¹⁴ Lakini petlo akemile pamwina vave kumi na yumwi akagiche sauti avalongile vanu vayudea na vondagewikwikala apa yelusalemu ili lishelanike kwa nyenye. mpulikishe kwa makini njoo changu ¹⁵ Vanu ava sevagalizengita pemwi kwelewa, sababu saisi pamilau saa tatu. ¹⁶ Lakini hili likalongeluwe kuchumbiwa kwa mnyandunga yoelii ¹⁷ Yivecha katika siku cha mwishoi nguluvielonga nikwimwilanga numbula yangu kwa vanu wandai vana venu na vahinja venu vahecha uandunga vanyilambo vetu valola maono na vasea vetu valoanjocho. ¹⁸ Vilevile pakyanya ya vatumishi vangu na vatumishi vangu vakidala katika siku icho nikwilaga numbula yangu na vana. vanyaluhungu ¹⁹ Niowonesa majibu kukyanya ya anga ni naishala panyi ya linduguli. donola moto na mafucho gasa lyosi. ²⁰ Na lichuwa kubadiliswa kuvecha kizi na mwechi kuveche danda kabla siyachile siku ngomi na yajabu ya mtwa, ²¹ Yavecha kufingila kila yumwi ambaye kukemela litawa lya mtwa kuokoka. ²² Vanu va israel iupulike njowo icho yesu vanazaleti munu yeathibitise na nguluvi kwa nyenye kwa njowo na uweso na maasabu na ishara ambazo nguluvi kuhumbila mwene pagatigati yenu ngita nyenye vene kanye mwikichekage ²³ Kwasababu ya mpango uliokusudiwa tangu katali na maalifa ya nguluvi ahechilwe na nyenye kwa mawoka ya vanu vananyifu mvamvetelea na kumuhulaga ²⁴ Ambaye nguluvi amwimishe akaucheche uvavafi wa niufimbagwake. kwasababu seyawesekane kwa mwene kumilikiwa na ugo. ²⁵ Hivyo daudi alonga kuhusu mwene, namwene mtwa daima kutalo gangu ga uso gwangu yeyonde pohili mliwoko ujangu iya kutia hivyo basi sendihega lechwa ²⁶ Kwahiyo numbura yali na fuliha na lumili lwangulwatulahisilwe, pia mviri gwangu kwikala katika ukakatima. ²⁷ Seukuileka nafasi ya ihelela kuzimu welavwiruhusa mvalafu vako kulala uwozo ²⁸ Veve udhihinisha kwa neneng'asi cha wumi, ugola nimeme furaha kutalo ya kumeho kwako. ²⁹ Lukolo niwesa kuywanga kwa nyenye kwa ukakatima kuhusu daada yetu mwene afuwe na akasikilwe na kaburi lyako livecha pamwi na newe haha ndee nenguli ³⁰ Hivyo akavachile ninyandunga akalucheche kuvecha nguluvi alapile kwa kilapo kwamwene kutigila aveka yumwi kwa uvengalo wake mkitikya kutari ³¹ Aliwene ili kwave na akilongile kuhusu uchungaji wa kristo wala seaka, lekuwe kuzimwi wala mwiligwake seuka wolile. ³² uyu yesu- nguluvi amchusile ambaye newe wonde tuvasafi. ³³ Kwaiyo ,mvalafa kuhuma kwa daada mwene amimine inyiahadi ambaye nyenye mwilolana kupulika ³⁴ Kwamai paudi hakupaha kuchelembinguni lakini elonga mtua alongile kwanguluvi wingi ³⁵ Ulikale muliwoko lyangu wakulia mpaka penikuvagola aduizako kigods kwa ajili ya miguu yako ³⁶ Kwaiyo nyumba yosa ya israeli iliichele kuiakika kitigila mungu agolile ulenekevecha mtua va kristo uyu yesu mwene vamtesile." ³⁷ Nondee pakavapulike luchoulo vakanyangile katika numbula chao vakamlongile petro na mitume vangi lokolo tugite uliuli ³⁸ Napetro akamlongile kuhongocha na mbatisililie kila yumwi venu katika litawa lya yesu kristo kwa ajili ya kuhongecha sambu chenu na mwanlika zawadi ya numbula mbalafu ³⁹ Kwani kwanyenye ni ahadi na kwa vana venu kwavala vonda yevakakalipatali vanu volofukwa kadri ya mtua nguluvi vetu peakakemilie." ⁴⁰ Kwanjoo cholofu akalongile na kuvakana .alongile mulioko muhume katika kizazi iki kiwifu ⁴¹ Pevakakali vakanulike luchowo lwake na vakabatisilwe apoo vakongiliche katika siku iyo ngita nafsi elfu chidatu ⁴² Vakaendele katika mfundisho ya mitume na kwimwiliga . katika kumega mkate na katika maombi. ⁴³ Hofu ikachile pakwanya yakila nafsi, namaatabu gongofuna ishala chikagolikekuchumbila mitume ⁴⁴ Vosa yevakaamini vakakali pamwi na kuvecha na finuvyao kwa pamwi ⁴⁵ Navakaguchile vinu na miliki chao na kugava kwa vondo kutigila na hitaji la kili yumwi. ⁴⁶ Ndeninden siku ya baada ya siku vakahellege vavechege na lengo limwi katika hekalu na vakamegue mikate kwenye kaya navakag'ene miikiliyo kwa kuhekelela na kugongolecha munumbula; ⁴⁷ Vakamuchumile nguluvi valinakibali navanu vosa , mtua avakalongiliche sikukwasiku ambaoyevakakali yevekombolua.

Chapter 3

¹ Sasa petro nayohana vakakali vehelera katika hekalu wakati wa kusuka, saa tisa ² Munu yungi kiwete tangu kuzaliwa akali ebebwa kila siku na akakali elasulwa pamugongo wa hekalu yewikemelwa mnofu ili awese kusuka selaka kuhuma kwa vanu yevakahelenge kuhekalu ³ Pea,vawene petro na yohana vakalibia kwingila hekaluni asukile sadaka. ⁴ Petro akamkasie meho pamwi na yohana alongile tutole nehwe ⁵ Kiwete akavalolile echinalalila kwahukakinu fulani kuhuma kwavene ⁶ Lakini petro akalongile mapesa na sahabu nene nalihela, lakini kila kyenuna kyonde ukuvagavila veve katika litawa lya yesu klistowa nazaleti gangele." ⁷ Petro akamnyamule kwa luwoko lyake la kulia na akamnyasuwe kukyanya mala yimwi magulu gake na fifungo fya michege gyake gikapatile nguvu ⁸ Eguluka kukyanya, munu kiwete akamile na kuvanga kugenda hekaluni pamwi na petro na yohana egenda eguluka na kumchumila nguluvi. ⁹ Vanu wose vakamwiwene peegenda na kumchumila nguluvi ¹⁰ Vakalucheke kutiga akakali ni yula munu ambali akakali ekwikala esuka sadaka panyangilo mnofu wa hekalu vakamemile na kwikang'asa na kustaaajabu kwa sababu yakila kyekika hummuye kwa mwene. ¹¹ Namna alivyokuwa avkolilie petro na yohana vanu wonde kwa pamoja vakakimbiliege kuukumbi wewikemelwa wa suleman, vekwikang'asa sana. ¹² Petro peakawene ili mwene akavalongile vanu nyenye vanu va israeli kwa mimi mkwikang'asa kwa mimi mwaveche meho genu kwanehwe ngita kwamba tumgitile uyu agenda kwa ngufu chetu nehwe au uchaji wa nehwe?." ¹³ Nguluvi wa ibrahimu na wa isaka na wa yakobo, nguluvi va daada vetu amginike mtumishi vake yesu huyu naliye ambae nyenye mkangabisie na kumkana mbele ya uso wa pilato, japo mwene akakali alamuweka kumleka hulu ¹⁴ Mkamkemile mvalafu na mnyahaki na badala yake mkakelee muulaji ahumusuwe huru. ¹⁵ Nyenye mkamlongile mfalme va womi ambaye nguluvi akamchokilekuhuma kwa yevafuwe nehweni mashaidi wa ili ¹⁶ Nondena imani katika mulitava lyake munu huyu ambaye mukumuwona na kumuchela agitilekuvecha na likakala, imani ambayo ichumba kwa yesu umgavie mwene afya uji kamilifu kutola yenu nyenye mwiwosa. ¹⁷ Nondee lukolomukuluchela kutigila mkanyilekutiga upoji ndivyo pia vakafanyile viongozi venu ¹⁸ Lakini njoho ambacho nguluvi akavalongile kwave kwa milomo gyavyandunga wose kwamba uyu klistoaguda nondeya atimisile. ¹⁹ Kwa hiyo tubuni na mpituke ili kutigila sambili chenu chiwesa kuhehwa kabisa kusudi chaehe nyakati cha kunifulahisha kutokana na uwepo wa mtwa ²⁰ Na kwamba awesa kumtuma kristo ambae ahagulilwe kwa ajili yetu,yesu. ²¹ Mwene aliye ambaye lasima mbingu chimwanukule mpaka wakati wa kupiluswa kwa vinu finu fyunde ambavyo nguluvi akaywangile samani cha kale kwa milomo gya manabii watakatifu ²² Hakika musa akalongile mtwa nguluvi ainyasule nabii ngita nene kuhuma katika lukolo weno mumpulikicha kila munu ambacho avalongile nyenye, ²³ Ihumila kutigila kila munu ambaye seepulikicha kwa nabii huyo ataangamizwa kabisa ahege pagati ya vanu. ²⁴ Ndiyo na manabii wose kuhuma samweli na vale yevafuatile baadaye vakaywangile na vakatagasile ichi ²⁵ Nyenye mwivana va manabiina wa agano ambolo la nguluvi akalingitile pamwi na mababu ngita weakalongile kwa ibrahimu katika mbeyu yake familia chose cha lidugulu chibaliwa ²⁶ Baada ya nguluvi kumwinula mnyikolo vake akamtumile kwa nyenye tami, ili avabaliki nyenye kwa kupituka kuhuma katika wanangifu wenu."

Chapter 3

¹ Sasa petro nayohana vakakali vehelera katika hekalu wakati wa kusuka, saa tisa ² Munu yungi kiwete tangu kuzaliwa akali ebebwa kila siku na akakali elasulwa pamugongo wa hekalu yewikemelwa mnofu ili awese kusuka selaka kuhuma kwa vanu yevakahelenge kuhekalu ³ Pea,vawene petro na yohana vakalibia kwingila hekaluni asukile sadaka. ⁴ Petro akamkasie meho pamwi na yohana alongile tutole nehwe ⁵ Kiwete akavalolile echinalalila kwahukakinu fulani kuhuma kwavene ⁶ Lakini petro akalongile mapesa na sahabu nene nalihela, lakini kila kyenuna kyonde ukuvagavila veve katika litawa lya yesu klistowa nazaleti gangele." ⁷ Petro akamnyamule kwa luwoko lyake la kulia na akamnyasuwe kukyanya mala yimwi magulu gake na fifungo fya michege gyake gikapatile nguvu ⁸ Eguluka kukyanya, munu kiwete akamile na kuvanga kugenda hekaluni pamwi na petro na yohana egenda eguluka na kumchumila nguluvi. ⁹ Vanu wose vakamwiwene peegenda na kumchumila nguluvi ¹⁰ Vakalucheke kutiga akakali ni yula munu ambali akakali ekwikala esuka sadaka panyangilo mnofu wa hekalu vakamemile na kwikang'asa na kustaaajabu kwa sababu yakila kyekika hummuye kwa mwene. ¹¹ Namna alivyokuwa avkolilie petro na yohana vanu wonde kwa pamoja vakakimbiliege kuukumbi wewikemelwa wa suleman, vekwikang'asa sana. ¹² Petro peakawene ili mwene akavalongile vanu nyenye vanu va israeli kwa mimi mkwikang'asa kwa mimi mwaveche meho genu kwanehwe ngita kwamba tumgitile uyu agenda kwa ngufu chetu nehwe au uchaji wa nehwe?." ¹³ Nguluvi wa ibrahimu na wa isaka na wa yakobo, nguluvi va daada vetu amginike mtumishi vake yesu huyu naliye ambae nyenye mkangabisie na kumkana mbele ya uso wa pilato, japo mwene akakali alamuweka kumleka hulu ¹⁴ Mkamkemile mvalafu na mnyahaki na badala yake mkakelee muulaji ahumusuwe huru. ¹⁵ Nyenye mkamlongile mfalme va womi ambaye nguluvi akamchokilekuhuma kwa yevafuwe nehweni mashaidi wa ili ¹⁶ Nondena imani katika mulitava lyake munu huyu ambaye mukumuwona na kumuchela agitilekuvecha na likakala, imani ambayo ichumba kwa yesu umgavie mwene afya uji kamilifu kutola yenu nyenye mwiwosa. ¹⁷ Nondene lukolomukuluchela kutigila mkanyilekutiga upoji ndivyo pia vakafanyile viongozi venu ¹⁸ Lakini njoho ambacho nguluvi akavalongile kwave kwa milomo gyavyandunga wose kwamba uyu klistoaguda nondeya atimisile. ¹⁹ Kwa hiyo tubuni na mpituke ili kutigila sambili chenu chiwesa kuhehwa kabisa kusudi chaehe nyakati cha kunifulahisha kutokana na uwepo wa mtwa ²⁰ Na kwamba awesa kumtuma kristo ambae ahagulilwe kwa ajili yetu,yesu. ²¹ Mwene aliye ambaye lasima mbingu chimwanukule mpaka wakati wa kupiluswa kwa vinu finu fyunde ambavyo nguluvi akaywangile samani cha kale kwa milomo gya manabii watakatifu ²² Hakika musa akalongile mtwa nguluvi ainyasule nabii ngita nene kuhuma katika lukolo weno mumpulikicha kila munu ambacho avalongile nyenye, ²³ Ihumila kutigila kila munu ambaye seepulikicha kwa nabii huyo ataangamizwa kabisa ahege pagati ya vanu. ²⁴ Ndiyo na manabii wose kuhuma samweli na vale yevafuatile baadaye vakaywangile na vakatagasile ichi ²⁵ Nyenye mwivana va manabiina wa agano ambolo la nguluvi akalingitile pamwi na mababu ngita weakalongile kwa ibrahimu katika mbeyu yake familia chose cha lidugulu chibaliwa ²⁶ Baada ya nguluvi kumwinula mnyikolo vake akamtumile kwa nyenye tami, ili avabaliki nyenye kwa kupituka kuhuma katika wanangifu wenu."

Chapter 4

¹ Wakati petro na yohana pvakali yawanga na vana venu makuhani na walinzi wa hekalu na masadukayo vanahelelie ² Vakali vakakalie sana kwa sababu petro na yohana vakakali vefundisa vanu kuusu yesu na kunadisa pakwaya ya kufufuka kwa mwene kuhuma kwa wafu ³ Vavekebete na kuvavika mukichaka hapmilau yesafwatile kwa ni tayali yali pamie ⁴ Lakini vani vongofo venevapulike ujumbe vamilele naidadi ya vongofo yevakakali vamilele vavaganiche kuwa elfu tano. ⁵ Hata payasikile pamilau siku yeyafwayile, kwamba mkuu wao vavahafna waandishi kwapamw ivekung'ese yelusalemu ⁶ Anasa kuhani mkuu akakali na kuyafa, na yohana na iskanda navonde yevakakali na lukolo wa kuhani mkuu ⁷ Pe vakavavikile petro na yohana katikati yao vakavawuchile, kwa uweso liki, au kwa litawa liki mugolileichi? ⁸ Kisha petro peavechile amemile numbula mbalafu, akavalongie nyenye vakomi va vanu na vasehe ⁹ Ngita newe siku ya neng'uli tuwichua kuhusu tendo jema lyelyagolilwe kwa munu huyu mtamwa kwanamna liki munu uyu agolilweunani ¹⁰ Hebu lichalanike ilyo kwa nyenye na kwa vanu vonde katika israeli kugila kwa litawa lya yesu klisto wa nazaleti ambae mwamuchindie kutigila ngulivi amufufue kuhuma kwa wafu ni kwa ng'asi yake kutigili munu uyu ekwima apa palutalo yenu peevecha mnaafya. ¹¹ Mtwi kristo ni liganga ambalo nyenye yemwihega mwalipulusile lakini lyene ligolilwe kuvecha liganga likomi lya pambali ¹² Kwe hela wokovo katika munu yungi waye yondo kwa maana kwa hele litawa lingi panyi ya mbingu lwelapewilwe vanu ambalo kwa ilyo twiwesa kuokolewa. ¹³ Nunde pevawene ukakatima wa petro na yohana na vakagundue kutigila vakakali vanu va kawaida yevehela na elimu, vekang'ise vakalucheke kutigila petro na yohana vali pamwi na yesu ¹⁴ Kwa sababu vamuwene yula munu yeaponile emile pamwi nao sivakakali kinikya kulonga dhidi ya hili. ¹⁵ Lakini pevakali valamuwe vanitume vahege kutalo ya mkutano gwabalaza, vaywangile vene kwa vene ¹⁶ Vakalongile tuvagolewuli vanuava nikweli kutigila muujiza wa ajaabu gufanyike kuchumbila vene wichelanika nakili yumwi yeekwikala yerulalemu setwiwesa kulikana ilyo. ¹⁷ Lakini alikutigila luchowo ulu lubile kugendelela mugati ya vanu hubu tuvakane vabihile kulonga kangi kwa munu yoyonda kwa litawa ili ¹⁸ Vavakamilie petro na yohana mugati na kuvaamulisa kutigila vabihe kulonga wala kufundisa kwa litawa lya yesu. ¹⁹ Lakini petro na yohana vakahigile na kuvalongela ngita sahihi pameho ya guruvi kuvatii nyenye kuliko nguruvi, mwihukumu venekahe ²⁰ Maana nehwe twiwesa kuleka kuywanga njowo ichi tuchiwele na tuchipulike. ²¹ Baada ya kuvakana sana petro na yohana vavalekile sivawesile kupata sababu yoyonda kutova kwasababu vanu vonda vakakali vakumsifu nguruvi kwakila kyekikakali kigolilwe ²² Baada ya kuvaleka hulu petro na yohana vachile kwa vanu vao na kuvalongila chonda kutigila makuhani wakuu na vasehe vakakali vavalongile. ²³ Baada ya kuvaleka huru petro na Yohana vachile kwa vanu vao na kuvalongera chonda kutigila makuhasni wakuu na vasehe vakakali valongie. ²⁴ Pevachipulike valandwike sauti chao pamwi kwa nguruvi nakulonga mtwa veve yewaumbile mbingu na lindugulina bahari na kila kinu mugati yeke ²⁵ Wewe ambaye, kwa numbula mbalafu kwa kinyasacha daada vetu daudi mtumishi wako ulisema, wuli vanu vamataifa vagorile ghasia na watu wametafakali mambo yasiofaa? ²⁶ Vafalme valunduguli vapangile pamwi na vatawala vakung'ene pamwi dhidi ya mtwa na dhidi ya masii wake. ²⁷ Nhakika wonda herode na pontiopilato pamwi na vanu va mataifa na vanu va izraeli vakung'ene pamwi katiak mjii huu dhidi ya mtumishi vakomtakatifu yesu kutigila mwamubakile mafuta ²⁸ Vakung'ene pamwi kugola chonda na liwoko lyako na makelo gako galamwililwe tangu katali kabla chakuhumila. ²⁹ Nunde mtwa ugalole kukabusua kwao na ukavamechele vatumishi vako na kutilonga luchowo lwako kwaukakatima wonda ³⁰ Ili kutigila pewinyosa liwokolyako kuponya ishara na maajabu fiwesa kuhumila litawa lyamtumishi vako mtakatifu yesu ³¹ Pevasindile kusuka eneo ambalo vakung'ene pamwi lyahogosike na vonda vamemechilwe na numbula mbalafu na valongile luchowo lwa nguruvi kwa ukakatima. ³² Idadi ngomi ya vara yevamemile vali na numbula yimwi na roho moja kwahela hata yumwi vao yealongile kutigila kyokyonda kyeamiliki kyalikyake yumwene badala yake vakakali na finu fyonda shilika ³³ Kwangufu ngomi mitume vali vakatangasiye ushuhuda wao kuhusu ufufuo wa mtwa yesu na neema ngomi yali pakanyanya yao wonda. ³⁴ Si pakakali munu yoyonda pagati yao yeapungukilwe mahitaji kwa sababu vanu vonda yevakakali na hati cha fivanja au nyumba vaguchile na kuleta mapesa gafinu fyevakaguchile ³⁵ Nakufika panyi ya migulu ya mitume na kugavana kwa fanilwe kwakila muumini kulingana na kila yumwi peakelie hitaji. ³⁶ Yusufu mlawi munukuhuma kipro, apewilwe litawa Barnabasi na mtume [hiyo ikitafakaliwa ni mwana wa faraja] ³⁷ Avechage na muguna aliguchile aletile sendi, kachivikile panyi pa migulu ga mitume.

Chapter 4

¹ Wakati petro na yohana pvakali yawanga na vana venu makuhani na walinzi wa hekalu na masadukayo vanahelelie ² Vakali vakakalie sana kwa sababu petro na yohana vakakali vefundisa vanu kuusu yesu na kunadisa pakwaya ya kufufuka kwa mwene kuhuma kwa wafu ³ Vavekebete na kuvavika mukichaka hapmilau yesafwatile kwa ni tayali yali pamie ⁴ Lakini vani vongofu venevapulike ujumbe vamilele naidadi ya vongofu yevakakali vamilele vavaganiche kuwa elfu tano. ⁵ Hata payasikile pamilau siku yeyafwayile, kwamba mkuu wao vavahafna waandishi kwapamw ivekung'ese yelusalemu ⁶ Anasa kuhani mkuu akakali na kuyafa, na yohana na iskanda navonde yevakakali na lukolo wa kuhani mkuu ⁷ Pe vakavavikile petro na yohana katikati yao vakavawuchile, kwa uweso liki, au kwa litawa liki mugolileichi? ⁸ Kisha petro peavechile amemile numbula mbalafu, akavalongie nyenye vakomi va vanu na vasehe ⁹ Ngita newe siku ya neng'uli tuwichua kuhusu tendo jema lyelyagolilwe kwa munu huyu mtamwa kwanamna liki munu uyu agolilweunani ¹⁰ Hebu lichalanike ilyo kwa nyenye na kwa vanu vonde katika israeli kugila kwa litawa lya yesu klisto wa nazaleti ambae mwamuchindie kutigila ngulivi amufufue kuhuma kwa wafu ni kwa ng'asi yake kutigili munu uyu ekwima apa palutalo yenu peevecha mnaafya. ¹¹ Mtwi kristo ni liganga ambalo nyenye yemwihega mwalipulusile lakini lyene ligolilwe kuvecha liganga likomi lya pambali ¹² Kwe hela wokovo katika munu yungi waye yondo kwa maana kwa hele litawa lingi panyi ya mbingu lwelapewilwe vanu ambalo kwa ilyo twiwesa kuokolewa. ¹³ Nunde pevawene ukakatima wa petro na yohana na vakagundue kutigila vakakali vanu va kawaida yevehela na elimu, vekang'ise vakaluchele kutigila petro na yohana vali pamwi na yesu ¹⁴ Kwa sababu vamuwene yula munu yeaponile emile pamwi nao sivakakali kinikya kulonga dhidi ya hili. ¹⁵ Lakini pevakali valamuwe vanitume vahege kutalo ya mkutano gwabalaza, vaywangile vene kwa vene ¹⁶ Vakalongile tuvagolewuli vanuava nikweli kutigila muujiza wa ajaabu gufanyike kuchumbila vene wichelanika nakili yumwi yeekwikala yerulalemu setwiwesa kulikana ilyo. ¹⁷ Lakini alikutigila luchowo ulu lubile kugendelela mugati ya vanu hubu tuvakane vabihile kulonga kangi kwa munu yoyonda kwa litawa ili ¹⁸ Vavakamilie petro na yohana mugati na kuvaamulisa kutigila vabihe kulonga wala kufundisa kwa litawa lya yesu. ¹⁹ Lakini petro na yohana vakahigile na kuvalongela ngita sahihi pameho ya guruvi kuvatii nyenye kuliko nguruvi, mwihukumu venekahe ²⁰ Maana nehwe twiwesa kuleka kuywanga njowo ichi tuchiwele na tuchipulike. ²¹ Baada ya kuvakana sana petro na yohana vavalekile sivawesile kupata sababu yoyonda kutova kwasababu vanu vonda vakakali vakumsifu nguruvi kwakila kyekikakali kigolilwe ²² Baada ya kuvaleka hulu petro na yohana vachile kwa vanu vao na kuvalongila chonda kutigila makuhani wakuu na vasehe vakakali vavalongile. ²³ Baada ya kuvaleka huru petro na Yohana vachile kwa vanu vao na kuvalongera chonda kutigila makuhasni wakuu na vasehe vakakali valongie. ²⁴ Pevachipulike valandwike sauti chao pamwi kwa nguruvi nakulonga mtwa veve yewaumbile mbingu na lindugulina bahari na kila kinu mugati yeke ²⁵ Wewe ambaye, kwa numbula mbalafu kwa kinyasacha daada vetu daudi mtumishi wako ulisema, wuli vanu vamataifa vagorile ghasia na watu wametafakali mambo yasiofaa? ²⁶ Vafalme valunduguli vapangile pamwi na vatawala vakung'ene pamwi dhidi ya mtwa na dhidi ya masii wake. ²⁷ Nhakika wonda herode na pontiopilato pamwi na vanu va mataifa na vanu va izraeli vakung'ene pamwi katiak mjii huu dhidi ya mtumishi vakomtakatifu yesu kutigila mwamubakile mafuta ²⁸ Vakung'ene pamwi kugola chonda na liwoko lyako na makelo gako galamwililwe tangu katali kabla chakuhumila. ²⁹ Nunde mtwa ugalole kukabusua kwao na ukavamechele vatumishi vako na kutilonga luchowo lwako kwaukakatima wonda ³⁰ Ili kutigila pewinyosa liwokolyako kuponya ishara na maajabu fiwesa kuhumila litawa lyamtumishi vako mtakatifu yesu ³¹ Pevasindile kusuka eneo ambalo vakung'ene pamwi lyahogosike na vonda vamemechilwe na numbula mbalafu na valongile luchowo lwa nguruvi kwa ukakatima. ³² Idadi ngomi ya vara yevamemile vali na numbula yimwi na roho moja kwahela hata yumwi vao yealongile kutigila kyokyonda kyeamiliki kyalikyake yumwene badala yake vakakali na finu fyonda shilika ³³ Kwangufu ngomi mitume vali vakatangasiye ushuhuda wao kuhusu ufufuo wa mtwa yesu na neema ngomi yali pakanyanya yao wonda. ³⁴ Si pakakali munu yoyonda pagati yao yeapungukilwe mahitaji kwa sababu vanu vonda yevakakali na hati cha fivanja au nyumba vaguchile na kuleta mapesa gafinu fyevakaguchile ³⁵ Nakufika panyi ya migulu ya mitume na kugavana kwa fanilwe kwakila muumini kulingana na kila yumwi peakelie hitaji. ³⁶ Yusufu mlawi munukuhuma kipro, apewilwe litawa Barnabasi na mtume [hiyo ikitafakaliwa ni mwana wa faraja] ³⁷ Avechage na muguna aliguchile aletile sendi, kachivikile panyi pa migulu ga mitume.

Chapter 5

¹ Hivi muni yumwi yakelilwe anamia, wa safina mdala vake vakagualile sehem ya mali ² Na akaguchile sehem ya mapesa yevakaguchile [mdala vake pia akalichelee ili] na kaletile sehem ya isige na kavika sehem ya migulu ya mitume. ³ Lakini petro akarongile anamia kwa nini lichimwi agumemiche mutima gwako kulonga uelesi kwa numbula mbalafu na fia sehem ya mali ya kitava ⁴ Wakati pelikali lyave kuguchuwa selikavechile ni mali ya veve na baada ya kuguchiwa selikakali pasi ya uamuzi wa veve ikali wuliweli uholose lichowo ulumunumbula yako huvachangile ng'odo vanu bali umuchangile nguluvi ⁵ Katika kupulika njowo ichi anamia aguepasi na akadumue numbula na wongifu mkomi vachie wose yavakalipulike il ⁶ Vanyilambo vakachile kutalo kumvika katika sanda na kumsindika kwivala na kumsika. ⁷ Baada ya masaa gadatu ndee mdala vake akavangie mugati seakaluchelee like kuhumia ⁸ Petro akavalongile uvalongile neke mkaguchile mgunda kwa thamani hiyo akalongile ndivyo thamani. ⁹ Kisha petro akavalongile ivecha wuliwuli kutigila mpatine kwa pamwi kutigila roho va mtwa lole magulu gavala vasukile mgosi vako gepalyango na vakunyamula na kukusindika kwivala. ¹⁰ Ghafra akaguwe mumagulu ga petro akdumue numbue na vala vanyilambo vakachile munyumba vakamuwene afue sue vakamtegue kumsindika kwivala na kumsindika behi ya mgosi vake. ¹¹ Wongofi mkomi ukachile kukyanya ya kanisa lyosa na kukyanya ya wosa yevakachipulike njowo uichi. ¹² Ishara chorofu na maajabu fikakali8 fihuma miongoni mwa vanu kuchumbila mumawoko ya mitume, vakakali pamwi katika ukumbi wa suleimani. ¹³ Lakini, kwehela muni yungfi tofauti yeakakali na utakatifu wa kukoleng'ana nawo hata ndeya vakagavililwe heshima ya kuyana na vanu. ¹⁴ Na piaha vaamini wolofu vakakali vakongeleka kwa mtwa Idadi ngomi ya vagosi na vakidala, ¹⁵ Kiasi kwamba hata vakawategue vatumwa mnanana na kuvalasa mukitanda na mumakochio, ili kutiguila petro eve3sa echumba hvifunyi hvake kiwese kwiye kukyanya yao. ¹⁶ Hapo piaha idadi yolofu ya vanu vakachile kuhuma mwamni chechichungutila Yerusalemu vekuvalaleta vatamuwa na vonde yevagululwike na roho vachafu, na vosa vakaponile. ¹⁷ Lakini kuhani mkomi ekwinamke na wosa yevakali pamwi na mwene ambao ni va zehebu la masadukayo na na vakamemechuwe na wifu. ¹⁸ Vakanyosile mawoko gao kuvabata mitume na kuvavika mugatio ya muvichaka kya pamwi. ¹⁹ Na wakati wa pamiye lihoka lya mutuwa akachindue milyango ya kichaka na kuvalongocha kwivala na kulonga, ²⁰ "Muhelele mukeme hekaluni na kuvalongela vanu njowo chose ya unani uwo. ²¹ Pevakapulike ulu vekengie muhekalu wakati wa kukiya na kuwulanicha lakini kuhani mkomi akachile na viose yevakali nawo na kukemela balaza lyosa kwa kwa pamwi na vasee wonda wa mkomi akachile akakachile na wosa yevakakali navo, na kukemecha balaza lyosa kwa pamwi na vasehe vosa wa vanu, va Israeli na kuvatuma mumagelesa ili kuvalaleta mitume. ²² Lakini vanyikongo yevakahele sevakaavawene mufichana, vakamuyile na kusindika lipoti, ²³ "Tuwene kichaka ki8mefugwa unofu sana, na vakolokoni vemile pamulyango lakini petwikali twidindula setukamuwene muni mugati." ²⁴ Nondeya wakati jemedali wa hekalu na makuhani vakomi pevakapulike njowo ichi vekengililwe na wogofi mkomi kwa ajili ya vene vekwiholosa luvecha wuliwuli luchowo ulu. ²⁵ Kisha yumwi akachile na kuvalongela vanu yemuvavikile mukichaka vemile muhekalu na vewulanicxha vanu." ²⁶ Hivyo jemedari ahele pamwi na watumishi na valetile, lakini bila ya kugola fulugu kwa sababu vawogwipe vanu ngali vaweke kuvatova kwa maganga. ²⁷ Pevesilile kuvalaleta vavavikile kutalo ya balasa kuhani mkomi avawuchile. ²⁸ Alongile twavalongie bihile kufundisha kwa litawa ili na bado mmemiche yerusalemu kwa fundisho lyanyenye na kudoboka kuleta danda ya muni uyu kukyanya na nehwe." ²⁹ Lakini petro na mitume vahigile lasima tumtii nguruvi kuliko vanu. ³⁰ Nguruvi va dada vetu amchusile yesu yemwamuwulege kwa kumutumbika kukyanya ya libiki. ³¹ Nguruvi alimchumiliche katika liwoko lyake lya kuume na kumgola kuvecha mkomi na mwokozi kuhecha toba kwa Israeli, na msamaa wa sambu. ³² Nehwe ni mashahidi va njowo ichi na numbura mbalafu ambye nguruvi amhechile kwa vala yevekumtii." ³³ Vanyangutwa wa balasa pevapulike ndeya vebatiwe na ligofogofu vakelegekuvawulaga miteme. ³⁴ Lakini Pharisayo akemelwe Gamalieli mwalimu va shetia, aheshimihe na vanu vonda emile na kuvalongela mitume muvanyamule kwivala kwa muda mfupi. ³⁵ Kisha avalongie vagosi va Israeli muveche muveche makini sana na kyemwipendekesa kuvagolela vanu ava. ³⁶ Kwa sababu dahile chachumbile Theuda emile na kwifuna kuvecha na muni mukomi na idadi ya vanu vepata mia nane vamfwatile awulege na wonda yevakakali wanamtii walitawanyika na kupotewa. ³⁷ Baada ya muni huyu yuda mgalilaya enamwike siku chile cha kuandikwa sensa avakwegile vanu volofun kumbele yake na mwene aygile na wonda yevavechile vakimtii vapwiling'ene. ³⁸ Nondee nguvalongela mwiepe na vanu ava na muvaleke venekaye kwa sababu ngita mpango huwu au kasi iyi ya vanu itaguwa. ³⁹ Lakini ngita ni ya nguruvi muwesa kuvakanila ha, mwiwesa kwiwona hata mwilumbana na nguruvi. "Hivyo vachangilwe na njowo chake. ⁴⁰ Pmbele vavakemeliye mitume mugati na kuvatova na kuvalasimisa vabihile kulonda kwa litawa lya yesu, na vakavatovile vachelelage. ⁴¹ Vahigile kutalo ya balasa vahekeliye kwa sababu vavavangiliye kuvecha

vatakiwa kuguda na kutoheshimiwa kwa ajili ya litawa ilyo.⁴² Kwa hiyo kila siku mugati ya hekali na kuhuma kukaye hadi kaye vagendelile kufundisa na kuhubiri yesu kuvecha masihi.

Chapter 5

¹ Hivi muni yumwi yakelilwe anamia, wa safina mdala vake vakagualile sehem ya mali ² Na akaguchile sehem ya mapesa yevakaguchile [mdala vake pia akalichelee ili] na kaletile sehem ya isige na kavika sehem ya migulu ya mitume. ³ Lakini petro akarongile anamia kwa nini lichimwi agumemiche mutima gwako kulonga uelesi kwa numbula mbalafu na fia sehem ya mali ya kitava ⁴ Wakati pelikali lyave kuguchuwa selikavechile ni mali ya veve na baada ya kuguchiwa selikakali pasi ya uamuzi wa veve ikali wuliweli uholose lichowo ulumunumbula yako huvachangile ng'odo vanu bali umuchangile nguluvi ⁵ Katika kupulika njowo ichi anamia aguepasi na akadumue numbula na wongifu mkomi vachie wose yavakalipulike il ⁶ Vanyilambo vakachile kutalo kumvika katika sanda na kumsindika kwivala na kumsika. ⁷ Baada ya masaa gadatu ndee mdala vake akavangie mugati seakaluchelee like kuhumia ⁸ Petro akavalongile uvalongile neke mkaguchile mgunda kwa thamani hiyo akalongile ndivyo thamani. ⁹ Kisha petro akavalongile ivecha wuliwuli kutigila mpatine kwa pamwi kutigila roho va mtwa lole magulu gavala vasukile mgosi vako gepalyango na vakunyamula na kukusindika kwivala. ¹⁰ Ghafra akaguwe mumagulu ga petro akdumue numbue na vala vanyilambo vakachile munyumba vakamuwene afue sue vakamtegue kumsindika kwivala na kumsindika behi ya mgosi vake. ¹¹ Wongofi mkomi ukachile kukyanya ya kanisa lyosa na kukyanya ya wosa yevakachipulike njowo uichi. ¹² Ishara chorofu na maajabu fikakali8 fihuma miongoni mwa vanu kuchumbila mumawoko ya mitume, vakakali pamwi katika ukumbi wa suleimani. ¹³ Lakini, kwehela muni yungfi tofauti yeakakali na utakatifu wa kukoleng'ana nawo hata ndeya vakagavililwe heshima ya kuyana na vanu. ¹⁴ Na piaha vaamini wolofu vakakali vakongeleka kwa mtwa Idadi ngomi ya vagosi na vakidala, ¹⁵ Kiasi kwamba hata vakawategue vatumwa mnanana na kuvalasa mokitanda na mumakochio, ili kutiguila petro eve3sa echumba hvifunyi hvake kiwese kwiye kukyanya yao. ¹⁶ Hapo piaha idadi yolofu ya vanu vakachile kuhuma mwamni chechichungutula Yerusalem vekuvala vatumuwa na vonde yevagululwike na roho vachafu, na vosa vakaponile. ¹⁷ Lakini kuhani mkomi ekwinamke na wosa yevakali pamwi na mwene ambao ni va zehebu la masadukayo na na vakamemechuwe na wifu. ¹⁸ Vakanyosile mawoko gao kuvabata mitume na kuvavika mugatio ya muvichaka kya pamwi. ¹⁹ Na wakati wa pamiye lihoka lya mutuwa akachindue milyango ya kichaka na kuvalongocha kwivala na kulonga, ²⁰ "Muhelele mukeme hekaluni na kuvalongela vanu njowo chose ya unani uwo. ²¹ Pevakapulike ulu vekengie muhekalu wakati wa kukiya na kuwulanicha lakini kuhani mkomi akachile na viose yevakali nawo na kukemela balaza lyosa kwa kwa pamwi na vasee wonda wa mkomi akachile akakachile na wosa yevakakali navo, na kukemecha balaza lyosa kwa pamwi na vasehe vosa wa vanu, va Israeli na kuvatuma mumagelesa ili kuvala mitume. ²² Lakini vanyikongo yevakahele sevavawene mufichana, vakamuyile na kusindika lipoti, ²³ "Tuwene kichaka ki8mefugwa unofu sana, na vakolokoni vemile pamulyango lakini petwikali twidindula setukamuwene muni mugati." ²⁴ Nondya wakati jemedali wa hekalu na makuhanu vakomi pevkapulike njowo ichi vekengililwe na wogofi mkomi kwa ajili ya vene vekwiholosa luvecha wuliwuli luchowo ulu. ²⁵ Kisha yumwi akachile na kuvalongela vanu yemuvavikile mukichaka vemile muhekalu na vewulanicxha vanu." ²⁶ Hivyo jemedari ahele pamwi na watumishi na valetile, lakini bila ya kugola fulugu kwa sababu vawogwape vanu ngali vaweke kuvatova kwa maganga. ²⁷ Pevesilile kuvala vavavikile kutalo ya balasa kuhani mkomi avawuchile. ²⁸ Alongile twavalongie bihile kufundisha kwa litawa ili na bado mmemiche yerusalem kwa fundisho lyanyenye na kudoboka kuleta danda ya muni uyu kukyanya na nehwe." ²⁹ Lakini petro na mitume vahigile lasima tumtii nguruvi kuliko vanu. ³⁰ Nguruvi va dada vetu amchusile yesu yemwamuwulege kwa kumutumbika kukyanya ya libiki. ³¹ Nguruvi alimchumiliche katika liwoko lyake lya kuume na kumgola kuvecha mkomi na mwokozi kuhecha toba kwa Israeli, na msamaa wa sambu. ³² Nehwe ni mashahidi va njowo ichi na numbura mbalafu ambye nguruvi amhechile kwa vala yevekumtii." ³³ Vanyangutwa wa balasa pevapulike ndeya vebatiwe na ligofogofu vakelegekuvawulaga miteme. ³⁴ Lakini Pharisayo akemelwe Gamalieli mwalimu va shetia, aheshimihe na vanu vonda emile na kuvalongela mitume muvanyamule kwivala kwa muda mfupi. ³⁵ Kisha avalongie vagosi va Israeli muveche muveche makini sana na kyemwipendekesa kuvagolela vanu ava. ³⁶ Kwa sababu dahile chachumbile Theuda emile na kwifuna kuvecha na muni mukomi na idadi ya vanu vepata mia nane vamfwatile awulege na wonda yevakakali wanamtii walitawanyika na kupotewa. ³⁷ Baada ya muni huyu yuda mgalilaya enamwike siku chile cha kuandikwa sensa avakwegile vanu volofun kumbele yake na mwene aygile na wonda yevavechile vakintii vapwiling'ene. ³⁸ Nondee nguvalongela mwiepe na vanu ava na muvaleke venekaye kwa sababu ngita mpango huwu au kasi iyi ya vanu itaguwa. ³⁹ Lakini ngita ni ya nguruvi muwesa kuvakanila ha, mwiwesa kwiwona hata mwilumbana na nguruvi. "Hivyo vachangilwe na njowo chake. ⁴⁰ Pmbele vavakemeliye mitume mugati na kuvatova na kuvalasimisa vabihile kulonda kwa litawa lya yesu, na vakavatovile vachelelage. ⁴¹ Vahigile kutalo ya balasa vahakeliye kwa sababu vavavangiliye kuvecha

vatakiwa kuguda na kutoheshimiwa kwa ajili ya litawa ilyo.⁴² Kwa hiyo kila siku mugati ya hekali na kuhuma kukaye hadi kaye vagendelile kufundisa na kuhubiri yesu kuvecha masihi.

Chapter 6

¹ Nondée katika siku ichi pevakakali na idadai ya wanafunzi peyikakali ikongelechela, lalamiko la wayahudi wa kiyunani likavangile dhidi ya waebrania kwa sababu wajane vao walikuwa wanasahaulika katika kugavasa kila siku chakula. ² Mitume kumi na vavili vakavakemilie kukung'ana na fanafunzi na kulonga sio nofu kwa newe kulileka luchowo lya nguruvi na kuvahudumila mapesa. ³ Kwa hiyo lukolo muhagule vagosi saba kuhuma pagati yenu vanu vanofu vamemile numbura na hekima ambayo twiwesa kuvagavila luchowo ulu. ⁴ Na newe twendelea daima katika kuomba na katika kuhudumu luchowo. ⁵ Hotuba yao yapendesile mkutano wote nondée vakamuhagule stefana munu yeamemile na imani na numbula mbalafu na Filipo, Nikanori, Timoni, Permena, na Nikalao, mwongofu kutoka Antiokia. ⁶ Maamini vakavaletile vanu ava pautalo ya mitume yevakasukile na pambele vakavavikile mawoko gao. ⁷ Hivyo luchowo lwa nguruvi lukaenie na idadi ya mwanafunzi ikaginile kongelechela uko yerusalem na idadi ngomi ya makuhani wakatii imani. ⁸ Stefano, amemile neema na ngufu peali agolege maajabu na ishara ngomi mugatigati mwa vanu. ⁹ Lakini apo vekemilie baadhi ya vanu va vafuasi vasinagogi lwelikemeluwa sinagogi la muhuru, na la wakirene na la Waeskandaria, na baadhi kuhuma kilikia na Asia, Watu hawa walikuwa wakihojiana na stefano. ¹⁰ Lakini sevawesile kushindana hekima ya numbura kuitigila Stefano peali etumila katika kunywaga. ¹¹ Kisha waliwashawishi baadhi ya vanu kwa siri kulonga tupulike Stefano aywangege luchowo lwa kufulu dhidi ya musa dhidi ya nguruvi." ¹² Vavalasimise vanu vavaa na waandishi na kuhelela Stefano vakamwibete na kumusindika pautalo ya balasa. ¹³ Vavaletile vashahidi va udesi yevavalongile munu, huyu eleka kulonga njowo mbaya dhidi ya njowo takatifu na sheria. ¹⁴ Kwani wapulike pevelonga kutigila uyu yesu wa nazareti ananga mahali apo na kuzibadili desturi chetwakabisiswile na Musa. ¹⁵ Kila yumwi yeali katika baraza anaelekeza meo gake kumlola Stefano nao vakavawene pameo yake ukakali8 ngita pameo na malaika.

Chapter 6

¹ Nondée katika siku ichi pevakakali na idadai ya wanafunzi peyikakali ikongelechela, lalamiko la wayahudi wa kiyunani likavangile dhidi ya waebrania kwa sababu wajane vao walikuwa wanasahaulika katika kugavasa kila siku chakula. ² Mitume kumi na vavili vakavakemilie kukung'ana na fanafunzi na kulonga sio nofu kwa newe kulileka luchowo lya nguruvi na kuvahudumila mapesa. ³ Kwa hiyo lukolo muhagule vagosi saba kuhuma pagati yenu vanu vanofu vamemile numbura na hekima ambayo twiwesa kuvagavila luchowo ulu. ⁴ Na newe twendelea daima katika kuomba na katika kuhudumu luchowo. ⁵ Hotuba yao yapendesile mkutano wote nondée vakamuhagule stefana munu yeamemile na imani na numbula mbalafu na Filipo, Nikanori, Timoni, Permena, na Nikalao, mwongofu kutoka Antiokia. ⁶ Maamini vakavaletile vanu ava pautalo ya mitume yevakasukile na pambele vakavavikile mawoko gao. ⁷ Hivyo luchowo lwa nguruvi lukaenie na idadi ya mwanafunzi ikaginile kongelechela uko yerusalem na idadi ngomi ya makuhani wakatii imani. ⁸ Stefano, amemile neema na ngufu peali agolege maajabu na ishara ngomi mugatigati mwa vanu. ⁹ Lakini apo vekemilie baadhi ya vanu va vafuasi vasinagogi lwelikemeluwa sinagogi la muhuru, na la wakirene na la Waeskandaria, na baadhi kuhuma kilikia na Asia, Watu hawa walikuwa wakihojiana na stefano. ¹⁰ Lakini sevawesile kushindana hekima ya numbura kuitigila Stefano peali etumila katika kunywaga. ¹¹ Kisha waliwashawishi baadhi ya vanu kwa siri kulonga tupulike Stefano aywangege luchowo lwa kufulu dhidi ya musa dhidi ya nguruvi." ¹² Vavalasimise vanu vavaa na waandishi na kuhelela Stefano vakamwibete na kumusindika pautalo ya balasa. ¹³ Vavaletile vashahidi va udesi yevavalongile munu, huyu eleka kulonga njowo mbaya dhidi ya njowo takatifu na sheria. ¹⁴ Kwani wapulike pevelonga kutigila uyu yesu wa nazareti ananga mahali apo na kuzibadili desturi chetwakabisiswile na Musa. ¹⁵ Kila yumwi yeali katika baraza anaelekeza meo gake kumlola Stefano nao vakavawene pameo yake ukakali8 ngita pameo na malaika.

Chapter 7

¹ Kuhani mkomi alongile njowo ichi ni cha nakaka"? ² Stefano akalongile valukolo vadada vangu mupulikiche nene mulungu va utukufu akamuhumie dada vetu Abrahamu wakati peyakali mesopotania kabla yakwikala Harani; ³ akamlongie hege katika iyi yaki na vagenja vake na ubite katika inyi yendikela kukulangucha. ⁴ Kisha akahegile katika inyi ya ukalidayo ekekele harani kuhuma hapo akamletile kwenye inyi yevekwikala nondeya. ⁵ Seakamgaview kyokyonda ngita mala yake sepakavechile na sehemu hata ya kuvika ligulu, lakini Abrahamu aliahidiwa hata kabla ya kupata mwana kuwa amgavila inyi ngita miliki yake na uvegalo wake. ⁶ Mulungu aligile hayo ndeya ya kwamba vavegaluwa vake kalivakete inyi ya uhenja na kwamba ve3nekaye uko vavangita kuvecha watumwa vao na kuvagita vibaya kwa muda wa miaka mianne. ⁷ Na mulungu akalongile nitalihukumu taifa ambalo livangila mateka na badaa ya hapo vehuma na kumwabudu katika sehemu iyi. ⁸ Na akamgavie Abrahamu agano la tahara hivyo Abrahamu akavechile dada va isaka akamtahili siku ya nane Isaka akali dada va Yakobo va vakuu vetu kumi na vavili. ⁹ Vakuhu vetu vakamwonie wifu Yusufu vakAmguhile katika inyi ya Misri na mulungu akali pamwi nawenew. ¹⁰ Na amkombuwe katika kuguda kwake na akamgavie fadhili nba hekima pautalo ya farao mkomi mtavala kukyanya ya misri na kukyanya ya nyumba yake yosa. ¹¹ Basi kukali na njala ngomi na kuguda kolofu katika inyi ya misri na kanani, na dada vetu sevakapatile kilio. ¹² Lakini yakobo peapulike kuna vilio misri akavatumile vadada ve3tu kwa mara ya kwanza. ¹³ Katika safari ya uvili Yusufu akelangwiche kwa valukolo vake, valukolo va Yusufu ikachelikine kwa farao. ¹⁴ Yusufu akavatumile valukolo vake kubita jkumolongekla ykobo dada vao ache misri pamwi na jamaa yake jumla ya vanu vosa ni sabini na tano. ¹⁵ Hivyo Yakobo akekile Misri kisha akafuwe mwene pamwi na vadada vetu. ¹⁶ Vakatililwe hata shekemu vbakasikilwe katika maleka ambayo Abrahamu akagulile kwa vipande fya se3ndi kuhuma kwa cvana va Hamori huko shekemu. ¹⁷ Wakati wa ila ahadi ambayo mulungu alimwahidi Abrahamu peukahegeliye vanu pevehecha wongelerlikjiye huko misri. ¹⁸ Wakati enamewike mkopmi tyungi kukyanya ya misri mkopmi yesaauchele kuhusu Yusufu. ¹⁹ Huyu mgeni yungi akabvachangile vanu vetu na kuvagita vanangifu vadada vetu na kuvataga vana vao fyali ili vatane kwikala. ²⁰ Katika kipindi kila Musa avegalilwe akakli munofu paulo ya Mulungu akakuchilwe miezi midatu katika nyumba ya dadee. ²¹ Wakati peatagilwe, muhinja vafarao akamunyamue na kumtunza ngita mwana vake. ²² Musa afundisilwe gosa ga kimisri akali na likakala katika njowo na matendo. ²³ Lakini baada ya kutiomisa miaka arobaini ikamwacghiew katika numbura yake vakavagendie valukolo vake vana na Istraeli. ²⁴ Peakamwene mwisraeli peefanyiwa wanangifu Musa alimtetea na kumhomba lugoto yeakakali ekumuonela kwa kumntova mmisiri. ²⁵ peehocha kuwa valukolo vake valuchele kwamba mulungu avakombola kwa liwoko lyake, lakioni sevakaluche. ²⁶ Siku yeikafuatile akahele kwa baazi ya waisraeli yevakakali vegombana akagechi8le kuwapatanishja alongile, vatumwa nyenye ni lukolo, mbona mwikwihokela nyenye v kwa nyenye? ²⁷ Lakini yekumuhokela jilani yake akamsung'ile kutal;i na kulonga nani akafwanyile mkomi na muhukumu wetu? ²⁸ Veve wikela kumbulaga ngita peukamwulagile mmisiri golo?" ²⁹ Musa akabihiye baada ya kupulika ichi akali muhenja katika nchi ya midiani ambapo akali dada va vana vavili. ³⁰ Baada ya miaka arobaini kuchumba malaika akamuhumie katika jangwa la kidunda sinai sinai katika mwali wa moto mugati ya kichaka. ³¹ Wakati Musa peauwene moto eketimile na kustaajabia kile alicfhokiona, na alipojalibu kukisogelea ili kukilola sauti ya mutuwa ikamwachiye ikilonga. ³² Nene ndi mulungui va dada vako mulungu va Abrahamu na Isaka na va Yakobo, musa akekile na seakagechile kulava. ³³ Mutuwa akamulonge fule filato fyako mahali pewimile ni mahali patakatifu. ³⁴ Ndigawene mateso ga vanu vamngu yevave Misri ndipulike kutamika kwa nani ndikele ili ndivakombole nondee wache ndikutuma veve misri. ³⁵ Huyu Musa ambaye yevakambihiye wakati pevakalongie nani akufanyile kuvecha kuwa mkomi na mwamuzi vetu? akali ndiye ambaye mul;uingu akamtumile aklali mkomi na mkombozi, mulungu amtumile kwa liwojko lya lihoka ambaye amuhumie Musa pakichaka. ³⁶ Musa avalongiche kuhuma Misri baada ya kugida ming'amung'amu na ishara na katika bahari ya shamu na katika jangwa kwa kipindi cha miaka aerobaini. ³⁷ Ni Musa uyu ndiye akavalongiye vanu va Israeli kuwa Mulungu avanyasulila muwulanichi kuhuma mugati mwa lukolo venu muwulanichi ngita nene. ³⁸ Uyu ni munu ambaye avechile katika mkutano jangwani na lihoka ambaye alongile na mwene katika lidunda sinai uyu ndie munu avechile na dada vetu uyu ni munu ambaye apokiye luchowo lyeliwumi na kutugavila nehwe. ³⁹ Uyu ni munu ambayue dada vetu vabihiye kumjali vamsung'ie kutali nakatika numbura chao vapindukuie Misri. ⁴⁰ Katika kipindi ikyo vamlongie Haruni utuinganichile minguluvi yeyidai kulongoche, hivyo Musa yeakakali ekutulongocha kuhuma katika inyi ya Misri setukuluchela kyekipatile. ⁴¹ Hivyo vakatengenise mene kwa siku icho na vakatyaue sadaka kwa hiyo sanamu na kughekeliye kwa saqbabuya kasi ya mawoko gao. ⁴² Lakini mulungu akavapitwiche na na kluvagavila vvaabudu nyota cha kukyanya ngita peikandikilwe kwenye kitabnu cha vawulanichi je muhechie nene sadaka cha vanyama yemuvahinjile jangwani kwa muda wa miaka arobaini

ikaye ya Israeli? ⁴³ Lakini mulungu akavapitichwe na kuvagavila waabudu nyota cha kukyanya ngita peikandikilwe kwenye kitabu cha vawulanichi je muhechie nene sadaka cha vanyama yem uvahinjile jangwani kwa muda wa miaka arobaini ikaye ya Israeli.' ⁴⁴ Vadada vetu vakakali na hamu ya kwiwonela ya ushuhuda jangwani ngita mulungu peakalamuwe peayangile na musa kwamba ngali etengenise kwa mfano ula waamuwe. ⁴⁵ Ili ni hema ambao dada vetu kwa wakati wao waletilwe katika injili na yoshua ili lyahumile wakati pevengie kumiliki taifa ambalo mulungu avadagadagile kabla ya uweso va dada vetu hii ikavechile ndeya hasi siku cha daudi. ⁴⁶ Abaye apatile kibali pa meho ya mulungu na asukukile kusaka wiokalo kwa mulungu va yakobo. ⁴⁷ Lakini selemani amuchengie nyumba ya mulungu. ⁴⁸ Hata ndeya yeekukyanya seekwikala pa nyumba chechichengwilwe kwa mawoko iyi ni ngita mawulanichi peelonguile. ⁴⁹ Mbingu ni kiti kya nene kya daa na lidungulu ni sehemu ya kuweka magulu yangu nyumba ya aina liki muichenga elenga mulungu au ni kwiya sehemu yangu ya kutulula? ⁵⁰ Sio liwoko lyangu lyeligitile ndena vinu fyonde? ⁵¹ Enyi vanu yevanyasingo ngisfsu msiotahiliwa numbula na matu kila mkupinja numbula njolofu mvigola ngita vadadenyu pevakagolile. ⁵² Ni muwulanichi liki katika vawala ambao wvadadenyu sevakamgandiche vavawulewge vawulanichi wonda yevahumile kabla ya ujio waa yumwi mnyahaki nondeya mvechile vanangifu na vawulagaji vake pia. ⁵³ Nye vanu yemwanukiew sheruia yila yeyikalagiliche na lihoka lakini semkakoliye. ⁵⁴ Kisha wajumbe baraza pevapulike njoo ichi vakahumile munumbula chao vakamuhululiye meno stefano. ⁵⁵ Laakini mwenew avechile en emile numbula nofu alolile kukyanya kwa makini na awuwene utukufu wa mulungu na kumsuka yesu emile liwoko lya kuliya lya mulungu. ⁵⁶ Stefano akalongile lole ndiiwene mbingu chindivika na mwana wa adamu emile liwoko lya kuliya lya mulungu." ⁵⁷ Lakini wajumbe wa balaza vakayovile kyowo kwa sauti ya kukyanya vakadindile matu gao vakamki8mbilie kwa pamwi. ⁵⁸ Vakamtagile pevala ya mji na vamtovile maganga na mashahidi vakufuilwe miyenda gyao gya mwivala na kuvika pasai kalibu na magulu ga mwilambo yekemeluwa Sauli. ⁵⁹ Paevakali vakumtova maganga Stefano agendelie kumkemela mutuwa na kulonga mutuwa yesu wanuke numbula yangu. ⁶⁰ Akafungeme mafungam,ilo na kukemela kwa sauti ngomi mutuwa utane kuvavalila sambi iyi, peakalongile ichi adumue numbula.

Chapter 7

¹ Kuhani mkomi alongile njowo ichi ni cha nakaka"? ² Stefano akalongile valukolo vadada vangu mupulikiche nene mulungu va utukufu akamuhumie dada vetu Abrahamu wakati peyakali mesopotania kabla yakwikala Harani; ³ akamlongie hege katika iyi yaki na vagenja vake na ubite katika inyi yendikela kukulangucha.' ⁴ Kisha akahegile katika inyi ya ukalidayo ekekele harani kuhuma hapo akamletile kwenye inyi yevekwikala nondeya. ⁵ Seakamgaview kyokyonda ngita mala yake sepakavechile na sehemu hata ya kuvika ligulu, lakini Abrahamu aliahidiwa hata kabla ya kupata mwana kuwa amgavila inyi ngita miliki yake na uvegalo wake. ⁶ Mulungu aligile hayo ndeya ya kwamba vavegaluwa vake kalivakete inyi ya uhenja na kwamba ve3nekaye uko vavangita kuvecha watumwa vao na kuvagita vibaya kwa muda wa miaka mianne. ⁷ Na mulungu akalongile nitalihukumu taifa ambalo livangila mateka na badaa ya hapo vehuma na kumwabudu katika sehemu iyi. ⁸ Na akamgavie Abrahamu agano la tahara hivyo Abrahamu akavechile dada va isaka akamtahili siku ya nane Isaka akali dada va Yakobo va vakuu vetu kumi na vavili. ⁹ Vakuu vetu vakamwonie wifu Yusufu vakAmguhile katika inyi ya Misri na mulungu akali pamwi nawenew. ¹⁰ Na amkombuwe katika kuguda kwake na akamgavie fadhili nba hekima pautalo ya farao mkomi mtavala kukyanya ya misri na kukyanya ya nyumba yake yosa. ¹¹ Basi kukali na njala ngomi na kuguda kolofu katika inyi ya misri na kanani, na dada vetu sevakapatile kilio. ¹² Lakini yakobo peapulike kuna vilio misri akavatumile vadada ve3tu kwa mara ya kwanza. ¹³ Katika safari ya uvili Yusufu akelangwiche kwa valukolo vake, valukolo va Yusufu ikachelikine kwa farao. ¹⁴ Yusufu akavatumile valukolo vake kubita jkumolongekla ykobo dada vao ache misri pamwi na jamaa yake jumla ya vanu vosa ni sabini na tano. ¹⁵ Hivyo Yakobo akekile Misri kisha akafuwe mwene pamwi na vadada vetu. ¹⁶ Vakatililwe hata shekemu vbakasikilwe katika maleka ambayo Abrahamu akagulile kwa vipande fya se3ndi kuhuma kwa cvana va Hamori huko shekemu. ¹⁷ Wakati wa ila ahadi ambayo mulungu alimwahidi Abrahamu peukahegeliye vanu pevehecha wongelerlikjiye huko misri. ¹⁸ Wakati enamewike mkopmi tyungi kukyanya ya misri mkopmi yesaauchele kuhusu Yusufu. ¹⁹ Huyu mgeni yungi akabvachangile vanu vetu na kuvagita vanangifu vadada vetu na kuvataga vana vao fyali ili vatane kwikala. ²⁰ Katika kipindi kila Musa avegalilwe akakli munofu paulo ya Mulungu akakuchilwe miezi midatu katika nyumba ya dadee. ²¹ Wakati peatagilwe, muhinja vafarao akamunyamue na kumtunza ngita mwana vake. ²² Musa afundisilwe gosa ga kimisri akali na likakala katika njowo na matendo. ²³ Lakini baada ya kutiomisa miaka arobaini ikamwacghiew katika numbura yake vakavagendie valukolo vake vana na Istraeli. ²⁴ Peakamwene mwisraeli peefanyiwa wanangifu Musa alimtetea na kumhomba lugoto yeakakali ekumuonela kwa kumntova mmisiri. ²⁵ peehocha kuwa valukolo vake valuchele kwamba mulungu avakombola kwa liwoko lyake, lakioni sevakaluche. ²⁶ Siku yeikafuatile akahele kwa baazi ya waisraeli yevakakali vegombana akagechi8le kuwapatanihija alongile, vatumwa nyenye ni lukolo, mbona mwikwihokela nyenye v kwa nyenye? ²⁷ Lakini yekumuhokela jilani yake akamsung'ile kutal;i na kulonga nani akafwanyile mkomi na muhukumu wetu? ²⁸ Veve wikela kumbulaga ngita peukamwulagile mmisiri golo?" ²⁹ Musa akabihiye baada ya kupulika ichi akali muhenja katika nchi ya midiani ambapo akali dada va vana vavili. ³⁰ Baada ya miaka arobaini kuchumba malaika akamuhumie katika jangwa la kidunda sinai sinai katika mwali wa moto mugati ya kichaka. ³¹ Wakati Musa peauwene moto eketimile na kustaajabia kile alicfhokiona, na alipojalibu kukisogelea ili kukilola sauti ya mutuwa ikamwachiye ikilonga. ³² Nene ndi mulungui va dada vako mulungu va Abrahamu na Isaka na va Yakobo, musa akekile na seakagechile kulava. ³³ Mutuwa akamulonge fule filato fyako mahali pewimile ni mahali patakatifu. ³⁴ Ndigawene mateso ga vanu vamngu yevave Misri ndipulike kutamika kwa nani ndikele ili ndivakombole nondee wache ndikutuma veve misri. ³⁵ Huyu Musa ambaye yevakambihiye wakati pevakalongie nani akufanyile kuvecha kuwa mkomi na mwamuzi vetu? akali ndiye ambaye mul;uingu akamtumile aklali mkomi na mkombozi, mulungu amtumile kwa liwojko lya lihoka ambaye amuhumie Musa pakichaka. ³⁶ Musa avalongiche kuhuma Misri baada ya kugida ming'amung'amu na ishara na katika bahari ya shamu na katika jangwa kwa kipindi cha miaka aerobaini. ³⁷ Ni Musa uyu ndiye akavalongiye vanu va Israeli kuwa Mulungu avanyasulila muwulanichi kuhuma mugati mwa lukolo venu muwulanichi ngita nene.' ³⁸ Uyu ni munu ambaye avechile katika mkutano jangwani na lihoka ambaye alongile na mwene katika lidunda sinai uyu ndie munu avechile na dada vetu uyu ni munu ambaye apokiye luchowo lyeliwumi na kutugavila nehwe. ³⁹ Uyu ni munu ambayue dada vetu vabihiye kumjali vamsung'ie kutali nakatika numbura chao vapindukuie Misri. ⁴⁰ Katika kipindi ikyo vamlongie Haruni utuinganichile minguluvi yeyidai kulongoche, hivyo Musa yeakakali ekutulongocha kuhuma katika inyi ya Misri setukuluchela kyekipatile.' ⁴¹ Hivyo vakatengenise mene kwa siku icho na vakatyaue sadaka kwa hiyo sanamu na kughekeliye kwa saqbabuya kasi ya mawoko gao. ⁴² Lakini mulungu akavapitwiche na na kluvagavila vvaabudu nyota cha kukyanya ngita peikandikilwe kwenye kitabnu cha vawulanichi je muhechie nene sadaka cha vanyama yemuvahinjile jangwani kwa muda wa miaka arobaini

ikaye ya Israeli? ⁴³ Lakini mulungu akavapitichwe na kuvagavila waabudu nyota cha kukyanya ngita peikandikilwe kwenye kitabu cha vawulanichi je muhechie nene sadaka cha vanyama yem uvahinjile jangwani kwa muda wa miaka arobaini ikaye ya Israeli.' ⁴⁴ Vadada vetu vakakali na hamu ya kwiwonela ya ushuhuda jangwani ngita mulungu peakalamuwe peayangile na musa kwamba ngali etengenise kwa mfano ula waamuwe. ⁴⁵ Ili ni hema ambao dada vetu kwa wakati wao waletilwe katika injili na yoshua ili lyahumile wakati pevengie kumiliki taifa ambalo mulungu avadagadagile kabla ya uweso va dada vetu hii ikavechile ndeya hasi siku cha daudi. ⁴⁶ Abaye apatile kibali pa meho ya mulungu na asukukile kusaka wiokalo kwa mulungu va yakobo. ⁴⁷ Lakini selemani amuchengie nyumba ya mulungu. ⁴⁸ Hata ndeya yeekukyanya seekwikala pa nyumba chechichengwilwe kwa mawoko iyi ni ngita mawulanichi peelonguile. ⁴⁹ Mbingu ni kiti kya nene kya daa na lidungulu ni sehemu ya kuweka magulu yangu nyumba ya aina liki muichenga elenga mulungu au ni kwiya sehemu yangu ya kutulula? ⁵⁰ Sio liwoko lyangu lyeligitile ndena vinu fyonde? ⁵¹ Enyi vanu yevanyasingo ngisfsu msiotahiliwa numbula na matu kila mkupinja numbula njolofu mvigola ngita vadadenyu pevakagolile. ⁵² Ni muwulanichi liki katika vawala ambao wvadadenyu sevakamgandiche vavawulewge vawulanichi wonda yevahumile kabla ya ujio waa yumwi mnyahaki nondeya mvechile vanangifu na vawulagaji vake pia. ⁵³ Nye vanu yemwanukiew sheruia yila yeyikalagiliche na lihoka lakini semkakoliye. ⁵⁴ Kisha wajumbe baraza pevapulike njoo ichi vakahumile munumbula chao vakamuhaliye meno stefano. ⁵⁵ Laakini mwenew avechile en emile numbula nofu alolile kukyanya kwa makini na awuwene utukufu wa mulungu na kumsuka yesu emile liwoko lya kuliya lya mulungu. ⁵⁶ Stefano akalongile lole ndiiwene mbingu chindivika na mwana wa adamu emile liwoko lya kuliya lya mulungu." ⁵⁷ Lakini wajumbe wa balaza vakayovile kyowo kwa sauti ya kukyanya vakadindile matu gao vakamki8mbilie kwa pamwi. ⁵⁸ Vakamtagile pevala ya mji na vamtovile maganga na mashahidi vakufuilwe miyenda gyao gya mwivala na kuvika pasai kalibu na magulu ga mwilambo yekemeluwa Sauli. ⁵⁹ Paevakali vakumtova maganga Stefano agendele kumkemela mutuwa na kulonga mutuwa yesu wanuke numbula yangu. ⁶⁰ Akafungeme mafungam,ilo na kukemela kwa sauti ngomi mutuwa utane kuvavalila sambi iyi, peakalongile ichi adumue numbula.

Chapter 8

¹ Sauli awechile mmakubadiliano ga kufua kwake.siku hiyo ndipo peakanjile kuvagudicha kimbele cha kanisa lyavedile Yerusalemu na yevewamini wonda yevatanyika katika majimno ya yudea na Samaria, isipokuwa mitume. ² Vanu yevanyamulungu vamsikile stefano na kumgola maombeleso makoni pakyanya yake. ³ Lakini Sauli alyanangile sana kanisa. Ahele kaye kwa kawe na kuvakuruwula pevala vadala na vagosi na kuvataga mkichaka. ⁴ Yevikwamini ambao vavechile vatavanyike bado akawuniche njowo. ⁵ Filipino ekile katika mji wa Samaria na amtangasile Kristo uko. ⁶ Baada ya makutano kupulika na kulola ishara cheakagolile Filipino; vavikile umakini pakyanya ya kila kya kalongile. ⁷ Kuhuma apa vanu volofu yevapulike, Michimu michafu gyahegile vanu kuno vekola kwa sauti ngomi na wolofu waliopooza na fikwa va kwa va vaponywile. ⁸ Na kwali na furaha ngoni katika mji. ⁹ Lakini pavechile na Munu yumwi katika nyiula litawa lyake Simon, ambaye ali egola uhari; ambao atumie kuvakangasa vanu va taifa la Samaria, wakati pelongo kutigila mwene ni Munu Muhimu. ¹⁰ Wasamaria wonda tangu mdodo hata mkomi, vampulikishe valongile; "Munu uyu ni ila ngufu ya Mulungu ambayo ni ngoni." ¹¹ Vakampulikiche, kwa maana avakangile muda mtali kwa uhavi wake. ¹² Lakini wakati walipoamini kutigila Filipino awulaniche pakyanya ya ufalme wa Mulungu na pakyanya ya litawa lya Yesu Kristo, vabatisilwe, vagosi kwa vadala. ¹³ Na Simoni mwene aliamini; baada ya kubatiswa, agendeliye kuvecha na Filipino; pawene ishara ya miujiza gyegikakali gitendeka, ekangise. ¹⁴ Wakati mitume wa Yerusalemu pevapulike kutigila samaria yanwike luchowo lwa Mulungu, vavatumile Petro na Yohana. ¹⁵ Wakati pevekwika wakawaombea: Kutigila va mwanwike numbura mbalafu. ¹⁶ Mbaka muda ugo, numbura mbalafu seyike kile hata kwa yumwi vao; vali tu vabatisilwe kwa litawa lya mtwa Yesu. ¹⁷ Ndipo Petro na Yohana vavavikie mawoko vao vawwanwike numbura mbalafu. ¹⁸ Wakati Simoni pawene kutigila numbura mbulafu ahechwile kuchumbila kuvikilwa mawoko na mitume; akelege kuvaga vila mapesa, ¹⁹ Alongile iyi ngufu, ili kila yendikumuvikila mawoko anukile numbura mbulatu." ²⁰ Lakini Petro avalongile: Mapesa gako pamwi na veve iyagichilwe kutali, kwasababu uhoroseghe kutigula karama ya Mulungu yipatikana kwa mapesa. ²¹ Wihela sehemu katika lukani ulu, kwa sababu numbura yako sio ngolofu kutalo yua Mulungu. ²² Hivyo basi hongeche sambi chako na kumsuka Mulungu pangi wisamehewa ngolochi cha mnumbura mwako. ²³ Kwa maana ndilola uko katika sumu ya uvati na kifungo cha sambu. ²⁴ Simoni ahigile na kulonga, "Mmusuke Mtwi kwa ajili nene, kwa kuwa njowo chonde che mywangile gewesa kunihumila. ²⁵ Wakati petro na Yohana pevali veshuhudia na kuwulanicha luchowo lwa Mtwi vawile Yerusalemu kwa ng'asi iyo vawulaniche injili katika vijiji tyolofu tya wasamaria. ²⁶ Basi malaika wa Mtwi vanywangile na Filipino na kulonga, "Angaza na uhele kusini katika ng'asi yeyihelela panyi ya Yerusalemu kuhelela Gaza" (Ng'asi iyi iko katika jangwa). ²⁷ Akaangaza na kuhelela. Lole kwali na munu wa Ethiopia, towashi nmya mamlaka mokoni [anyi kandase; Malkia wa Ethiopia Yeavikilwe pakyanya ya hazina yake yonda, nave ali ahele Yerusalemu kuabudu. ²⁸ Ali ewuya ekete mmutuka yako peasomege chuo cha muwulanichi Isaya. ²⁹ Numbura alongile na Filipino, "Hegelele beyi na mutuka ili tuveche pamwi nao. ³⁰ Muethiopia alongile, "Niwesa wuliwuli munu sekunilongocha?" Akalongile Filipino akangale mutuka na kwikala pamwi nave. ³¹ Hivyo Filipino ahele luvilo, ampulike esoma katika chuo cha muwulanichi Isaya: alongile, Je ukuchichela chewisoma. ³² Nondee fungu la maandiko lyakosomeye Muethiopia ni ili; Alongo chue ngita ndimwa kuhele la kwevechinjila kuchinja: na ngita ndimwa ayigee giyi, veadindue mulomo gwaka: ³³ Kwa kuhuzunishwa kwa mwene hukumu ya mwene yahechilwe: Nani alonga kisasi kyake? Maisha gake gahechilwe katika nyii." ³⁴ Hivyo towashi akamuwuchile Filipino, na kulonga, "nikusuka, ni muwunichi gani ambaye eywangilwa njowo chake, ni kuhusu mwene au munu yungi?" ³⁵ Filipino amjile kuywanga, anjile kwa andiko ili la Isaya kumuwanicha njowo za Yesu. ³⁶ Vevechege mngasi, vatikile, pamalenga towashi alongile, "Lole pana malenga apa liki kikananibihile kubatiswa?, ³⁶ Njowo ichi," Hivyo Muethiopia amhigile; nikwamini kutigile Yesu Kristo ni mwana wa Mulungu, "Mwahela mmaandiko ga katali). Ndipo muethiopia alamue mutuka ime?, ³⁷ Vahele mgati ya malenga, pamwi Filipino na towashi, Filipino ambatisile).. ³⁸ Wakati pevatikile pamalenga, Numbura ya Mtwi amsindike Filipino kutali; towashi seyamuwene, ahele ng'asi yake akishangilia. ⁴⁰ Lakini Philipo ahumile Azoto. Achumbile katika mkoa ula na kuwulanicha injili katika mji wonda mbaka peatikile kaisaria.

Chapter 8

¹ Sauli awechile mmakubadiliano ga kufua kwake.siku hiyo ndipo peakanjile kuvagudicha kimbele cha kanisa lyavedile Yerusalemu na yevewamini wonda yevatanyika katika majimno ya yudea na Samaria, isipokuwa mitume. ² Vanu yevanyamulungu vamsikile stefano na kumgola maombeleso makoni pakyanya yake. ³ Lakini Sauli alyanangile sana kanisa. Ahele kaye kwa kaye na kuvakuruwula pevala vadala na vagosi na kuvataga mkichaka. ⁴ Yevikwamini ambao vavechile vatavanyike bado akawuniche njowo. ⁵ Filipino ekile katika mji wa Samaria na amtangasile Kristo uko. ⁶ Baada ya makutano kupulika na kulola ishara cheakagolile Filipino; vavikile umakini pakyanya ya kila kya kalongile. ⁷ Kuhuma apa vanu volofu yevapulike, Michimu michafu gyahegile vanu kuno vekola kwa sauti ngomi na wolofu waliopooza na fikwa va kwa va vaponywile. ⁸ Na kwali na furaha ngoni katika mji. ⁹ Lakini pavechile na Munu yumwi katika nyiula litawa lyake Simon, ambaye ali egola uhari; ambao atumie kuvakangasa vanu va taifa la Samaria, wakati pelongo kutigila mwene ni Munu Muhimu. ¹⁰ Wasamaria wonda tangu mdodo hata mkomi, vampulikishe valongile; "Munu uyu ni ila ngufu ya Mulungu ambayo ni ngoni." ¹¹ Vakampulikiche, kwa maana avakangile muda mtali kwa uhavi wake. ¹² Lakini wakati walipoamini kutigila Filipino awulaniche pakyanya ya ufalme wa Mulungu na pakyanya ya litawa lya Yesu Kristo, vabatisilwe, vagosi kwa vadala. ¹³ Na Simoni mwene aliamini; baada ya kubatiswa, agendeliye kuvecha na Filipino; pawene ishara ya miujiza gyegikakali gitendeka, ekangise. ¹⁴ Wakati mitume va Yerusalemu pevapulike kutigila samaria yanwike luchowo lwa Mulungu, vavatumile Petro na Yohana. ¹⁵ Wakati pevekwika wakawaombea: Kutigila va mwanwike numbura mbalafu. ¹⁶ Mbaka muda ugo, numbura mbalafu seyike kile hata kwa yumwi vao; vali tu vabatisilwe kwa litawa lya mtwa Yesu. ¹⁷ Ndipo Petro na Yohana vavavikie mawoko vao vawwanwike numbura mbalafu. ¹⁸ Wakati Simoni pawene kutigila numbura mbulafu ahechwile kuchumbila kuvikilwa mawoko na mitume; akelege kuvaga vila mapesa, ¹⁹ Alongile iyi ngufu, ili kila yendikumuvikila mawoko anukile numbura mbulatu." ²⁰ Lakini Petro avalongie: Mapesa gako pamwi na veve iyagichilwe kutali, kwasababu uhoroseghe kutigula karama ya Mulungu yipatikana kwa mapesa. ²¹ Wihela sehemu katika lukani ulu, kwa sababu numbura yako sio ngolofu kutalo yua Mulungu. ²² Hivyo basi hongechi sambili chako na kumsuka Mulungu pangi wisamehewa ngolochi cha mnumbura mwako. ²³ Kwa maana ndilola uko katika sumu ya uvati na kifungo cha sambili. ²⁴ Simoni ahigile na kulonga, "Mmusuke Mtwi kwa ajili nene, kwa kuwa njowo chonde che mywangile gewesa kunihumila. ²⁵ Wakati petro na Yohana pevali veshuhudia na kuwulanicha luchowo lwa Mtwi vawile Yerusalemu kwa ng'asi iyo vawulaniche injili katika vijiji tyolofu tya wasamaria. ²⁶ Basi malaika va Mtwi vanywangile na Filipino na kulonga, "Angaza na uhele kusini katika ng'asi yeyihelela panyi ya Yerusalemu kuhelela Gaza" (Ng'asi iyi iko katika jangwa). ²⁷ Akaangaza na kuhelela. Lole kwali na munu va Ethiopia, towashi nmya mamlaka mokoni [anyi kandase; Malkia wa Ethiopia Yeavikilwe pakyanya ya hazina yake yonda, nave ali ahele Yerusalemu kuabudu. ²⁸ Ali ewuya ekete mmutuka yako peasomege chuo cha muwulanichi Isaya. ²⁹ Numbura alongile na Filipino, "Hegelele beyi na mutuka ili tuveche pamwi nao. ³⁰ Muethiopia alongile, "Niwesa wuliwuli munu sekunilongocha?" Akalongile Filipino akangale mutuka na kwikala pamwi nave. ³¹ Hivyo Filipino ahele luvilo, ampulike esoma katika chuo cha muwulanichi Isaya: alongile, Je ukuchichela chewisoma. ³² Nondee fungu la maandiko lyakosomeye Muethiopia ni ili; Alongo chue ngita ndimwa kuhele la kwevechinjila kuchinja: na ngita ndimwa ayigee giyi, veadindue mulomo gwaka: ³³ Kwa kuhuzunishwa kwa mwene hukumu ya mwene yahechilwe: Nani alonga kisasi kyake? Maisha gake gahechilwe katika nyii." ³⁴ Hivyo towashi akamuwuchile Filipino, na kulonga, "nikusuka, ni muwunichi gani ambaye eywangilwa njowo chake, ni kuhusu mwene au munu yungi?" ³⁵ Filipino amjile kuywanga, anjile kwa andiko ili la Isaya kumuwanicha njowo za Yesu. ³⁶ Vevechege mngasi, vatikile, pamalenga towashi alongile, "Lole pana malenga apa liki kikananibihile kubatiswa?, ³⁶ Njowo ichi," Hivyo Muethiopia amhigile; nikwamini kutigile Yesu Kristo ni mwana wa Mulungu, "Mwahela mmaandiko ga katali). Ndipo muethiopia alamue mutuka ime?, ³⁷ Vahele mgati ya malenga, pamwi Filipino na towashi, Filipino ambatisile).. ³⁸ Wakati pevatikile pamalenga, Numbura ya Mtwi amsindike Filipino kutali; towashi seyamuwene, ahele ng'asi yake akishangilia. ⁴⁰ Lakini Philipo ahumile Azoto. Achumbile katika mkoa ula na kuwulanicha injili katika mji wonda mbaka peatikile kaisaria.

Chapter 9

¹ Lakini Sauli, agendeleie kulonga kogofecha hata kufua kwa wanafunzi wa Mtuwa, akahelekwa kuhani mkomi ² nakumusuka barua kwa ajili ya sinagogi uko Dameski, Ilikutigila amupatege mgosi gosi au mdadula, avawope na kuwaleta Yelusaremu. ³ Hata pakahegege akasafiri, ikahumile kutigila pakahegele. Dameski ghafla ikamwangaza kondakonda nuru kukyanya, ⁴ vave ague panyipanyi na kapulike saudi ikamlongie, 'Sauli, Sauli, Mbona kutesa nene?' ⁵ Sauli akedikie, u nani veke Mtuwa? Mtuwa akalongile, 'nene ndieye Yesu yekumbusi,' ⁶ Lakini wime, wingile kumwani nave ulongelwa yakupasayo kugola. ⁷ Vala vanu yevesafiri pamwina Sauli vakanyamee kimya, vakapulikichege Sauli, vabihile kulola muni. ⁸ Sauli ekemile katika inyi pakadinduemeo gake, seakawe silekulona kinu, vakamkolee mawoko vakamlete mpaka Dameskie. ⁹ Kwa siku chidatu se elola, selia, wala senyua. ¹⁰ Basi pevakakali na wanafunzi mpaka Dameski. Litawalyake, Mutuwa akalongile nave katika maono, 'Na akalongile, 'Ulole, nibaa hapa, Mtuwa. ¹¹ 'Mtua akamulongie, wime uhelele zako katika mtaa gwikemelua nyofu, na katika kayeya yuda kalichemuni kuhuma Tarso yekemelua Sauli, maana ulole esuka; ¹² na amuwene katika maono muni lita walake Anania akengie nakumvikilama woko pakyanya yake ili kutigila apate kulola. ¹³ Lakini Anania ahigile, 'Mtu, Nipulike habari cha muni oyoya kwa vanu vongofu, kwa kiasi gani yagolile sinofu mbalafu yelusalemu; ¹⁴ Hapa anamamula kuhuma kwa kuhani mkomi kwimbata kula yumwi yekemela litawa lako. ¹⁵ Lakini Mtu wa akamulongie, 'bite, kwa maana mwene kinu teule kwanene, alinyamule titawa lyangu pautalo ya mataifa wafalume na vanava Israeli. ¹⁶ Maana nikuvaonesha yalivyo mongofu yatakayo mpasa lugudo kwa ajili ya litawalyangu. ¹⁷ Anania akahele, ekengie pala pakaye akamvikie mawoko akalongile, lokolo Sauli, Mtu wa Yesu, yekahumie katika ng'asi peali ekwacha, andumile apate kulola tena na umemeche Numbura mbalafu. ¹⁸ Ghafla vikogwe pameo gake kinungita mibako, apatile kulola, ekemile akabatusile, akaliye ugali na kupata likakala. ¹⁹ Eketi pamwi na wanafunzi uko Dameski kwa siku chongofu. ²⁰ Wakati huohuo akamtangasile Yesu katika masinagogi, alongile kutigila mwene maana wa Mulungu. ²¹ Na konda yevakapulike kwikangasa na kulonga, 'Sio muni uyu yeana ngile vota yeakemelie litawa uko yelusalemu? Naapa akachile kwakusudi la kuvawopa na kuvasi sika kwa makuhani. ²² Lakini Sauli aliwezeshwa kububilina kuwagola mayaudi yeveketete Dameski wachanyikiwe kusibitisha ya kuvecha mwene ndiyo Kristo. ²³ Baada ya siku chongofu wayahudi kakagolile Shauli panawi ili vaulage. ²⁴ Lakini mpango wao uchelekane na Sauli. Vakamfiamie pamlyangilopa munyina pamie wa pale kumuhulanga. ²⁵ Lakini wanafunzi vake vakamnyamuje pamie kakamwisile kuchumbila palukanji, vakamwisile pany katika kapu. ²⁶ Nasalili pafikile Yelusalemu, agechile ekungule na wanafunzi lakini avechile ekumwogopa, akwaminile kuwa wanafunzi. ²⁷ Lakini Barnaba akamutoli na kumusi tika kwa mitume, akavulongie jinsi Sauli peamwene Mtuwa agasi Mtuwa alongile mwene, najinsi Sauli patangasile kwa ukakatima kwa litawa lya Yesu uko Dameski. ²⁸ Ekewene na vene pevekengie enakuhuma yelusalemu. Akanenekwa likakala kwa litawa Mtuwa Yesu, ²⁹ Akiohojia anana wayahudi wa kiyunani lakini vagechege mara kwa mara kumuhulanga. ³⁰ Wakati lukolo pevakachelege chowa icho, vamnyamue mpaka kaisaria na vamusindike ahelele Tarso. ³¹ Basi kanisa lyose katika uyahudi, gali laya na samaria, palili na amani, na lya chengwile, kugenda katika wogofu wa mtu wa nafaraja numbura mbalafu kanisa liveche kwango ngelecha idadi. ³² Kisha ikahumile Petro avechile adhungutula pande chonda cha mkoa, avekie waumini yevekwikala katika mwani wa lida. ³³ Akamuwene hukumuni yumwi litawalyake Ainea, Muni uyoya avechile pakiatanda palili minane, naana peavechile apolile. ³⁴ Petro amulongie, 'Ainea, Yesu Kristo yeamuponyile, lamuke na utandike ulili wako; mara akalamwike. ³⁵ Navanu vonda lidana sharoni peva muewene muni huyo, vampindukia Mtuwa. ³⁶ Palina wanafunzi yafa yekemelua kabisa, ambalo lilitafusiliwa ngita 'Dorcas' Uyomda dula amemilele kasinofu na ayoo cha rehema ya golile kwa muhuchu. ³⁷ Ahumie katika sikuhiyo akamike na kufua; Pevamsufilishe vamukagiche kyumba kwa pakyanya na kumugonecha. ³⁸ Kwavile lida ikavechile pabei ya yafa na wanafunzi vakapulike kutigila Petro akavechile uko. Vatumwile vanuva vili kwa kwamwene, vekumukanicha, 'Wachekwane webila kufuvalila. ³⁹ Petro akalamwishe pamwi na mwene. Pafikile, amuletie katika kimbakya pakyanya; Na vafwiile vekola, vekumuwonesha, likotina mwenda ambaya Dorcas avahonie wakati akiwa pamwi na vene. ⁴⁰ Petro avahumuche vondakwivala ya kiyimba, akapiga mfiga milo akasukile, kishanakapindukie muvili, akalongile, 'Tabitha, amka. 'Adinduemeogake na kamuwene petro eketete pany. ⁴¹ Kisha petro amugavie, avamukemelie waumini na wafiwa, avakabisile kwao avechege muni ⁴² Luchowo ululukuchelekene yafayote, na kanli kongofu wakamwaminile Mtuwa. ⁴³ Ikahumile Petro eketete siku njolofu yafa pamuwina muni yekemelua Simoni, yetengesenesa ngwembe.

Chapter 9

¹ Lakini Sauli, agendeleie kulonga kogofecha hata kufua kwa wanafunzi wa Mtuwa, akahelekwa kuhani mkomi ² nakumusuka barua kwa ajili ya sinagogi uko Dameski, Ilikutigila amupatege mgosi gosi au mdadula, avawope na kuwaleta Yelusaremu. ³ Hata pakahegege akasafiri, ikahumile kutigila pakahegele. Dameski ghafla ikamwangaza kondakonda nuru kukyanya, ⁴ vave ague panyipanyi na kapulike saudi ikamlongie, 'Sauli, Sauli, Mbona kutesa nene?' ⁵ Sauli akedikie, u nani veke Mtuwa? Mtuwa akalongile, 'nene ndieye Yesu yekumbusi; ⁶ Lakini wime, wingile kumwani nave ulongelwa yakupasayo kugola. ⁷ Vala vanu yevesafiri pamwina Sauli vakanyamee kimya, vakapulikichege Sauli, vabihile kulola muni. ⁸ Sauli ekemile katika inyi pakadinduemeo gake, seakawe silekulona kinu, vakamkolee mawoko vakamlete mpaka Dameskie. ⁹ Kwa siku chidatu se elola, selia, wala senyua. ¹⁰ Basi pevakakali na wanafunzi mpaka Dameski. Litawalyake, Mutuwa akalongile nave katika maono, 'Na akalongile, 'Ulole, nibaa hapa, Mtuwa. ¹¹ 'Mtua akamulongie, wime uhelele zako katika mtaa gwikemelua nyofu, na katika kayeya yuda kalichemuni kuhuma Tarso yekemelua Sauli, maana ulole esuka; ¹² na amuwene katika maono muni lita walake Anania akengie nakumvikilama woko pakyanya yake ili kutigila apate kulola. ¹³ Lakini Anania ahigile, 'Mtu, Nipulike habari cha muni oyoya kwa vanu vongofu, kwa kiasi gani yagolile sinofu mbalafu yelusalemu; ¹⁴ Hapa anamamula kuhuma kwa kuhani mkomi kwimbata kula yumwi yekemela litawa lako. ¹⁵ Lakini Mtu wa akamulongie, 'bite, kwa maana mwene kinu teule kwanene, alinyamule titawa lyangu pautalo ya mataifa wafalume na vanava Israeli. ¹⁶ Maana nikuvaonesha yalivyo mongofu yatakayo mpasa lugudo kwa ajili ya litawalyangu. ¹⁷ Anania akahele, ekengie pala pakaye akamvikie mawoko akalongile, lokolo Sauli, Mtu wa Yesu, yekahumie katika ng'asi peali ekwacha, andumile apate kulola tena na umemeche Numbura mbalafu. ¹⁸ Ghafla vikogue pameo gake kinungita mibako, apatile kulola, ekemile akabatusile, akaliye ugali na kupata likakala. ¹⁹ Eketete pamwi na wanafunzi uko Dameski kwa siku chongofu. ²⁰ Wakati huohuo akamtangasile Yesu katika masinagogi, alongile kutigila mwene maana wa Mulungu. ²¹ Na konda yevakapulike kwikangasa na kulonga, 'Sio muni uyu yeana ngile vota yeakemelie litawa uko yelusalemu? Naapa akachile kwakusudi la kuvawopa na kuvasi sika kwa makuhani. ²² Lakini Sauli aliwezeshwa kububilina kuwagola mayaudi yeveketete Dameski wachanyikiwe kusibitisha ya kuvecha mwene ndiyo Kristo. ²³ Baada ya siku chongofu wayahudi kakagolile Shauli panawi ili vaulage. ²⁴ Lakini mpango wao uchelekane na Sauli. Vakamfiamie pamlyangilopa munyina pamie wa pale kumuhulanga. ²⁵ Lakini wanafunzi vake vakamnyamuje pamie kakamwisile kuchumbila palukanji, vakamwisile pany katika kapu. ²⁶ Nasalili pafikile Yelusalemu, agechile ekungule na wanafunzi lakini avechile ekumwogopa, akwaminile kuwa wanafunzi. ²⁷ Lakini Barnaba akamutoli na kumusi tika kwa mitume, akavulongie jinsi Sauli peamwene Mtuwa agasi Mtuwa alongile mwene, najinsi Sauli patangasile kwa ukakatima kwa litawa lya Yesu uko Dameski. ²⁸ Ekewene na vene pevekengie enakuhuma yelusalemu. Akanenekwa likakala kwa litawa Mtuwa Yesu, ²⁹ Akiohojia anana wayahudi wa kiyunani lakini vagechege mara kwa mara kumuhulanga. ³⁰ Wakati lukolo pevakachelege chowa icho, vamnyamue mpaka kaisaria na vamusindike ahelele Tarso. ³¹ Basi kanisa lyose katika uyahudi, gali laya na samaria, palili na amani, na lya chengwile, kugenda katika wogofu wa mtu wa nafaraja numbura mbalafu kanisa liveche kwango ngelecha idadi. ³² Kisha ikahumile Petro avechile adhungutula pande chonda cha mkoa, avekie waumini yevekwikala katika mwani wa lida. ³³ Akamuwene hukumuni yumwi litawalyake Ainea, Muni uyoya avechile pakiatanda palili minane, naana peavechile apolile. ³⁴ Petro amulongie, 'Ainea, Yesu Kristo yeamuponyile, lamuke na utandike ulili wako; mara akalamwike. ³⁵ Navanu vonda lidana sharoni peva muewene muni huyo, vampindukia Mtuwa. ³⁶ Palina wanafunzi yafa yekemelua kabisa, ambalo lilitafusiliwa ngita 'Dorcas' Uyomda dula amemilele kasinofu na ayoo cha rehema ya golile kwa muhuchu. ³⁷ Ahumie katika sikuhiyo akamike na kufua; Pevamsufilishe vamukagiche kyumba kwa pakyanya na kumugonecha. ³⁸ Kwavile lida ikavechile pabei ya yafa na wanafunzi vakapulike kutigila Petro akavechile uko. Vatumwile vanuva vili kwa kwamwene, vekumukanicha, 'Wachekwane webila kufuvalila. ³⁹ Petro akalamwishe pamwi na mwene. Pafikile, amuletie katika kimbakya pakyanya; Na vafwiile vekola, vekumuwonesha, likotina mwenda ambaya Dorcas avahonie wakati akiwa pamwi na vene. ⁴⁰ Petro avahumuche vondakwivala ya kiyimba, akapiga mfiga milo akasukile, kishanakapindukie muvili, akalongile, 'Tabitha, amka. 'Adinduemeogake na kamuwene petro eketete pany. ⁴¹ Kisha petro amugavie, avamukemelie waamini na wafiwa, avakabisile kwao avechege muni ⁴² Luchowo ululukuchelekene yafayote, na kanli kongofu wakamwaminile Mtuwa. ⁴³ Ikahumile Petro eketete siku njolofu yafa pamuwina muni yekemelua Simoni, yetengesenesa ngwembe.

Chapter 10

¹ Kukavechile na munu yumwiya katika mji wa kaisaria litawa lyake akemeluwe Kornelio, avechile mkomi wa kikosi cha kiitalia. ² Avechile mchamungu na alimwabudu Mulungu na kaye yake yosa, avechile mapesa molofu kwa wayahudi na asukule kwa Mulungu siku chonda. ³ Muda wa saa tisa cha pamunyi, alolile maono lichoka lya Mulungu ekwacha kwake. Lichoka lyamlongiye "Kornelio! Kornelio amlolile lihoka na ali na wogosi mkomi sana alongile, "Hii ni mini ⁴ Mkomi? Lihoka akamlongilee" Maombi yako na sawadi chako kwa muhuchu chikangiye kukiya ngita kumbukumbu kwenye uwepo wa Mulungu." ⁵ Nondena tume vanu kuchelela mji wa Yafa kumleta munu yumwiya yeakemeluwe Simoni ambaye pia kuikemeluwa Petro. ⁶ Ekwikala na mgolaji wa ngosi Yeakemeluwe Simoni ambaye kaye yake iko pambali ya bahari. ⁷ Baada ya lihoka yeakali peenywanga nave kuhega, Kornelio avakemeliye vatumishi wa pakaye yake vavili, na askari yeakali ekumwabudu Mulungu pagati ya maaskari yevali vekumtumi kila. ⁸ Kornelio avalongie chosa gegahumile na avatumile yafa. ⁹ Siku yeyafuatile muda gwa saa tisa peva kali pangasi na pevakegeliye kumwani Petro akangee kukwanya padali kusuka. ¹⁰ Na pia ali na njala na akelege kinu kya kuliya, lakini wakati vanu vetileka fya kuliya, alanguchuwa maono, ¹¹ Aiwe anga lidindwike na kyombo kwika na kinu kingi ngita mwenda mkoni ikwika pasi mumuganga katika kona chake chonda chitayi. ¹² Mungati yake kukali na aina chonda cha vanyama vanya magulu matayi na yevakwava kukiya ya uganga, na fidege fya kukiya. ¹³ Kangi sauti ikalongile kwa mwene "Lamke, Petro hinje na uliye". ¹⁴ Lakini Petro akalongile, "Siyi ndeya, Mtwi kwa sababu sendikawa ile kuliya kinu kyokonde najisi na kichafu. ¹⁵ Lakini sauti ikachile, kwa mwene kangi kwa mala ya uvili "Kyeakichumbiche Mulungu tanekuki kemela najisi wala kichafu." ¹⁶ Hii ikahumiye mara chidatu, na kila kyombo kikategulwe kangi kuyanjanja. ¹⁷ Na wakati petro peevecha katika hali ya kuchanganyikiwa kukiya ya hayo maono gemananisa liki, lole, vanu yeva kali vatumilwe na Kornelio vekemile kutalo ya Mlyango, pavawucha ngasi ya kuhelela pa nyumba. ¹⁸ Na vakakemeliye na kuwecha ngita Simoni ambaye pia akakemelilwe Petro ngita peakali ekwikala pala. ¹⁹ Wakati huo Petro peakakali ekwiholosa kukiya ya ago maono, numbula akalongile nave, lole vanu vadatu vekukusaka. ²⁰ Lamke na wike panyi na uhelele nawo. Utanekogopa kuhelela navo, kwa sababu ndivatumile." ²¹ Petro akekile pasi kwa vene na kulonga "Nene ndo yula ye mkumsaka. Wuli mwachile?" ²² Vakalongile, "Akida yumwi litawa lyake Kornelio, Munu wa haki na achela kumwabudu Mulungu, na vanu vali vekumlonga lunofu katika taifa losa lya kiyahudi, alongiluwe na Lisoka lya Mulungu kukutuma ili ubite ku nyumba yake, ili apalike ujumbe kuhuma kwa veve." ²³ Petro akavakaribise kwingila kunyumba na kwikala pamwi na mwene. Pamilawu yake akalamwike akahele pamwi na mwene, na lukolo vakefu kuhuma yafa vakakungene na mwene. ²⁴ Siku yeyikafuatile vakachile kaisaria. Na kornelio akakali ekuva elindila; na akali avakemeliye panuwi valukoluwe na veganjave wa pabehi. ²⁵ Wakati Petro peekwingila kunyumba, Kornelio akamlaki na kugondama mbaka pasi Mumagulu yake kwa kumheshimu. ²⁶ Lakini Petro amnyasuwe na kulonga "Wime; Nene mwenekaye pia ndi munu." ²⁷ Wakati Petro peakali eywanga nave, ehele munyumba akavawene anu vakungene pamwi. ²⁸ Akavalongiye, "Nyene venekaye mhuche kuwa sheria ya kiyahudi kwikunga au. Kugendeluwa na Munu ambaye si va inchi iyi. Lakini Mulungu andilangwiche nene kuwa senditakiwa kumukemela munu yoyonda ni najisi au mchafu. ²⁹ Na ndio maana ndachile bila kukana, pendikatumulwe kwa ajili ya ilyo. Kwa hiyo ndivawuche kwa nini mkatumilwe kwa ajili ya nene." ³⁰ Kornelio alongile, "Siku chitayi chechi chumbile, wakati ngita ugu ndikakali ndisuka muda wa saa tisa pamunyi mugati mwa nyumba yangu; Nikawene kutalo yangu munu amile akiwa na myenda mwalaifu, ³¹ Akandilongie "Kornelio maombi gako kapulikichwe na Mulungu, na sawadi chako kwa vahuchu chivechile ukumbusho pautalo ya Mulungu. ³² Kwahiyo tuwe munu Yafa na akamke mele munu yumwi yeekemihuwa Simoni ache kwamwene, ambaye pia ekemehuwa Petro. ambaye ekivikala kwa mtengenezaji wa ngwembe yumwi yeekemeluwa Simoni ambaye nyumba yake ipambali mwa bahari. ³³ Zingatia: Mstari ugu, "Naya peekwacha alonga na nyene: Sewimoyuli mumaandiko ya daha. ³⁴ Ndipo Petro akadinduwe mlomo gwake na kalonga" Nakaka, ndiaminile kuwa Mulungu seiwesa kuwecha na upendeleo. ³⁵ Baadala yake, kila inyi munu yoyonelo yeekumwabudu na kugita njowo cha haki ekwidikiluwa kwa mwene. ³⁶ Uwuchele ufumbe waahechile kwa vanu wa Israeli, peakakali peetangaza habari nofu ya amani kuchumbila Yesu Kristo ambaye ni Mtwi wa wonda- ³⁷ nyene venekaye mluchele tukio lyelihumile, ambalo lihumiye yudea yonda na likavangiye Galilaya, baada ya ubatizo ambao Yohana akatangasile. ³⁸ Tukio lyelikali likumuhusu Yesu Kristo jinsi Mulungu nofu na kwa likakala. Akahele nakugola na ibilisi kwa kuwa Mulungu vakakali na mwene. ³⁹ Nehwe ni mashahidi wa chowa chosa cheagitile katika inyi za Uyahudi na katika Yerusalemu-huyu ni Yesu Yevaka muwulege na kumtumbika kulibiki. ⁴⁰ Uyu ni Munu wa Mulungu akamfufuwe siku ya udatu na kumugavila kujulikana, ⁴¹ Si kwa vanu vosa, lakini kwa mashahidi yevahaguliwe kabla na Mulungu -Nehwe venekaye, yetukaliye navo na kunyuwa nave baada ya kuchuka kuhuma kwa wafu. ⁴² Alulagiliche kuwulamiche kwa vanu na kushuhudia kuwa uyu ndiye

ambaye Mulungu akamuhaguwe kuvecha mwamusi wa Yevasima na Yevafuwe.⁴³ Katika mwene vawulamichi monde wamshuhudiye,ili mwene anuka msamaha wa sambu kuchumbila litawa lyake."⁴⁴ Wakati Petro peegenelelela kulonga iechi,Numbula nafu akavamemechiye wosa vevakali vepulikicha ujumbe wa mwene.⁴⁵ Vanu vala yevehusika na kikundi cha waamini waliotahiriwa vala vonda yevakachile na Petro veketenile ,kwa sababu ya karama ya numbula nofu yevakamsukuwe pia kwa Mataifa.⁴⁶ Kwakuwa vakapulike ava wamataifa venywanga kwa lugha chingi na kumwabudu Mulungu.Petro akahigile,⁴⁷ "Kuna munu yoyonele yeewesa kukanicha malenga ili vanu vatane kubatisue,vanu ava vamwanukiye numbula nofu ngita nehwe?"⁴⁸ Ndipo akavalamulise vabatisuwe kwa Litawa Iya Yesu Kristo.Pambeke vakamsukile kale navo kwa siku kadhaa.

Chapter 10

¹ Kukavechile na munu yumwiya katika mji wa kaisaria litawa lyake akemeluwe Kornelio, avechile mkomi wa kikosi cha kiitalia. ² Avechile mchamungu na alimwabudu Mulungu na kaye yake yosa, avechile mapesa molofu kwa wayahudi na asukule kwa Mulungu siku chonda. ³ Muda wa saa tisa cha pamunyi, alolile maono lichoka lya Mulungu ekwacha kwake. Lichoka lyamlongiye "Kornelio! Kornelio amlolile lihoka na ali na wogosi mkomi sana alongile, "Hii ni mini ⁴ Mkomi? Lihoka akamlongilee" Maombi yako na sawadi chako kwa muhuchu chikangiye kukiya ngita kumbukumbu kwenye uwepo wa Mulungu. ⁵ Nondena tume vanu kuchelela mji wa Yafa kumleta munu yumwiya yeakemeluwe Simoni ambaye pia kuikemeluwa Petro. ⁶ Ekwikala na mgolaji wa ngosi Yeakemeluwe Simoni ambaye kaye yake iko pambali ya bahari. ⁷ Baada ya lihoka yeakali peenywanga nave kuhega, Kornelio avakemeliye vatumishi wa pakaye yake vavili, na askari yeakali ekumwabudu Mulungu pagati ya maaskari yevali vekumtumi kila. ⁸ Kornelio avalongie chosa gegahumile na avatumile yafa. ⁹ Siku yeyafuatile muda gwa saa tisa peva kali pangasi na pevakegeliye kumwani Petro akangee kukwanya padali kusuka. ¹⁰ Na pia ali na njala na akelege kinu kya kuliya, lakini wakati vanu vetileka fya kuliya, alanguchuwa maono, ¹¹ Aiwe anga lidindwike na kyombo kwika na kinu kingi ngita mwenda mkoni ikwika pasi mumuganga katika kona chake chonda chitayi. ¹² Mungati yake kukali na aina chonda cha vanyama vanya magulu matayi na yevakwava kukiya ya uganga, na fidege fya kukiya. ¹³ Kangi sauti ikalongile kwa mwene "Lamke, Petro hinje na uliye". ¹⁴ Lakini Petro akalongile, "Siyi ndeya, Mtwa kwa sababu sendikawa ile kuliya kinu kyokonde najisi na kichafu. ¹⁵ Lakini sauti ikachile, kwa mwene kangi kwa mala ya uvili "Kyeakichumbiche Mulungu tanekuki kemela najisi wala kichafu. ¹⁶ Hii ikahumiye mara chidatu, na kila kyombo kikategulwe kangi kuyanjanja. ¹⁷ Na wakati petro peevecha katika hali ya kuchanganyikiwa kukiya ya hayo maono gemananisa liki, lole, vanu yeva kali vatumilwe na Kornelio vekemile kutalo ya Mlyango, pavawucha ngasi ya kuhelela pa nyumba. ¹⁸ Na vakakemeliye na kuwecha ngita Simoni ambaye pia akakemelilwe Petro ngita peakali ekwikala pala. ¹⁹ Wakati huo Petro peakakali ekwiholosa kukiya ya ago maono, numbula akalongile nave, lole vanu vadatu vekukusaka. ²⁰ Lamke na wike panyi na uhelele nawo. Utanekogopa kuhelela navo, kwa sababu ndivatumile. ²¹ Petro akekile pasi kwa vene na kulonga "Nene ndo yula ye mkumsaka. Wuli mwachile?" ²² Vakalongile, "Akida yumwi litawa lyake Kornelio, Munu wa haki na achela kumwabudu Mulungu, na vanu vali vekumlonga lunofu katika taifa losa lya kiyahudi, alongiluwe na Lisoka lya Mulungu kukutuma ili ubite ku nyumba yake, ili apalike ujumbe kuhuma kwa veve. ²³ Petro akavakaribise kwingila kunyumba na kwikala pamwi na mwene. Pamilawu yake akalamwike akahele pamwi na mwene, na lukolo vakefu kuhuma yafa vakakungene na mwene. ²⁴ Siku yeyikafuatile vakachile kaisaria. Na kornelio akakali ekuva elindila; na akali avakemeliye panuwi valukoluwe na veganjave wa pabehi. ²⁵ Wakati Petro peekwingila kunyumba, Kornelio akamlaki na kugondama mbaka pasi Mumagulu yake kwa kumheshimu. ²⁶ Lakini Petro amnyasuwe na kulonga "Wime; Nene mwenekaye pia ndi munu. ²⁷ Wakati Petro peakali eywanga nave, ehele munyumba akavawene anu vakungene pamwi. ²⁸ Akavalongiye, "Nyenye venekaye mhuchele kuwa sheria ya kiyahudi kwikunga au. Kugendeluwa na Munu ambaye si va inchi iyi. Lakini Mulungu andilangwiche nene kuwa senditakiwa kumukemela munu yoyonda ni najisi au mchafu. ²⁹ Na ndio maana ndachile bila kukana, pendikatumulwe kwa ajili ya ilyo. Kwa hiyo ndivawuche kwa nini mkatumilwe kwa ajili ya nene. ³⁰ Kornelio alongile, "Siku chitayi chechi chumbile, wakati ngita ugu ndikakali ndisuka muda wa saa tisa pamunyi mugati mwa nyumba yangu; Nikawene kutalo yangu munu amile akiwa na myenda mwalaifu, ³¹ Akandilongie "Kornelio maombi gako kapulikichwe na Mulungu, na sawadi chako kwa vahuchu chivechile ukumbusho pautalo ya Mulungu. ³² Kwahiyo tuwe munu Yafa na akamke mele munu yumwi yeekemihuwa Simoni ache kwamwene, ambaye pia ekemehuwa Petro. ambaye ekivikala kwa mtengenezaji wa ngwembe yumwi yeekemeluwa Simoni ambaye nyumba yake ipambali mwa bahari. ³³ Zingatia: Mstari ugu, "Naya peekwacha alonga na nyenye: Sewimoyuli mumaandiko ya daha. ³⁴ Ndipo Petro akadinduwe mlomo gwake na kalonga" Nakaka, ndiaminile kuwa Mulungu seiwesa kuwecha na upendeleo. ³⁵ Baadala yake, kila inyi munu yoyonelo yeekumwabudu na kugita njowo cha haki ekwidikiluwa kwa mwene. ³⁶ Uwuchele ufumbe waahechile kwa vanu wa Israeli, peakakali peetangaza habari nofu ya amani kuchumbila Yesu Kristo ambaye ni Mtwa wa wonda. ³⁷ nyenye venekaye mluchele tukio lyelihumile, ambalo lihumiye yudea yonda na likavangiye Galilaya, baada ya ubatizo ambao Yohana akatangasile. ³⁸ Tukio lyelikali likumuhusu Yesu Kristo jinsi Mulungu nofu na kwa likakala. Akahele nakugola na ibilisi kwa kuwa Mulungu vakakali na mwene. ³⁹ Nehwe ni mashahidi wa chowa chosa cheagitile katika inyi za Uyahudi na katika Yerusalemu-huyu ni Yesu Yevaka muwulege na kumtumbika kulibiki. ⁴⁰ Uyu ni Munu wa Mulungu akamfufuwe siku ya udatu na kumugavila kujulikana, ⁴¹ Si kwa vanu vosa, lakini kwa mashahidi yevahaguliwe kabla na Mulungu -Nehwe venekaye, yetukaliye navo na kunyuwa nave baada ya kuchuka kuhuma kwa wafu. ⁴² Alulagiliche kuwulamiche kwa vanu na kushuhudia kuwa uyu ndiye

ambaye Mulungu akamuhaguwe kuvecha mwamusi wa Yevasima na Yevafuwe.⁴³ Katika mwene vawulamichi monde wamshuhudiye, ili mwene anuka msamaha wa sambu kuchumbila litawa lyake." ⁴⁴ Wakati Petro peegenelelela kulonga iechi, Numbula nafu akavamemechiye wosa vevakali vepulikicha ujumbe wa mwene. ⁴⁵ Vanu vala yevetusika na kikundi cha waamini waliotahiriwa vala vonda yevakachile na Petro veketenile, kwa sababu ya karama ya numbula nofu yevakamsukuwe pia kwa Mataifa. ⁴⁶ Kwakuwa vakapulike ava wamataifa venywanga kwa lugha chingi na kumwabudu Mulungu. Petro akahigile, ⁴⁷ "Kuna munu yoyonele yeewesa kukanicha malenga ili vanu vatane kubatisue, vanu ava vamwanukiye numbula nofu ngita nehwe?" ⁴⁸ Ndipo akavalamulise vabatisuwa kwa Litawa Iya Yesu Kristo. Pambele vakamsukile kale navo kwa siku kadhaa.

Chapter 11

¹ Mitume na lukolo vala akavechile uko Yudea vakapulike kuwa wamataifa vakapokie luchowo lwa Mulungu. ² Petro akachile uko Yerusalemu, lila kundi la vanu walio tahiliwa vavangile kumuko, na valangi, ³ "Vakaling'ene na vanu wasiotailiwa na kulia na vene!" ⁴ Lakini Petro avangile kuelesea tukio kwa akina alongile, ⁵ "Nikavechile ni suka katika mji wa yafa, nanikalolile maono ya kyambo kukwika panyi ngita mwenda mkomi ikulikakuhuma kwanye pembe chake chonda chitayi kikekile kwa nene. ⁶ Nkakilolile na kuholosa kukwanya yamwene. Nikavawene vanyama wenye magulu gatai. Vekyikala inyi, na wanya mawapolini na wanyama wa watambaao na kidege kya kukyanya. ⁷ Kisha nikapulike sauti ikalongile na nene, lamke, Petro, a chinja najiliye!" ⁸ Nikalongile, Siyondiese mtua, mumu lomo yangu sekawawaile kwingila kinu kwokwonda kyekihela kitakatifu kiwofu" ⁹ Lakini sauti ikahigile kangu kuhuma kwikyanya, kila Mulungu kyaa tangasile kuvecha unofu, bilekukemela najisi, ¹⁰ Hii ikahumile mara chidatu, na kila kinu kikanyamuliwe kukyanya kangu. ¹¹ Lole, wakati huo vanu va datu va kavechile vemile kutalo ya kaye ila mwetukali, vatumilwe kuhumia kaisaria kwacha kwa nene. ¹² Numbula akanilongie kuhelela na vene. Na wa nisitofautiane na vene. Ava vagosigosi sita vakahele pamwi na nene na tukahele kwenye kaye ya munu yumwi. ¹³ Atulongie vila amlolile lihoka emile mgati ya kaye yake akalongile, "Undume yafa nikamtengule Simoni ambaye litawa lyake lingi ni Petro. ¹⁴ Alongile ujumbe kwa veve katika uo kukombolewa veve na kaye yako yonda." ¹⁵ Penikavangile kulongile kulonga vene, numbula mbalafu akachile kukwanya yao ngita akachile kwa newe Pautalo. ¹⁶ Nikwiuka njovo cha Mtuwa alivyosema, "Yohana abatisile kwa malenga, "Lakini mbatishiwe katika numbula mbalafu." ¹⁷ Pia ngita Mulungu ahuchile sawadi ngita akatugavie neve tulipoamini katika mtuwa Yesu Kristo nene ni ndinani kutigila niwese kumkana Mulungu? ¹⁸ Pavapulike njovo aga, se vawiisile bali, vamchumile Mulungu na kulonga, "Mulungu ahechile toba kwa ajili ya mataifa pia" ¹⁹ Basi waumini ambao lugodo vavangile kwenye kifuo cha site phano vagavanyike kuhuma Yerusalemu-waamini hawa vakahela kutali hadi mpaka foinike, Kipro na Antiokia. Vaka valongie ujumbe kuhusu yesu mwene kaye kwa wayahudi na si kwa wayahudi na si kwa yungi kwa awaye chonda. ²⁰ Lakini baadhi yao ni vanu kuhuma Kipro na Krene, Vakachile Antiokia na kulonga na vayunani na kunihubiri mtuwa Yesu. ²¹ Na livoko la Mtuwa ukavechile pamwi vene na vanu wongofu walimwanini na kumsedukila Mtuwa. ²² Habari chao chikafikile mmasiki cha mwa kanisa la Yerusalemu na vakamtumile Barnaba ahelele mpako Antiokia. ²³ Pe ekachile na kulola karama ya Mulungu akahekelia: akavagavie numbula wonda kusigila na mtu wa katika mioye gyao. ²⁴ Kwa sababu akavechile munu mnofu na amenichilwe na numbula mbalafu na imani na vanuwongofu vongelikie katika mtuwe. ²⁵ Pambele Barnaba akahele Tarso kumlola Sauli. ²⁶ Peakampatile, amletile Antiokia. Ikavechile kwa mwaka msima vekekusene pamwi na kanisa na kuwafundisha vanu wongofu. Vanafunzi vakemelue va Kristo kwa mara ya kwanza uko Antiokia. ²⁷ Na katika siku hizi wanyandungo vakekile kuhuma Yerusalemu mpaka Antiokia. ²⁸ Yumwi vao ni Agabo ndilo litawa lyake akemile akiashiriwa na numbula kuwa njala ngali yeihumila mwidugulu mwonda. Hio ikahumile wakati wa Usiku za Klaudio. ²⁹ Kwahiyo vanafunzi kila yumwi alivyofanikiwa, valamiwe kusindika misaada kwa hukolo vakakali uyahudi. ³⁰ Vagoli nde; vakatumile sendi kwa livoko wa Barnaba na Sauli.

Chapter 11

¹ Mitume na lukolo vala akavechile uko Yudea vakapulike kuwa wamataifa vakapokie luchowo lwa Mulungu. ² Petro akachile uko Yerusalemu, lila kundi la vanu walio tahiliwa vavangile kumuko, na valangi, ³ "Vakaling'ene na vanu wasiotailiwa na kulia na vene!" ⁴ Lakini Petro avangile kuelesea tukio kwa akina alongile, ⁵ "Nikavechile ni suka katika mji wa yafa, nanikalolile maono ya kyambo kukwika panyi ngita mwenda mkomi ikulikakuhuma kwanye pembe chake chonda chitayi kikekile kwa nene. ⁶ Nkakilolile na kuholosa kukwanya yamwene. Nikavawene vanyama wenye magulu gatai. Vekyikala inyi, na wanya mawapolini na wanyama wa watambaao na kidege kya kukyanya. ⁷ Kisha nikapulike sauti ikalongile na nene, lamke, Petro, a chinja najiliye!" ⁸ Nikalongile, Siyondiese mtua, mumu lomo yangu sekawawale kwingila kinu kwokwonda kyekihela kitakatifu kiwofu" ⁹ Lakini sauti ikahigile kangu kuhuma kwikyanya, kila Mulungu kyaa tangasile kuvecha unofu, bilekukemela najisi, ¹⁰ Hii ikahumile mara chidatu, na kila kinu kikanyamuliwe kukyanya kangu. ¹¹ Lole, wakati huo vanu va datu va kavechile vemile kutalo ya kaye ila mwetukali, vatumilwe kuhumia kaisaria kwacha kwa nene. ¹² Numbula akanilongie kuhelela na vene. Na wa nisitofautiane na vene. Ava vagosigosi sita vakahele pamwi na nene na tukahele kwenye kaye ya munu yumwi. ¹³ Atulongie vila amlolile lihoka emile mgati ya kaye yake akalongile, "Undume yafa nikamtengule Simoni ambaye litawa lyake lingi ni Petro. ¹⁴ Alongile ujumbe kwa veve katika uo kukombolewa veve na kaye yako yonda." ¹⁵ Penikavangile kulongile kulonga vene, numbula mbalafu akachile kukwanya yao ngita akachile kwa newe Pautalo. ¹⁶ Nikwiuka njovo cha Mtuwa alivyosema, "Yohana abatisile kwa malenga, "Lakini mbatishiwe katika numbula mbalafu." ¹⁷ Pia ngita Mulungu ahuchile sawadi ngita akatugavie neve tulipoamini katika mtuwa Yesu Kristo nene ni ndinani kutigila niwese kumkana Mulungu? ¹⁸ Pavapulike njovo aga, se vawiisile bali, vamchumile Mulungu na kulonga, "Mulungu ahechile toba kwa ajili ya mataifa pia" ¹⁹ Basi waumini ambao lugodo vavangile kwenye kifuo cha site phano vagavanyike kuhuma Yerusalemu-waamini hawa vakahela kutali hadi mpaka foinike, Kipro na Antiokia. Vaka valongie ujumbe kuhusu yesu mwene kaye kwa wayahudi na si kwa wayahudi na si kwa yungi kwa awaye chonda. ²⁰ Lakini baadhi yao ni vanu kuhuma Kipro na Krene, Vakachile Antiokia na kulonga na vayunani na kunihubiri mtuwa Yesu. ²¹ Na livoko la Mtuwa ukavechile pamwi vene na vanu wongofu walimwanini na kumsedukila Mtuwa. ²² Habari chao chikafikile mmasiki cha mwa kanisa la Yerusalemu na vakamtumile Barnaba ahelele mpako Antiokia. ²³ Pe ekachile na kulola karama ya Mulungu akahekelia: akavagavie numbula wonda kusigila na mtu wa katika mioye gyao. ²⁴ Kwa sababu akavechile munu mnofu na amenichilwe na numbula mbalafu na imani na vanuwongofu vongelikie katika mtuwe. ²⁵ Pambele Barnaba akahele Tarso kumlola Sauli. ²⁶ Peakampatile, amletile Antiokia. Ikavechile kwa mwaka msima vekekusene pamwi na kanisa na kuwafundisha vanu wongofu. Vanafunzi vakemelue va Kristo kwa mara ya kwanza uko Antiokia. ²⁷ Na katika siku hizi wanyandungo vakekile kuhuma Yerusalemu mpaka Antiokia. ²⁸ Yumwi vao ni Agabo ndilo litawa lyake akemile akiashiriwa na numbula kuwa njala ngali yehumila mwidugulu mwonda. Hio ikahumile wakati wa Usiku za Klaudio. ²⁹ Kwahiyo vanafunzi kila yumwi alivyofanikiwa, valamiwe kusindika misaada kwa hukolo vakakali uyahudi. ³⁰ Vagoli nde; vakatumile sendi kwa livoko wa Barnaba na Sauli.

Chapter 12

¹ Wakati ugo mfalme Herode angosile liwako lyake kwa baadhi ya vala yevahuma kwikung'asa ili kuragudicha. ² Amuwulege Yakobo lukololwe Yohana kwa Upanga. ³ Baada ya kulola kutigila ikuvapendesha wayahudi, amwibete na Petro kangi lyi yavechile wakati wa mikate isiyochachwa. ⁴ Peamwibete amwikale mukichake na avikile fikosi fita fya asklari ili kumudima, avechile akasakege kumsindika kwa vanu pambeke ya Pasaka. ⁵ Petro avikwile mkuhaka, lakini maombi gagolilwe kwa bidii na kung'aso kwa ajili yake kwa Mulungu. ⁶ Siku kabla Herode seahale kumlacha, pamie apo Petro avechile agonile pagati ya maaskari vavili, ali awopoliwe na minyororo givili na valinzi kutalo ya mlyangilo yevali vidima kichaka. ⁷ Lole liloko lya mtwa ghafla amuhumie na nuru angalege mgati. Amtovile Petro paubafu na kumlamusa pealonga "Lamke haraka." Ndipo minyororo gyeali awopwile gikawopwike kuhuma mumawoko gake. ⁸ Liloko likamulongi, "Fale miyenda gyako na tale filatu tyako." Petro agolile ndee. Liloka lyamlongie fale miyende na wache. ⁹ Nondee petro amfuatilie liloka na ahumile kwivala. sekwamini kyekikagolilwe na lihoka ngita ni cha kweli. Atigilege elola maono. ¹⁰ Baada ya kuchumba lindo lya kwanza na lya kavili vafikile geti lya kyuma la kwingilila kuhelela kumwani, likadindike lilyene kwa ajili ya vene vahumike kwivala vekile mmtaa, mara lihoka likamlekile. ¹¹ Petro peekechelege, alongile, "Nondee ndamini kutigila Mtwam amtumile lihoka lyake ili kunihecha katika mawoko ga Herode, na kwa matarajio ga vanu vonda va uyahudi." ¹² Baada ya kuchichela ichi, achile pakaye ya mariamu maivake Yohana ambaye ni Marko, "wa kristo wolofu vakungina pevesuka. ¹³ Alipobisha pamlyangilo gwa kizuizi, Mtumishi yumwi mdala yeikeme lwa Roda achile kudindula. ¹⁴ Peachele ni sauti ya Petro kwa furaha alemilwe kudindula mlyangilo: Pambeke yake a kakimbie mgati ya kyumba: na kuvalongela petro emile pautalo ya mlyangilo. ¹⁵ Hivyo valongile kwa mwene, "Veve ni mnyalukwale, Lakini akasile kutigila ni kweli ni mwene valongile," Uyu ni lihoka lyake." ¹⁶ Lakini Petro agendele kubisha, na pevadindue mlyangilo, vamuwene na kwika ng'asa sana. Petro avayigiche kwa liwoko kimya kimya na awalongie jinsi Mtwam peakamuhumiche kuhuma mukicha. alongile, ¹⁷ "Valongele ichi njowo Yakobo na lukolo lwake." kisha akahegile akahele sehemu yingi. ¹⁸ Pekukali pamunyi, kwali huzuni ngoni kati ya askari kuhusiana kyekihumila kwa Petro. ¹⁹ Baada ya Herode kumfuata na sea kamuwene avawuchile valinzi na alamwe vawulaguwe. Ahele kuhuma uyahudi mbaka kaisaria na kwikala uko. ²⁰ Herode ali na lilakali pakyanaya ya vanu va Tiro na Sidoni. Vahele kwa pamwi kwa mwene na Vakali na liganja na Blasto msaidisi va mtalme, ili avasaidie. kisha vasukile amani, kwasababu nyii yao yamwike kilio kuhuma katika nyii ya mtalme. ²¹ Siku iliyo kusudiwa Herode afalile miyenda gya kifalme na kwikala pakiti kyake kya kifalme na akavalongie. ²² Vanu vatovile kyowo, "Lyi sauti ya Mulungu wala si sauti ya munu!" ²³ Mara ghafla lihoka lyamtovile, kwasababu avechile seamganie Mulungu utukufu: aliwile na sango na atuwe ²⁴ Lakini luchowo lwa Mulungu lyakulile na kusambaa. ²⁵ Baada ya Barnaba na Sauli kukamilisa huduma chao vahumile pala vawile Yerusalemu, vamtolile na Yohana ambaye litawa lya kuvegalwa ni Marko.

Chapter 12

¹ Wakati ugo mfalme Herode angosile liwako lyake kwa baadhi ya vala yevahuma kwikung'asa ili kuragudicha. ² Amuwulege Yakobo lukololwe Yohana kwa Upanga. ³ Baada ya kulola kutigila ikuvapendesha wayahudi, amwibete na Petro kangi lyi yavechile wakati wa mikate isiyochachwa. ⁴ Peamwibete amwikale mukichake na avikile fikosi fita fya asklari ili kumudima, avechile akasakege kumsindika kwa vanu pambele ya Pasaka. ⁵ Petro avikwile mkuhaka, lakini maombi gagolilwe kwa bidii na kung'aso kwa ajili yake kwa Mulungu. ⁶ Siku kabla Herode seahale kumlacha, pamie apo Petro avechile agonile pagati ya maaskari vavili, ali awopoliwe na minyororo givili na valinzi kutalo ya mlyangilo yevali vidima kichaka. ⁷ Lole liloko lya mtwa ghafla amuhumie na nuru angalege mgati. Amtovile Petro paubafu na kumlamusa pealonga "Lamke haraka." Ndipo minyororo gyeali awopwile gikawopwike kuhuma mumawoko gake. ⁸ Liloko likamulongi, "Fale miyenda gyako na tale filatu tyako." Petro agolile ndee. Liloka lyamlongie fale miyende na wache." ⁹ Nondee petro amfuatilie liloka na ahumile kwivala. sekwamini kyekikagolilwe na lihoka ngita ni cha kweli. Atigilege elola maono. ¹⁰ Baada ya kuchumba lindo lya kwanza na lya kavili vafikile geti lya kyuma la kwingilila kuhelela kumwani, likadindike lilyene kwa ajili ya vene vahumike kwivala vekile mmtaa, mara lihoka likamlekile. ¹¹ Petro peekechelege, alongile, "Nondee ndamini kutigila Mtwam amtumile lihoka lyake ili kunihecha katika mawoko ga Herode, na kwa matarajio ga vanu vonda va uyahudi." ¹² Baada ya kuchichela ichi, achile pakaye ya mariamu maivake Yohana ambaye ni Marko, "wa kristo wolofu vakungina pevesuka. ¹³ Alipobisha pamlyangilo gwa kizuizi, Mtumishi yumwi mdala yeikeme lwa Roda achile kudindula. ¹⁴ Peaichele ni sauti ya Petro kwa furaha alemilwe kudindula mlyangilo: Pambele yake a kakimbie mgati ya kyumba: na kuvalongela petro emile pautalo ya mlyangilo. ¹⁵ Hivyo valongile kwa mwene, "Veve ni mnyalukwale, Lakini akasile kutigila ni kweli ni mwene valongile," Uyu ni lihoka lyake." ¹⁶ Lakini Petro agendelie kubisha, na pevadindue mlyangilo, vamuwene na kwika ng'asa sana. Petro avayigiche kwa liwoko kimya kimya na awalongie jinsi Mtwam peakamuhumiche kuhuma mukicha. alongile, ¹⁷ "Valongele ichi njowo Yakobo na lukolo lwake." kisha akahegile akahele sehemu yingi. ¹⁸ Pekukali pamunyi, kwali huzuni ngoni kati ya askari kuhusiana kyekihumila kwa Petro. ¹⁹ Baada ya Herode kumfuata na sea kamuwene avawuchile valinzi na alamwe vawulaguwe. Ahele kuhuma uyahudi mbaka kaisaria na kwikala uko. ²⁰ Herode ali na lilakali pakyanya ya vanu va Tiro na Sidoni. Vahele kwa pamwi kwa mwene na Vakali na liganja na Blasto msaidisi va mtalme, ili avasaidie. kisha vasukile amani, kwasababu nyii yao yamwike kilio kuhuma katika nyii ya mtalme. ²¹ Siku iliyo kusudiwa Herode afalile miyenda gya kifalme na kwikala pakiti kyake kya kifalme na akavalongie. ²² Vanu vatovile kyowo, "Lyi sauti ya Mulungu wala si sauti ya munu!" ²³ Mara ghafla lihoka lyamtovile, kwasababu avechile seamganie Mulungu utukufu: aliwile na sango na atuwe ²⁴ Lakini luchowo lwa Mulungu lyakulile na kusambaa. ²⁵ Baada ya Barnaba na Sauli kukamilisa huduma chao vahumile pala vawile Yerusalemu, vamtolile na Yohana ambaye litawa lya kuvegalwa ni Marko.

Chapter 13

¹ Nondoe katika kanisa lya Antiokia,pali na baasi ya manabii na valima,yevali Barnaba,semeoni (aliyeitiwa nigeria).Lukio wa kirene,manaeni (lukoloyehela danda na Herode kiongozi vamkoa) na Sauli. ² Pevavechile vekumwabudu mtuwa na kundinda,numbula mbalafu alongile,munitengele Barnaba Sauli,Vaigole kasi yenivakemelie." ³ Baada ya kanisa kudindula,kusuka,na kuvikama woko pakyanya vanu ava vavalekile vachelele. ⁴ Kwahiyo Barnabas na Sauli va mwindikie numbula mbalafu na vekekile kubita seleukia katangasile kuhuma uko vasafie mubahari kubita kisiwa cha kipro. ⁵ Pevavechile katika mwani wa salamu vatangasile luchowo lya mtua katika masinagogi ya mayahudi.nondee valipa mwina Yohana marko ngita vasai yizi vamwene. ⁶ Pavahele katika kisiwa kyonda mpaka pafo vamuwene munu yungi muhavi,muyahudi nabii va udesi,ambaye litawa lyake lyali Bar Yesu. ⁷ Muhavi uyoya vakung'ene naliwali sergio paulusi,yeavechile munu mwenye luhala.Munu uyu akalalike Barnaba na Sauli,kwa sababu asakenge kupulika luchowo lyanguluvi. ⁸ Lakini Elima"Yula muhavi"(Iliyo ndiyo litawa lyake lilyali tafsiliwa) akatovile,agechile kumpindula pala liwadi ahume kwenye imani. ⁹ Lakini Sauli yeakemelwile Paulo yeavechile yeamemechile na numbula mbalafu,amukasimeo ¹⁰ na alongile"Veve mwana va ibilisi mumemechwile na wangi chosa cha kwichanga na udhaifu.veveni adui va kila langi ya haki.sewikoma kuchipindula ng'asi cha Mtuwa chehcanyokile,Je utaweza? ¹¹ Nondoe lole,liwoko lya Mtwu upa kwanya yako.naavesa kipofu se unilo la pakwanyaha kwa mda mara yimwi ligunguguna kisi fyeka gue pakwa ya Elimasi kunywa nga kuno pasali vanu vamulongoche na kumukolelela liwoko. ¹² Baada ya liwali kulolo kwelikahumie,anaminile kwa sababu alishangazwa kwa mafundisho kuhusu Mtwu. ¹³ Nondue Paulo na rafiki yake ahelee kumwani kuhuma pafo na pevafikile perge katika pamfilia.Lakini Yohana avalekile na kuhuya Yerusalemu. ¹⁴ Paulo na rafiki yake vachelee kuhuma pargena vafikile Antioki ya Pisidia.Uko vachele katika sinagogi siku ya Sabato na kwikala pasi. ¹⁵ Baada ya kusoma sheria na manabii,viongozi wa sinagogi avatumwe luchowo valongile,"Lukolo.Kama mnao luchowo lya kutia numbula msikia,Semeni" ¹⁶ Kwahiyo Paulo emile na kuwapungukia liwoko,alongile."vagosiwa Israeli na enyi mnao mtii Mulungu,mpulikiche. ¹⁷ Mulungu wa ava vanu wa Israeli vakahague vadadao na kuvagola vanu volofu pevekete katika nchi misri kwa liwoko lyake kwinaumuka vakakalongwiche pekala yake. ¹⁸ Kwa miaka arobaini avafumilie katika jangwani. ¹⁹ Baada ya kuharibisa mataifa saba katika nchi ya kaanani,avagavie vanu ketu nchi yao kwa urithi. ²⁰ Matukio aga gosa gahumie saidiya maka mia nne na hamusini.Baada ya finu ifi vyosa,Mulungu avagavie maamusi mpaka samweli Nabii. ²¹ Baada ya haya,vanu vamusukile mfalme.nondo Mulungu avagavie sauli mwana wa kishi,munu va kabila la Benjamini,kwa mfalme wa maka arobaini. ²² Kisha baada ya Mulungu kumuhecha katika ufalme amunamue Daudi kuvecha mfalme vao yalikuvesa Daudi kutingila Mulungu alongile,'Nimpatile Daudi mwana wa yesu kuvecha vamu apendezwaye na numbula yangu ambaye agola kila kinu nikela.' ²³ Kuhuma kwenye lukolo lya munu uyu Mulungu alimtetea Israeli mkombosi Yesu ngita pedikie kugola. ²⁴ Iliya Iyanjile kuhuma kabla ya Yesu kwacha.Yohana kwanza atangasile ubatizo wa toba kwa vanu vasa va Israeli. ²⁵ Nave Yohana nalipokuwa esindili chakasi chake,alongile.Mwanafunzi nene ni nani?nene siyula.Lakini mpulikiche.yekwecha kumbele yangu.sisitahili kutengeneza finu vya magulu gangu. ²⁶ Lukolo,vana valukolo wa Abrahamu na vala ambao kasi yenu mna mwabudu Mulungu.Ni kwa ajili yetu kutigila ujumbe huuwa mkombozi utumwile. ²⁷ Kwa vuka yevekwikala Yerusalemu na watawa vao.sevakamtamue kwa ulahisi,na wala sevakauchelege luchowo lyamwanabii ambao husomwa kila sabato:kwahiyo kakatimisile ujumbe wa manabii kwa kumuhukumu kufufua Yesu. ²⁸ Japokuwa sevaputile sababu nafu kwa kufua mgati yao.Vamusukile pilato amuwulage. ²⁹ Pevasendile chowo chosa chandikwile kuhusu mwene.Vamwisile kuhuma mwibiki na kumulasa kaburini. ³⁰ Lakini Mulungu amufufua kuhuma wafu. ³¹ Awonekene kwa siku cholofu kwa vala yevakachelee pamwi na mwene kuhuma Galilaya kubita Yerusalemu.Vanu ava nondoni mashahidi va vanu. ³² Nondee tukuvaletela njoo nofu kuhusu ahadi chevapewile vasee vetu. ³³ Nguluvi avikile ahadi ichi kwa nyenye.Vana vao katika ilo amufatile Yesu na kumufundisha kangu katika uhai.Iyi pia yandikwile katika Zaburi ya wuvili: 'Aveni mwanavangu, Nenguni nivechile Daada yako' ³⁴ Pia kuhusu ukweli ni kutigila wa mufatile kuhuma wafu ilikutigila mvili gwake usiharibike.aywangile ndee:nikugavila mbalafu na baraka halisi za Daudi' ³⁵ Hii ndiyo sababu kulonga pia katika zaburi chingi,'Hautaruhusu takatifu vako kuulola uozo.' ³⁶ Kwa kuvecha baada ya Daudi kutumikia mapenzi ya Nguluvi katika kisasi kyake.agonile,alaswile pa mwina Daada yakena auwene wanangifu, ³⁷ Lakini alifufuliwa Nguluvi sealolile wanangifu. ³⁸ Hivyo na ichelekane kwanyenye,lukolo,kuchumbila munu uyu kuhongecha sambu imetuhubilia. ³⁹ Kwa mwene kila yekwamini ekwisabiliwa hakina njowo chosa ambacho sheria ya Musa isinge wapitia haki. ⁴⁰ Nondee muvese vaangalifu kutigila kinu kweva ywangile manabii kibihile kuhumila kwa nyenye: ⁴¹ 'Mlote nyenye yemwizani,na mkashangae na mkaangamie;kwa vile nifanya kasi katika siku chao kasi ambayo semwiwesa kwa mini,hata ngita munu avalongelege.'" ⁴² Wakala Paulo na Barnaba pevahegile,kanu kumusukile

kanywange njoo siku ya sabato ijayo. ⁴³ Wakati mkutano wa sinagogi wali pokwisa. Wayahudi volofu na waongofu thabiti vakakasakile Paulo na Barnaba ,a mbao vakaywangege nao na vakakahimisile vaendeleo katika neema ya Mulungu. ⁴⁴ Sabato yeyikafutile,Karibu mji msima vakusanyike kupulika lu chowo lya Mulungu. ⁴⁵ Wayahudi pekawena mkutano kamenilema na wifu na kuywanga njowo yaliyopiga vita fyevakalongile na Paulo na vakamligile. ⁴⁶ Lakini Paulo na Barnaba vaywangile kwa likakatima na kulonga,"Yalimuhimu kutigila luchowo nguluvilya gwangile kwanza kwa nyenye kwa kuwa mkulitagila kutali kuhuma kwa nyenye na kwiwona semhuitakiwa usima wa milele. ⁴⁷ Ngita ambavyo mtwa atuamulise,alongile nivakile nyenye ngitanuru kwa vanu na mataifa.Kutigila milele wokovu kwa upande chosa cha dunia." ⁴⁸ Mataifa peva pulike ulu pevafulalie na kusifu luchowo lya mtua.Volofu yevahangue kwa uzima wa milele yevakaamini. ⁴⁹ Luchowo lyanguluvi lwa enie nchi yosa. ⁵⁰ Lakini wayahudi waliwashi yevave kehechile na vadamala muhimu pia na viongozi wa mwani. ⁵¹ Lakini Paulo na Barnaba vapumunile lifuna lya mumagulu yao kisha va helee kumwana mwa ikonia. ⁵² Na wanafunzi vamemile na kuhekelela pamwi na numbula mbalafu.

Chapter 13

¹ Nondoe katika kanisa lya Antiokia,pali na baasi ya manabii na valima,yevali Barnaba,semeoni (aliyeitiwa nigeria).Lukio wa kirene,manaeni (lukoloyehela danda na Herode kiongozi vamkoa) na Sauli. ² Pevavechile vekumwabudu mtuwa na kundinda,numbula mbalafu alongile,munitengele Barnaba Sauli,Vaigole kasi yenivakemelie." ³ Baada ya kanisa kudindula,kusuka,na kuvikama woko pakyanya vanu ava vavalekile vachelele. ⁴ Kwahiyo Barnabas na Sauli va mwindikie numbula mbalafu na vekekile kubita seleukia katangasile kuhuma uko vasafie mubahari kubita kisiwa cha kipro. ⁵ Pevavechile katika mwani wa salamu vatangasile luchowo lya mtua katika masinagogi ya mayahudi.nondee valipa mwina Yohana marko ngita vasai yizi vamwene. ⁶ Pavahele katika kisiwa kyonda mpaka pafo vamuwene munu yungi muhavi,muyahudi nabii va udesi,ambaye litawa lyake lyali Bar Yesu. ⁷ Muhavi uyoya vakung'ene naliwali sergio paulusi,yeavechile munu mwenye luhala.Munu uyu akalalike Barnaba na Sauli,kwa sababu asakenge kupulika luchowo lyanguluvi. ⁸ Lakini Elima"Yula muhavi"(Iliyo ndiyo litawa lyake lilyali tafsiliwa) akatovile,agechile kumpindula pala liwadi ahume kwenye imani. ⁹ Lakini Sauli yeakemelwile Paulo yeavechile yeamemechile na numbula mbalafu,amukasimeo ¹⁰ na alongile"Veve mwana va ibilisi mumemechwile na wangi chosa cha kwichanga na udhaifu.veveni adui va kila langi ya haki.sewikoma kuchipindula ng'asi cha Mtuwa chehcanyokile,Je utaweza? ¹¹ Nondoe lole,liwoko lya Mtwu upa kwanya yako.naavesa kipofu se unilo la pakwanyaha kwa mda mara yimwi ligunguguna kisi fyeka gue pakwa ya Elimasi kunywa nga kuno pasali vanu vamulongoche na kumukolelela liwoko. ¹² Baada ya liwali kulolo kwelikahumie,anaminile kwa sababu alishangazwa kwa mafundisho kuhusu Mtwu. ¹³ Nondue Paulo na rafiki yake ahelee kumwani kuhuma pafo na pevafikile perge katika pamfilia.Lakini Yohana avalekile na kuhuya Yerusalem. ¹⁴ Paulo na rafiki yake vachelele kuhuma pargena vafikile Antioki ya Pisidia.Uko vachele katika sinagogi siku ya Sabato na kwikala pasi. ¹⁵ Baada ya kusoma sheria na manabii,viongozi wa sinagogi avatumwe luchowo valongile,"Lukolo.Kama mnao luchowo lya kutia numbula msikia,Semeni" ¹⁶ Kwahiyo Paulo emile na kuwapungukia liwoko,alongile."vagosiwa Israeli na enyi mnao mtii Mulungu,mpulikiche. ¹⁷ Mulungu wa ava vanu wa Israeli vakahague vadadao na kuvagola vanu volofu pevekete katika nchi misri kwa liwoko lyake kwinaumuka vakakalongwiche pekala yake. ¹⁸ Kwa miaka arobaini avafumilie katika jangwani. ¹⁹ Baada ya kuharibisa mataifa saba katika nchi ya kaanani,avagavie vanu ketu nchi yao kwa urithi. ²⁰ Matukio aga gosa gahumie saidiya maka mia nne na hamusini.Baada ya finu ifi vyosa,Mulungu avagavie maamusi mpaka samweli Nabii. ²¹ Baada ya haya,vanu vamusukile mfalme.nondo Mulungu avagavie sauli mwana wa kishi,munu va kabila la Benjamini,kwa mfalme wa maka arobaini. ²² Kisha baada ya Mulungu kumuhecha katika ufalme amunamue Daudi kuvecha mfalme vao yalikuvesa Daudi kutingila Mulungu alongile,'Nimpatile Daudi mwana wa yesu kuvecha vamu apendezwaye na numbula yangu ambaye agola kila kinu nikela.' ²³ Kuhuma kwenye lukolo lya munu uyu Mulungu alimtetea Israeli mkombosi Yesu ngita pedikie kugola. ²⁴ Iliya Iyanjile kuhuma kabla ya Yesu kwacha.Yohana kwanza atangasile ubatizo wa toba kwa vanu vasa va Israeli. ²⁵ Nave Yohana nalipokuwa esindili chakasi chake,alongile.Mwanafunzi nene ni nani?nene siyula.Lakini mpulikiche.yekwecha kumbele yangu.sisitahili kutengeneza finu vya magulu gangu. ²⁶ Lukolo,vana valukolo wa Abrahamu na vala ambao kasi yenu mna mwabudu Mulungu.Ni kwa ajili yetu kutigila ujumbe huuwa mkombozi utumwile. ²⁷ Kwa vuka yevekwikala Yelusalemu na watawa vao.sevakamtamue kwa ulahisi,na wala sevakauchelege luchowo lyamwanabii ambao husomwa kila sabato:kwahiyo kakatimisile ujumbe wa manabii kwa kumuhukumu kufufua Yesu. ²⁸ Japokuwa sevaputile sababu nafu kwa kufua mgati yao.Vamusukile pilato amuwulage. ²⁹ Pevasendile chowo chosa chandikwile kuhusu mwene.Vamwisile kuhuma mwibiki na kumulasa kaburini. ³⁰ Lakini Mulungu amufufua kuhuma wafu. ³¹ Awonekene kwa siku cholofu kwa vala yevakachelee pamwi na mwene kuhuma Galilaya kubita Yelusalemu.Vanu ava nondoni mashahidi va vanu. ³² Nondee tukuvaletela njoo nofu kuhusu ahadi chevapewile vasee vetu. ³³ Nguluvi avikile ahadi ichi kwa nyenye.Vana vao katika ilo amufatile Yesu na kumufundisha kangi katika uhai.Iyi pia yandikwile katika Zaburi ya wuvili: 'Aveni mwanavangu, Nenguni nivechile Daada yako' ³⁴ Pia kuhusu ukweli ni kutigila wa mufatile kuhuma wafu ilikutigila mvili gwake usiharibike.aywangile ndee:nikugavila mbalafu na baraka halisi za Daudi' ³⁵ Hii ndiyo sababu kulonga pia katika zaburi chingi,'Hautaruhusu takatifu vako kuulola uozo.' ³⁶ Kwa kuvecha baada ya Daudi kutumikia mapenzi ya Nguluvi katika kisasi kyake.agonile,alaswile pa mwina Daada yakena auwene wanangifu, ³⁷ Lakini alifufuliwa Nguluvi sealolile wanangifu. ³⁸ Hivyo na ichelekane kwanyenye,lukolo,kuchumbila munu uyu kuhongecha sambili imetuhubilia. ³⁹ Kwa mwene kila yekwamini ekwisabiliwa hakina njowo chosa ambacho sheria ya Musa isinge wapitia haki. ⁴⁰ Nondee muvese vaangalifu kutigila kinu kweva ywangile manabii kibihile kuhumila kwa nyenye: ⁴¹ 'Mlote nyenye yemwizani,na mkashangae na mkaangamie;kwa vile nifanya kasi katika siku chao kasi ambayo semwiwesa kwa mini,hata ngita munu avalongelege.'" ⁴² Wakala Paulo na Barnaba pevahegile,kanu kumusukile

kanywange njoo siku ya sabato ijayo. ⁴³ Wakati mkutano wa sinagogi wali pokwisa. Wayahudi volofu na waongofu thabiti vakakasakile Paulo na Barnaba ,a mbao vakaywangege nao na vakakahimisile vaendeleo katika neema ya Mulungu. ⁴⁴ Sabato yeyikafutile,Karibu mji msima vakusanyike kupulika lu chowo lya Mulungu. ⁴⁵ Wayahudi pekawena mkutano kamenilema na wifu na kuywanga njowo yaliyopiga vita fyevakalongile na Paulo na vakamligile. ⁴⁶ Lakini Paulo na Barnaba vaywangile kwa likakatima na kulonga,"Yalimuhimu kutigila luchowo nguluvilya gwangile kwanza kwa nyenye kwa kuwa mkulitagila kutali kuhuma kwa nyenye na kwiwona semhuitakiwa usima wa milele. ⁴⁷ Ngita ambavyo mtwa atuamulise,alongile nivakile nyenye ngitanuru kwa vanu na mataifa.Kutigila milele wokovu kwa upande chosa cha dunia." ⁴⁸ Mataifa peva pulike ulu pevafulalie na kusifu luchowo lya mtua.Volofu yevahangue kwa uzima wa milele yevakaamini. ⁴⁹ Luchowo lyanguluvi lwa enie nchi yosa. ⁵⁰ Lakini wayahudi waliwashi yevave kehechile na vadadala muhimu pia na viongozi wa mwani. ⁵¹ Lakini Paulo na Bamaba vapumunile lifuna lya mumagulu yao kisha va helee kumwana mwa ikonia. ⁵² Na wanafunzi vamemile na kuhekelela pamwi na numbula mbalafu.

Chapter 14

¹ Ikahumie mgati ya Ikonio kutigila na Barnaba vekengie pamwi mgati ya sinagogi la wayahudi nakuwanga choo ambacho kundi likomila kanu vayahudi na wayunani vaminile. ² Lakini wayahudi wasiotii waliwacho chea akili wamataifa kwa kugola kuvecha vabaya dhidi ya lukolo. ³ Kwahiyo yevekekete umokwa muda mrefu. Vakanywangege kwa ukakatima kwa likakala lya Mtua, umo akatauwe uthibitisho kuhusu ujumbe wa neema yake. Agolilende ekwa kutaula ishara na maajabu yafanywe kwa mikono ya Paulo na Barnaba. ⁴ Lakini eneo likomi la mwani lya gavanyike. Baadhi ya vanu yeka kakali pamwi na wayahudi, na baadhi pamoja na mtume. ⁵ Wakati wamataifa na wamayahudi pavakagechile kuwashawishi viongozi vao kuvagolela vibaya kukatova maganga Paulo na Barnaba. ⁶ Wakachelege hilo na kukimbilia katika mwani ya likaonia. Listrana Derbe, na njoo chekwacha pala, ⁷ na uku awulaniche injili. ⁸ Na huko Lista palina munu yumwi yekete. Selalina likakala lyake. kulema kuhuma mukisololo mwa mayevake. seavuaile kugenda. ⁹ Munu uyu apulike Paulo amukasie meo na kuloka kutigila ali na imani ya kuponywa. ¹⁰ Hivyo avalongie kwake kwa sauti ya pakwaya lwime kwa magulu gako "Nayula munu adulwike pakwanya na kuvanga kugenda. ¹¹ Ulungu pevakawene kyavagolile Paulo, waliinua sauti chao valongenge katika lahaja ya kulikaonia, "Mulungu gitwike kwa namna ya binadamu." ¹² Vakamkemelie Barnaba "Zeu," na Paulo "Herme" kwa sababu ali mlonganji mkomi. ¹³ Kuhaniwa zeu. ambaye hekalu lyake lyelikakali pevala ya mwani. aletile fahari la g'ome na mtugo wa mauwa mpaka kwenye lengo la mwani. Mwene na ulugu vakachelege kutaula sadaka. ¹⁴ Lakini mitume. Barnaba na Paulo peva pulike ili. Vakamnemlingise mavazi gao kwa haraka vakachelee pevala pala kwa ulungu, vakavembule. ¹⁵ na kulongo, "Nyenye vanu, ujuli mwagola choo ichi? Namwe pia twivanu venye hisia gita kwa kuinyenye. tukuvaletaka njoo nofu. Kutigila mpinduke kuhumo mufinu ihi sjesififaa na kumueleke Mulungu lidugulu na bahari na kila kinu kyekikakali. ¹⁶ Katika nyakati chechikachumbile ali waluhusu mataifa kugenda katika ngasi chao venekaye. ¹⁷ Lakini aveseanegile pasiposha hidi. Katika hilo abolile vidofu na furaha" ¹⁸ Hata kwa njoo ichi Paulo na Barnaba kwa hungudo yekakanie ulugu kuvahumichu sadaka. ¹⁹ Lakini baadhi ya wayahudi kuhuma antiokia na ikonia vakachile kuushawishi liudugulu. Vakamtovile maganga Paulo na kumukuluhula mpako kwikala ya mwani vakatigilege kita ataagike. ²⁰ Hata nondee fanafunzi ye vagitile yevekemile karibu na mwene, akalamwike. Vekengie kumwamini, siku ya pili. Agolile Derbe na Barnaba. ²¹ Baada ya kunadisa injili katika mwani gulana kugola wanafunzi volofu. Vakawile lisu hadi ikoniamu na hadi Antiokia. ²² Vagendilie kuimalisha nafsi za wanafunzi na kuvikiwa numbula kugendelea katika imani, alongile, "Lasimatwaingile katika ufalme wa Mulungu kwa kuchumbila lugudo lolofu." ²³ Walipo wateuwa kwa ajili ya ovasee wa kila kusanyiko la yevekwa mini, na yevakachile yevesuka na kufunga. Vakakabisile kwa mtua, ambaye mwene yevekwamini. ²⁴ Kisha vaka chumbile katika pasidia yevakafikile pamfilia ²⁵ Pevakakali venywanga njoo katika perga. Vakatemike kuhelela Atalia. ²⁶ Kuhuma uko vakakangie meli hadi Antiokia ambako kwevakakali veku vahahumile kwa neema ya nguluvi kwa ajili ya kasi amacho nondee vakakali vakamilisilwe. ²⁷ Pevaka fikle uko Antikia, na kuligung'asa la pamwi. Vakatauwe taarifa ya njoo ambayo Mulungu agolile kwa vene, na jinsi peakakali mlango wa imani kwa vanu wamataifa. ²⁸ Vekekete kwamda katalina vanafunzi.

Chapter 14

¹ Ikahumie mgati ya Ikonio kutigila na Barnaba vekengie pamwi mgati ya sinagogi la wayahudi nakuwanga choo ambacho kundi likomila kanu vayahudi na wayunani vaminile. ² Lakini wayahudi wasiotii waliwacho chea akili wamataifa kwa kugola kuvecha vabaya dhidi ya lukolo. ³ Kwahiyo yevekekete umokwa muda mrefu. Vakanywangege kwa ukakatima kwa likakala lya Mtua, umo akatauwe uthibitisho kuhusu ujumbe wa neema yake. Agolilende ekwa kutaula ishara na maajabu yafanywe kwa mikono ya Paulo na Barnaba. ⁴ Lakini eneo likomi la mwani lya gavanyike. Baadhi ya vanu yeka kakali pamwi na wayahudi, na baadhi pamoja na mtume. ⁵ Wakati wamataifa na wamayahudi pavakagechile kuwashawishi viongozi vao kuvagolela vibaya kukatova maganga Paulo na Barnaba. ⁶ Wakachelege hilo na kukimbilia katika mwani ya likaonia. Listrana Derbe, na njoo chekwacha pala, ⁷ na uku awulaniche injili. ⁸ Na huko Lista palina munu yumwi yekete. Selalina likakala lyake. kulema kuhuma mukisololo mwa mayevake. seavuaile kugenda. ⁹ Munu uyu apulike Paulo amukasie meo na kuloka kutigila ali na imani ya kuponywa. ¹⁰ Hivyo avalongie kwake kwa sauti ya pakwaya lwime kwa magulu gako "Nayula munu adulwike pakwanya na kuvanga kugenda. ¹¹ Ulungu pevakawene kyavagolile Paulo, waliinua sauti chao valongenge katika lahaja ya kulikaonia, "Mulungu gitwike kwa namna ya binadamu." ¹² Vakamkemelie Barnaba "Zeu," na Paulo "Herme" kwa sababu ali mlonganji mkomi. ¹³ Kuhaniwa zeu. ambaye hekalu lyake lyelikakali pevala ya mwani. aletile fahari la g'ome na mtugo wa mauwa mpaka kwenye lengo la mwani. Mwene na ulugu vakachelege kutaula sadaka. ¹⁴ Lakini mitume. Barnaba na Paulo peva pulike ili. Vakamnemlingise mavazi gao kwa haraka vakachelee pevala pala kwa ulungu, vakavembule. ¹⁵ na kulongo, "Nyenye vanu, ujuli mwagola choo ichi? Namwe pia twivanu venye hisia gita kwa kuinyenye. tukuvaletaka njoo nofu. Kutigila mpinduke kuhumo mufinu ihi sjesififaa na kumueleke Mulungu lidugulu na bahari na kila kinu kyekikakali. ¹⁶ Katika nyakati chechikachumbile ali waluhusu mataifa kugenda katika ngasi chao venekaye. ¹⁷ Lakini aveseanegile pasiposha hidi. Katika hilo abolile vidofu na furaha" ¹⁸ Hata kwa njoo ichi Paulo na Barnaba kwa hungudo yekakanie ulugu kuvahumichu sadaka. ¹⁹ Lakini baadhi ya wayahudi kuhuma antiokia na ikonia vakachile kuushawishi liudugulu. Vakamtovile maganga Paulo na kumukuluhula mpako kwikala ya mwani vakatigilege kita ataagike. ²⁰ Hata nondee fanafunzi ye vagitile yevekemile karibu na mwene, akalamwike. Vekengie kumwamini, siku ya pili. Agolile Derbe na Barnaba. ²¹ Baada ya kunadisa injili katika mwani gulana kugola wanafunzi volofu. Vakawile lisu hadi ikoniamu na hadi Antiokia. ²² Vagendilie kuimalisha nafsi za wanafunzi na kuvikiwa numbula kugendelea katika imani, alongile, "Lasimatwaingile katika ufalme wa Mulungu kwa kuchumbila lugudo lolofu." ²³ Walipo wateuwa kwa ajili ya ovasee wa kila kusanyiko la yevekwa mini, na yevakachile yevesuka na kufunga. Vakakabisile kwa mtua, ambaye mwene yevekwamini. ²⁴ Kisha vaka chumbile katika pasidia yevakafikile pamfilia ²⁵ Pevakakali venywanga njoo katika perga. Vakatemike kuhelela Atalia. ²⁶ Kuhuma uko vakakangie meli hadi Antiokia ambako kwevakakali veku vahahumile kwa neema ya nguluvi kwa ajili ya kasi amacho nondee vakakali vakamilisilwe. ²⁷ Pevaka fikle uko Antikia, na kuligung'asa la pamwi. Vakatauwe taarifa ya njoo ambayo Mulungu agolile kwa vene, na jinsi peakakali mlango wa imani kwa vanu wamataifa. ²⁸ Vekekete kwamda katalina vanafunzi.

Chapter 15

¹ Vanu fulani vekile kuhuma Uyahudi na kuvafundisha lukolo,pevilonga,"Msipotahiriwa ngita desturi ya Musa,semwimesa kukombolewa." ² Wakati Paulo na Barnaba pevali na mapambano na mjadala gumwi navo,Lukolo lwa lamwe kutigila Paulo,Barnaba na vangi kasaa vachelele Yerusalemu kwa mituma na vasee kwa ajili ya lucho ulu. ³ Kwahiyo,kwa kutumwa kwa vena na kanisa vachumbie Foinike na samaria peviwulanicha kwa wamataifa.Valetile furaha ngoni kwa lukolo lonela. ⁴ Pevakachile Yerusalemu vakalibiswile na kanisa na mitume na vasee na vakavalongie njowo chonda ambacho Mulungu a golile pamwi navo. ⁵ Lakini vanu fulani Yevamini,Yevali katika kundi la mafarisayo,vemile na kulonga" ni muhimu kutahiriwa na kuvalagilicha vakolele sheria ya Musa." ⁶ Nondee mitume na vasee vemile pamwi kuhocha njowo icho. ⁷ Kuhagula pagati yenu,kutigila kwa mlomo gwangu mataifa gapulike njowo cha injili,na kwamini. ⁸ Mulungu yeachichele numbura ana shuhudia kwao,akuvagavila numbura mbalafu,ngita peagolile kwa newe; ⁹ na seatengenie utofauti kati ya newe na vene,agolile numbura chao nofu kwa imani. ¹⁰ Kwahiyo,wuli mukumgecha Mulungu kutigila muvike nia pakyanya ya singo cha vanafunzi ambao hata baada chatu wala newe setwawesile kustahimili? ¹¹ Lakini twikwamini kutigila twikomboleza kwa mkenda kwa Mtwi Yesu,ngita pevali." ¹² Kusanyiko lyonda lyayigiye pevali vakumpulika Barnaba na Paulo pevakakali kuhecha taarifa ya ishara na maajabu ambaye Mulungu agolile pamwi navo kati ya vanu va mataifa. ¹³ Pevakalekile kulonga,Yakobo ahigile alongile,"Lukolo muniulikiche. ¹⁴ Simoni ameelezea jinsi kwanza Mungu kwa neema aliwasaidia Mataifa ili kwamba ajipatie kutoka kwao watu kwa ajili ya jina lake. ¹⁵ Njowo cha manabii ghekwidikila naili ngita pelikandikwile. ¹⁶ Baada ya njowo ichi niwuya na kuchenga kang'i hema ya Daudi,yeyikague panyi:nikwinamula na kuhuisha wanangifu wake, ¹⁷ Ili kutigila vanu yevasigie vamfuate Mtwi pamwi na vanu va mataifa yevakakemelilwe litawa lyangu.' ¹⁸ Hivi ndivyo alongile Mtwi yeagolile njowo ichi chechika chelekine tangu eneicha katali. ¹⁹ Nondee basi,ushauri wanene ni,kutigila tu bihile kuvapeta lugudo vanu va mataifa yevapindukie Mulungu; ²⁰ Lakini twandike kwao kutigila vakikepe kutali na wanangifu wa sanamu,kudoboka uasherati,na fyefyanyongwile na danda. ²¹ Kuhuma fisasi fya vasee kuna vanu katika kila mji yeviwulanicha na kusoma Musa katika masinagogi kila sabato." ²² Kwahiyo yawonike kuvecha ivapendesile mutu na vase,pamwi na kanisa lyonda,kumhagula Yuda yeaakakemelilwe Barnaba,na Silas,yevakakali fiongosi va kanisa na kuvalagilicha Antiokia pamwi na Paulo na Barnaba. ²³ Vandike ndee,"Mitume vasee na lukolo,kwa lukolo lwa mataifa yevali kaka Antiokia,shamu na kilikia,salamu. ²⁴ Twapulike kutigila vanu ulani ambao yesitu kavagavie amri iyo vahumile kwa nawe na vasumbwike kwa mafundisho gegileta lugudo munumbura mwetu. ²⁵ Kwahiyo yiwonekine finofu kwanewe wonda.Kuhagula vanu na kuvalagilicha kwa nyenye pamwi na vakelwa venu Barnaba na Paulo. ²⁶ Vanu yevakahatarisa maisha gao kwa ajili ya litawa lya Mtwi Yesu Kristo. ²⁷ Kwahiyo tumtumile yuda na sila vavalongela njowo icho. ²⁸ Kwa kuwa yawonekine finofu kwa numbura mbalafu na kwanewe,tubihila kuwa twika misigo mikomi pakyanya yetu kuliko njowo ichi chechikali cha lasima. ²⁹ Kutigila mpinduka kuhuma mfinu fyefihechwa kwa Sanamu,danda,finu fya kungongwa,na uasherati.Ngita mkivika kutali na ifi yivecha finofu kwa nyenye kwa herini." ³⁰ Nondee basi,pevatavanyike,vekie Antiokia;baada ya kulundasa lundasa pamwivavagavie barua. ³¹ Pevali vasomile,vafurahie kwa sababu kutia numbura. ³² Yuda na Sila, na manabii,vavatie numbura lukolo kwa njowo njolofu na kavagavila likakala. ³³ Baada ya kwikala muda fulani uko,vatavanyike kwa amani kuhuma kwa Lukolo kwa vala yevavatumile, ³⁴ [Lakini yawonike finofu sila kusigala uko] ³⁵ Lakini Paulo na vangi vakikalile Antiokia pamwi na vangi volofu ambapo va findisile na kuwulenicha luhowo lwa Mtwi. ³⁶ Baada ya siku kasaa Paulo alongile kwa Barnaba,"Na tuwuye nondee na kuvaagendela lukolo katika kila mji petukawulani che njowo cha Mtwi na kuvalola yevakali. ³⁷ Barnaba akelie pia kumnyamula pamwi navo Yohana yeaka kemelilwe Marko. ³⁸ Lakini Paulo aholosile seali finofu kumnyamula Marko,yeakavalekile uko pamfilia na seaka gendelie nawo katika kasi. ³⁹ Kisha apo kwahumie mabishano makomi kwa hiyo vatengine,na Barnaba amunyamua Marko na kusafiri mmeli mbaka Kipro, ⁴⁰ Lakini Paulo amhague sila na kuhega,baada ya kugavilwa na lukolo katika mkenola gwa Mtwi. ⁴¹ Na ahele kuchumbila shamu na kilikia,akagadindecha makanisa.

Chapter 15

¹ Vanu fulani vekile kuhuma Uyahudi na kuvafundisha lukolo,pevilonga,"Msipotahiriwa ngita desturi ya Musa,semwimesa kukombolewa." ² Wakati Paulo na Barnaba pevali na mapambano na mjadala gumwi navo,Lukolo lwa lamwe kutigila Paulo,Barnaba na vangi kasaa vachelele Yerusalemu kwa mituma na vasee kwa ajili ya lucho ulu. ³ Kwahiyo,kwa kutumwa kwa vena na kanisa vachumbie Foinike na samaria peviwulanicha kwa wamataifa.Valetile furaha ngoni kwa lukolo lonela. ⁴ Pevakachile Yerusalemu vakalibiswile na kanisa na mitume na vasee na vakavalongie njowo chonda ambacho Mulungu a golile pamwi navo. ⁵ Lakini vanu fulani Yevamini,Yevali katika kundi la mafarisayo,vemile na kulonga" ni muhimu kutahiriwa na kuvalagilicha vakolele sheria ya Musa." ⁶ Nonddee mitume na vasee vemile pamwi kuhocha njowo icho. ⁷ Kuhagula pagati yenu,kutigila kwa mlomo gwangu mataifa gapulike njowo cha injili,na kwamini. ⁸ Mulungu yeachichele numbura ana shuhudia kwao,akuvagavila numbura mbalafu,ngita peagolile kwa newe; ⁹ na seatengenie utofauti kati ya newe na vene,agolile numbura chao nofu kwa imani. ¹⁰ Kwahiyo,wuli mukumgecha Mulungu kutigila muvike nia pakyanya ya singo cha vanafunzi ambao hata baada chatu wala newe setwawesile kustahimili? ¹¹ Lakini twikwamini kutigila twikomboleza kwa mkenda kwa Mtwi Yesu,ngita pevali." ¹² Kusanyiko lyonda lyayigiye pevali vakumpulika Barnaba na Paulo pevakaali kuhecha taarifa ya ishara na maajabu ambaye Mulungu agolile pamwi navo kati ya vanu va mataifa. ¹³ Pevakalekile kulonga,Yakobo ahigile alongile,"Lukolo muniulikiche. ¹⁴ Simoni ameelezea jinsi kwanza Mungu kwa neema aliwasaidia Mataifa ili kwamba ajipatie kutoka kwao watu kwa ajili ya jina lake. ¹⁵ Njowo cha manabii ghekwidikila naili ngita pelikandikwile. ¹⁶ Baada ya njowo ichi niwuya na kuchenga kangi hema ya Daudi,yeyikague panyi:nikwinamula na kuhuisha wanangifu wake, ¹⁷ Ili kutigila vanu yevasigie vamfuate Mtwi pamwi na vanu va mataifa yevakakemelilwe litawa lyangu.' ¹⁸ Hivi ndivyo alongile Mtwi yeagolile njowo ichi chechika chelekine tangu eneicha katali. ¹⁹ Nonddee basi,ushauri wanene ni,kutigila tu bihile kuvapeta lugudo vanu va mataifa yevapindukie Mulungu; ²⁰ Lakini twandike kwao kutigila vakikepe kutali na wanangifu wa sanamu,kudoboka uasherati,na fyefyanyongwile na danda. ²¹ Kuhuma fisasi fya vasee kuna vanu katika kila mji yeviwulanicha na kusoma Musa katika masinagogi kila sabato." ²² Kwahiyo yawonike kuvecha ivapendesile mutu na vase,pamwi na kanisa lyonda,kumhagula Yuda yeaakakemelilwe Barnaba,na Silas,yevakakali fiongosi va kanisa na kuvalagilicha Antiokia pamwi na Paulo na Barnaba. ²³ Vandike ndee,"Mitume vasee na lukolo,kwa lukolo lwa mataifa yevali kaka Antiokia,shamu na kilikia,salamu. ²⁴ Twapulike kutigila vanu ulani ambao yesitu kavagavie amri iyo vahumile kwa nawe na vasumbwike kwa mafundisho gegileta lugudo munumbura mwetu. ²⁵ Kwahiyo yiwonekine finofu kwanewe wonda.Kuhagula vanu na kuvalagilicha kwa nyenye pamwi na vakelwa venu Barnaba na Paulo. ²⁶ Vanu yevakahatarisa maisha gao kwa ajili ya litawa lya Mtwi Yesu Kristo. ²⁷ Kwahiyo tumtumile yuda na sila vavalongela njowo icho. ²⁸ Kwa kuwa yawonekine finofu kwa numbura mbalafu na kwanewe,tubihila kuwa twika misigo mikomi pakyanya yetu kuliko njowo ichi chechikali cha lasima. ²⁹ Kutigila mpinduka kuhuma mfinu fyefihechwa kwa Sanamu,danda,finu fya kungongwa,na uasherati.Ngita mkivika kutali na ifi yivecha finofu kwa nyenye kwa herini." ³⁰ Nonddee basi,pevatavanyike,vekie Antiokia;baada ya kulundasa lundasa pamwivavagavie barua. ³¹ Pevali vasomile,vafurahie kwa sababu kutia numbura. ³² Yuda na Sila, na manabii,vavatie numbura lukolo kwa njowo njolofu na kavagavila likakala. ³³ Baada ya kwikala muda fulani uko,vatavanyike kwa amani kuhuma kwa Lukolo kwa vala yevavatumile, ³⁴ [Lakini yawonike finofu sila kusigala uko] ³⁵ Lakini Paulo na vangi vakikalile Antiokia pamwi na vangi volofu ambapo va findisile na kuwulenicha luhowo lwa Mtwi. ³⁶ Baada ya siku kasaa Paulo alongile kwa Barnaba,"Na tuwuye nonddee na kuvaagendela lukolo katika kila mji petukawulani che njowo cha Mtwi na kuvalola yevakali. ³⁷ Barnaba akelie pia kumnyamula pamwi navo Yohana yeaka kemelilwe Marko. ³⁸ Lakini Paulo aholosile seali finofu kumnyamula Marko,yeakavalekile uko pamfilia na seaka gendelie nawo katika kasi. ³⁹ Kisha apo kwahumie mabishano makomi kwa hiyo vatengine,na Barnaba amunyamua Marko na kusafiri mmeli mbaka Kipro, ⁴⁰ Lakini Paulo amhague sila na kuhega,baada ya kugavilwa na lukolo katika mkenola gwa Mtwi. ⁴¹ Na ahele kuchumbila shamu na kilikia,akagadindecha makanisa.

Chapter 16

¹ Paulo peachile Derbe na Lystra;na tazama,pala pepekalu na mwanafunzi yekemeluwa Timotheo ni kijana yazaliwele na maye vakyahudi alini munyadi na pambele yake ni Mgiriki. ² Vanu va Listra ikonia vamuwene unofu. ³ Paulo amukelee ahege na mwene, nondee amunyamue na kumutahiri kwasababu ya wayahudi yevakakari uko kwani rosa vakamuchelege kuvesa daada vake ni Mgiriki. ⁴ Pevali vehelala vachumbile kula kumwani na kutaula maagizo kwa makanisa ili vedikile maagiso ago gevandike na mitume na vasee ukoya Yelusalemu. ⁵ Nonde makanisa wakienda katika imani na yekakaaminile vakongelekie kwa idani kila siku. ⁶ Paulo na miyage vakahale firigia na Galatia,kwani Mbalafu ya Nguluvi avakanie kuhubiri luchowo uko kwenye jimbo la Asia. ⁷ Pevakaribia musia vagechile kubita Bithinia,lakini numbula ya Yesu avakanie. ⁸ Kwa hiyo vachumbile misia vakachile mpaka mwani Troa. ⁹ Njoo chamuhunie Paulo pamie.Kwalina munu Makedonia emile,akamukemelege na kulonga,"wache utusaidile uku Makedonia." ¹⁰ Paulo peawene njoo.mara tweandaile kuhelela Makedonia akachelege kutigila nguluvi atukemelie kuhelela kuvahubilia injili. ¹¹ Nondede twahegile kuhuma Troa,tukachelee yumwi kwa yumwi samothrake,na siku yeya fatili twa fikile kumwani neapli. ¹² Kuhuma apotukachele Filipi ambayo yimwi ya mwani ya makedonia.Mji muhimu katika wilaya na utawala wa kirumi na tukakaa siku kadhaa. ¹³ Siku ya sabato,tu ahele nje lango kwa ng'asi ya mto.schemu ambayo kuvechana mahali pakugola maombi tweekete pasi na kuywanga na vamaye yevakachile pamwi. ¹⁴ Mdadala yumwi yekemelwa lidia,Muguchajiwa wa zambarau kuhuma katika mwani ya Tiatira,mweneye kumwabudu nguluvi atupuliche.Mtwa amuwopue numbula yake na kuvika maanani njoo che chalongile Paulo. ¹⁵ Baada ya kubatisiwa mwene na nyumba yake yosa alongile,"kekemwani wene kuvesa nene ni mwamitifu katika Mtwa mwingile na kwikala kwanene." ¹⁶ Petukakali kwamba twihelela mahali pakusuka,na pamunyi yumwi yealina pepo la kutambulua ewene na newe.Amuletile Mtwa vake faida yolofu. ¹⁷ Mumaye uyu amufatile Paulo pamwi na newe,ayovege kwiyo na kulonga,"Ava vagosi ni watumishi wa Nguluviye ali mkomi.yevekutangasila neye habari ya wokovu." ¹⁸ Agolile ndee kwa siku njolofu,lakini Paulo Ali vamukasilise na iliyo ya apindwike nyuma na kumulongela pepo,"Nikuamulu kwa litawa lya Yesu umtoke mgati yake,"namene amulekile marayimwi. ¹⁹ Vatuna vake pevawene ya kuvecha tumaini la faida yao hegile,vaka vebete Paulo na Sila na kuvakwega kusoko Pautalo ya yala vamamulaka. ²⁰ Pevafikisile kwa mahakimu,valongile."Ava vingosi ni wayahudi na vesababishe ghasia ngomi katika mwani yetu. ²¹ Vafundisile chowo ambacho siyosheria newe kuganuka wala kugafata gita varumi." ²² Umati ukavemie kinyume Paulo na Sila,mahakimu vademu lingese myenda ngya na kuva fulana kuamuru vatouwe fiboko. ²³ Baada ya kuvacha fiboko Fyolofu va vatangile gereza na kumuamuru askari wa gereza kuvalinda vyema. ²⁴ Baada ya kwanuka amri iyo askari wa gereza avatagile katika kyimba kya mgati ya gereza kuvawopa maguru gao apasehemu avavikile. ²⁵ Wakati wa pamie wa manane.Paulo na Sila vali vesuka na kwimba nyimbo za kumusifu Mulungu uku kawo popya vangi vapulikiche. ²⁶ Ghafla kuhumila tetemeko kuuna misingi ya gereza ikafunguka, na minyororo ya wafungwa wote ikalegezwa. ²⁷ Kolokoloni wa Gereza alamuikie kuhuma muusingisi na aluwene milyango gosa ya gereza gyeve fungue nonde ayumwe upanga wake maana akelege kuluchela kwa sababu alifikiri kuwopua vosa yevatolwike. ²⁸ Lakini,Paulo atovile kyowo kwa Sauli ngomi,alongile,"Usijizuru kwa sababu vonda tupo mahali apa." ²⁹ Kolokoloni va gereza asukile taaziletwe na ekengie mgatiya gereza kwa haraka atetemike na kogopa akavalagale Paulo na Sila, ³⁰ Na kuvataula pevala ya gereza na kulonga,"Waheshimiwe nigiteliki liki ili nipate kuokoka?" ³¹ Nao vakamulongie,"Mwamini Mtwa Yesu vaveuokoka pamwi na nyumba yake." ³² Valongie luchowo lya Mtwa vake pamwi na vanu kosava kukaye kwake, ³³ Mlinzi wa gereza avanyamue pamie pala na kuvaogofa sehemu chevalemi mwene pamwina watu wa kukaye mwake abatisilwe mara. ³⁴ Avaletie Paulo na Sila nyumbani kwake na kuvatengela ugali.nave alina fulana ngomi pamwi navanuwa nyumbani mwake kwa sababu walianini Mulungu. ³⁵ Payoli pamuyi,mahakimu vatumile luchowo kwa yula kolokoloni wa geleza kalongile,"Waruhusu vala vanu vachelele," ³⁶ Kolokoloni wa gereza amulongie Paulo pakyanya ya njowo ichoya,mchakimu vatumile luchowo vaniruhusu nihege nondo muhume peva na na mutale kwa Amani." ³⁷ Lakini Paulo akavalongie,"Vatutovile pawelu,vanu ambao ni warumi bila kutuhukumu na walianuli kutaga gereza;halafu sasa vekela kutuhecha kwa siri?hapa,seyiwesekene,wao venekaye vache kutuhumicha nahali apa." ³⁸ Kolokoloni vakavalongie mahakimi ya luchowo ulu.mahakimu vogwi pe sana pala pevachelege kuwa Paulo na Sila na Warumi. ³⁹ Mahamani vachilena kuvasihi vahume na pevavahumiche kuvala ya gereza.vasukile Paulo Sila vahume kwivala ya mji gwao. ⁴⁰ Kwa hiyo Paulo na SilaVavagamie numbula na kisha kuhega katika mwani uwo.Paulo na Sila walipowaona ndugu, waliwatia moyo na kisha kuondoka katika mji huo.

Chapter 16

¹ Paulo peachile Derbe na Lystra;na tazama,pala pepekali na mwanafunzi yekemeluwa Timotheo ni kijana yazaliwele na maye vakyahudi alini munyadi na pambeke yake ni Mgiriki. ² Vanu va Listra ikonia vamuwene unofu. ³ Paulo amukelee ahege na mwene, nondee amunyamue na kumutahiri kwasababu ya wayahudi yevakakari uko kwani rosa vakamuchelege kuvesa daada vake ni Mgiriki. ⁴ Pevale vehela vachumbile kula kumwani na kutaula maagizo kwa makanisa ili vedikile maagiso ago gevandike na mitume na vasee ukoya Yelusalemu. ⁵ Nonde makanisa wakienda katika imani na yekakaaminile vakongelekie kwa idani kila siku. ⁶ Paulo na miyage vakahale firigia na Galatia,kwani Mbalafu ya Nguluvi avakanie kuhubiri luchowo uko kwenye jimbo la Asia. ⁷ Pevakaribia musia vagechile kubita Bithinia,lakini numbula ya Yesu avakanie. ⁸ Kwa hiyo vachumbile misia vakachile mpaka mwani Troa. ⁹ Njoo chamuhunie Paulo pamie.Kwalina munu Makedonia emile,akamukemelege na kulonga,"wache utusaidile uku Makedonia." ¹⁰ Paulo peawene njoo.mara tweandaile kuhelela Makedonia akachelege kutigila nguluvi atukemelie kuhelela kuvahubilia injili. ¹¹ Nondee twahegile kuhuma Troa,tukachelee yumwi kwa yumwi samothrake,na siku yeya fatili twa fikile kumwani neapli. ¹² Kuhuma apotukachele Filipi ambayo yimwi ya mwani ya makedonia.Mji muhimu katika wilaya na utawala wa kirumi na tukakaa siku kadhaa. ¹³ Siku ya sabato,tu ahele nje lango kwa ng'asi ya mto.schemu ambayo kuvechana mahali pakugola maombi tweekete pasi na kuywanga na vamaye yevakachile pamwi. ¹⁴ Mdadala yumwi yekemelwa lidia,Muguchajiwa wa zambarau kuhuma katika mwani ya Tiatira,mweneye kumwabudu nguluvi atupuliche.Mtwa amuwopue numbula yake na kuvika maanani njoo che chalongile Paulo. ¹⁵ Baada ya kubatisiwa mwene na nyumba yake yosa alongile,"kekemwani wene kuvesa nene ni mwamitifu katika Mtwa mwingile na kwikala kwanene." ¹⁶ Petukakali kwamba twihelela mahali pakusuka,na pamunyi yumwi yealina pepo la kutambulua ewene na newe.Amuletile Mtwa vake faida yolofu. ¹⁷ Mumaye uyu amufatile Paulo pamwi na newe,ayovege kwiyo na kulonga,"Ava vagosi ni watumishi va Nguluviye ali mkomi.yevekutangasila neye habari ya wokovu." ¹⁸ Agolile ndee kwa siku njolofu,lakini Paulo Ali vamukasilise na iliyo ya apindwike nyuma na kumulongela pepo,"Nikuamulu kwa litawa lya Yesu umtoke mgati yake,"namene amulekile marayimwi. ¹⁹ Vatuna vake pevawene ya kuvecha tumaini la faida yao hegile,vaka vebete Paulo na Sila na kuvakwega kusoko Pautalo ya yala vamamulaka. ²⁰ Pevafikisile kwa mahakimu,valongile."Ava vingosi ni wayahudi na vesababishe ghasia ngomi katika mwani yetu. ²¹ Vafundisile chowo ambacho siyosheria newe kuganuka wala kugafata gita varumi." ²² Umati ukavemie kinyume Paulo na Sila,mahakimu vademu lingese myenda ngya na kuva fulana kuamuru vatouwe fiboko. ²³ Baada ya kuvacha fiboko Fyolofu va vatangile gereza na kumuamuru askari wa gereza kuvalinda vyema. ²⁴ Baada ya kwanuka amri iyo askari wa gereza avatagile katika kyimba kya mgati ya gereza kuvawopa maguru gao apasehemu avavikile. ²⁵ Wakati wa pamie wa manane.Paulo na Sila vali vesuka na kwimba nyimbo za kumusifu Mulungu uku kawo popya vangi vapulikiche. ²⁶ Ghafla kuhumila tetemeko kuuna misingi ya gereza ikafunguka, na minyororo ya wafungwa wote ikalegezwa. ²⁷ Kolokoloni wa Gereza alamuikie kuhuma muusingisi na aluwene milyango gosa ya gereza gyeve fungue nonde ayumwe upanga wake maana akelege kuluchela kwa sababu alifikiri kuwopua vosa yevatolwike. ²⁸ Lakini,Paulo atovile kyowo kwa Sauli ngomi,alongile,"Usijizuru kwa sababu vonda tupo mahali apa." ²⁹ Kolokoloni va gereza asukile taaziletwe na ekengie mgatiya gereza kwa haraka atetemike na kogopa akavalagale Paulo na Sila, ³⁰ Na kuvataula pevala ya gereza na kulonga,"Waheshimiwe nigiteliki liki ili nipate kuokoka?" ³¹ Nao vakamulongie,"Mwamini Mtwa Yesu vaveuokoka pamwi na nyumba yake." ³² Valongie luchowo lya Mtwa vake pamwi na vanu kosava kukaye kwake, ³³ Mlinzi wa gereza avanyamue pamie pala na kuvaogofa sehemu chevalemi mwene pamwina watu wa kukaye mwake abatisilwe mara. ³⁴ Avaletie Paulo na Sila nyumbani kwake na kuvatengela ugali.nave alina fulana ngomi pamwi navanuwa nyumbani mwake kwa sababu waliaмини Mulungu. ³⁵ Payoli pamuyi,mahakimu vatumile luchowo kwa yula kolokoloni wa geleza kalongile,"Waruhusu vala vanu vachelele," ³⁶ Kolokoloni wa gereza amulongie Paulo pakyanya ya njowo ichoya,mchakimu vatumile luchowo vaniruhusu nihege nondo muhume peva na na mutale kwa Amani." ³⁷ Lakini Paulo akavalongie,"Vatutovile pawelu,vanu ambao ni warumi bila kutuhukumu na waliaмини kutaga gereza;halafu sasa vekela kutuhecha kwa siri?hapa,seyiwesekene,wao venekaye vache kutuhumicha nahali apa." ³⁸ Kolokoloni vakavalongie mahakimi ya luchowo ulo.mahakimu vogwi pe sana pala pevachelege kuwa Paulo na Sila na Warumi. ³⁹ Mahamani vachilena kuvasihi vahume na pevavahumiche kuvala ya gereza.vasukile Paulo Sila vahume kwivala ya mji gwao. ⁴⁰ Kwa hiyo Paulo na SilaVavagamie numbula na kisha kuhega katika mwani uwo.Paulo na Sila walipowaona ndugu, waliwatia moyo na kisha kuondoka katika mji huo.

Chapter 17

¹ Na pevachumbilo katika miji ya Amfipoli na Apolomia,vachile mbaka mwani ya Thesalonike ambao kwali na sinagogi lya vayahudi. ² Ngita peikali kawaida ya paulo,ahela kwa vene,na kwa muda gwa siku chidatu cha sabato vakalongine pamwi kuyanya maandiko. ³ Akali akuwadindulila maandika na kuvala ngela kutigila,ilimpasa kristo kugungela kutigila ilimpasa Kristo kuguda na kisha kuchuka kangu kuhuma kwa Yevafuwe.Avalongile,uyu Yesu yenikuvalongela habari chake ndiyo Kristo" ⁴ Baadhi ya vayahudi vashawishi na kwikunga na Paulo na Sila,pamwi na Wagiriki yevakuchela Mulungu,vamaye wongofu na kundi likomi lya vanu. ⁵ Lakini baadhi ya vayahudi yesiviamini yevamemechwe na wifu,vahele kusoko na kuvategula baasi ya vanu vanangitu,va kungise umati kumwani,kisha vakaiheleli ye nyumba ya Jason,vasakege kuwa bata Paulo na Sila ili kuvaleta Pautalo ya vanu. ⁶ Lakini pevavakosile,vamibete yasoni na baasi ya valukolo vangi na kuvasindika kutalo ya maofisa va mwani vayovile kyowo,"Ava vagosi yevakapindwise ulimwengu vafikile mbaka kuno, ⁷ Vagosi ava yevakaribisuwe na Yasoni gevekwana sheria ya kaisaria,velonga kuna Mfalme yungi yekemeluwa Yesu" ⁸ Umati wa maofisa va mwani pevapakulike njowo icho,vengililwe na wogofi. ⁹ Baada ya kutigila vasingile kunyamula sendi cha thamani ya ulinzi kuhuma kwa Yasoni na vangi,vakavalekie vahele. ¹⁰ Panie pala lukolo vaumtumile Paulo na sila Beroya.Na pevafikile kula vahele katika sinagogi lya vayahudi. ¹¹ Vanu vala valuchele lukomi kuliko vala vanu va Thesalonike,kwa sababu vali na utayari va kwanuka luchowo kwa luhala lwao,na kulola maandishi kila siku ili kulola ngita njowo chechikalongilwe ndivya yalivyo. ¹² Kwahiyo volofu vao vaminii,vakakali vadadala wenye ushawishi mkomi wa kigiriki na vagasi wolofu. ¹³ Lakini vayahudi waThesalonike pevakalulege kutigila Paulo ewulanicha luchowo lwa Mulungu uko Beroya,vahele uko na kufungachila kisha vahele uko na kufunga chila kisha avangile ghasia kwa vanu. ¹⁴ Kwa haraka,lukolo vamsindike Paulo kwa ng'asi ya Ziwa,lakini sila na Timotheo vasigie pala. ¹⁵ Vala lukolo yevakamsindike Paulo vahile nave hadi Anthene,Pevakamlekile Paulo uko,vanwike Maagizo kuhuma kwa mwene kutigila,Sila na Timotheo vacha kwa mwene kwa haraka iwee kanavyo. ¹⁶ Na wakati pea va chindie uko Athene,numbura yake ilikasirishwa mgati yake kwa jinsi aulolule mwani wumemila mingomongomo miyolofu. ¹⁷ Nondee valongine mgati ya sinagogi na vayahudi vala yeva ka mwamini Mulungu na kwa vala wonda yevakiwene pamwi kila siku kusoko. ¹⁸ Lakini baathi ya Wanafalsafa wa Waepikureo na Wastoiko vamuwene,"Na vangi valongile,ni liki kyeelonga uyu mulongaji mwana?Vangi valongile, " inaonekane ewulanicha habari cha Mulungu mhenja kwasababu ewulanicha habari cha Yesu na ufufuo ¹⁹ Vamnyamwe Paulo na kumleta Areopago pevelonga,"Twiwesa kuluchela ichi mafundiso mapya gewuywanga? ²⁰ Kwasababu wileta njowo mpya katika masikicha getu kwahiyo twikela kuluchela ichi gana maana liki?" ²¹ (Na vanu wonda va Athene pamwi na vagenji yevakakali kwa vene,vetumila muda gwao aidha katika kuywanga na kupulika pakyanya ya njowo miya.) ²² Kwahiyo Paulo emila pagati ya vau Areopago na kulonga,"Nyenye vanu va Athana nilola kutigila nyenye mi vanu va dini kwa kila ba wana, ²³ Kwani katika kuchumbila kwa nene na kulola finu tyena tya kuabudu,nilolile njowo chevakandike muyumwi ya madhabau genu ilonga "KWA MULUNGU YESEECHELANIKA."Hivyo basi,uyu yemkumwabudu pasipa kuluchela ndiye nikuvalangu cha nyenye. ²⁴ Mulungu yeagolile lidugulu na kila kinu kyekikali mgati,kwa kuwa Mtwi wa mbingu na inji,sewesu kwikala katika mahekalu gegatenganiswe na mawoko. ²⁵ Na pia hatumikini na mawoko ga vanu kana kwamba ekela kinu kwa vene,kwani mwene ekuvagavila vanu usima na pumsi na finu fingi fyonda. ²⁶ Kuchumbila munu tumwi agatile mataifa ganda vanu yevekwikala kyanya ya uso wa lidugulu,na akavavikie nyakati na mbaka katikamaeneo gevekwikala. ²⁷ Kwahiyo wanatakiwa kumsaka Mulungu na yamkini vamfikile na kumpata na kwa uhakika seagee kutali na kila yumwi vetu. ²⁸ Kwa mwene tukwikala,twigenda na kuwa na wumi wetu,ngita ali mtunzi vetu yumwi va shairi pealongile tu vavegaluwa wake.' ²⁹ Kwahiyo ikiwa newe ni va vegaluwa va mulungu hatupaswi kuhocha kutigila umulungu ni ngita sababu,au shaba au maganga,Ming'omong'omo gevalonguwa kwa ustadi na mawaso ga vanu. ³⁰ Kwahiyo Mulungu ajigaliye nyakati chila cha upufi.Lakini nondeya anaamulu vanu kila mahali vapate kutubu. ³¹ Iyi ni kwasababu avikile siku yeekela ihukumu lidugulu kwa haki kwa munu ambaye amhaguwe.Mulungu atawuwe uhakika wa munu uyu kwa kila munu pala alipomfufua kuhuma kwa yevafuwe. ³² Na vanu va Athene pevapakulike habari cha kuhukwa ka yevafuwe,baasi yao vamhanyagilege Paulo,ila vangi valongile"Tu kukupulikiche kangu kwa habari cha njowo ichi" ³³ Baada ya apa,Paulo avalakile. ³⁴ Lakini baadhi ya vanu vakikungile pamwi vakaamini akiwemo Dionisio mwarepago,na mdadala yeekemeluwa Damari navangi pamwi na vene.

Chapter 17

¹ Na pevachumbilo katika miji ya Amfipoli na Apolomia,vachile mbaka mwani ya Thesalonike ambao kwali na sinagogi lya vayahudi. ² Ngita peikali kawaida ya paulo,ahela kwa vene,na kwa muda gwa siku chidatu cha sabato vakalongine pamwi kukyanya maandiko. ³ Akali akuwadindulila maandika na kuvala ngela kutigila,ilimpasa kristo kugungela kutigila ilimpasa Kristo kuguda na kisha kuchuka kangu kuhuma kwa Yevafuwe.Avalongile,uyu Yesu yenikuvalongela habari chake ndiyo Kristo" ⁴ Baadhi ya vayahudi vashawishi na kwikunga na Paulo na Sila,pamwi na Wagiriki yevakuchela Mulungu,vamaye wongofu na kundi likomi lya vanu. ⁵ Lakini baadhi ya vayahudi yesiviamini yevamemechwe na wifu,vahele kusoko na kuvategula baasi ya vanu vanangitu,va kungise umati kumwani,kisha vakaiheleli ye nyumba ya Jason,vasakege kuwa bata Paulo na Sila ili kuvaleta Pautalo ya vanu. ⁶ Lakini pevavakosile,vamibete yasoni na baasi ya valukolo vangi na kuvasindika kutalo ya maofisa va mwani vayovile kyowo,"Ava vagosi yevakapindwise ulimwengu vafikile mbaka kuno, ⁷ Vagosi ava yevakaribisuwe na Yasoni gevekwana sheria ya kaisaria,velonga kuna Mfalme yungi yekemeluwa Yesu" ⁸ Umati wa maofisa va mwani pevapakulike njowo icho,vengililwe na wogofi. ⁹ Baada ya kutigila vasingile kunyamula sendi cha thamani ya ulinzi kuhuma kwa Yasoni na vangi,vakavalekie vahele. ¹⁰ Panie pala lukolo vaumtumile Paulo na sila Beroya.Na pevafikile kula vahele katika sinagogi lya vayahudi. ¹¹ Vanu vala valuchele lukomi kuliko vala vanu va Thesalonike,kwa sababu vali na utayari va kwanuka luchowo kwa luhala lwao,na kulola maandishi kila siku ili kulola ngita njowo chechikalongilwe ndivya yalivyo. ¹² Kwahiyo volofu vao vaminini,vakakali vadadala wenye ushawishi mkomi wa kigiriki na vagasi wolofu. ¹³ Lakini vayahudi waThesalonike pevakalulege kutigila Paulo ewulanicha luchowo lwa Mulungu uko Beroya,vahele uko na kufungachila kisha vahele uko na kufunga chila kisha avangile ghasia kwa vanu. ¹⁴ Kwa haraka,lukolo vamsindike Paulo kwa ng'asi ya Ziwa,lakini sila na Timotheo vasigie pala. ¹⁵ Vala lukolo yevakamsindike Paulo vahile nave hadi Anthene,Pevakamlekile Paulo uko,vanwike Maagizo kuhuma kwa mwene kutigila,Sila na Timotheo vacha kwa mwene kwa haraka iwee kanavyo. ¹⁶ Na wakati pea va chindie uko Athene,numbura yake ilikasirishwa mgati yake kwa jinsi aulolule mwani wumemila mingomongomo miyolofu. ¹⁷ Nondee valongine mgati ya sinagogi na vayahudi vala yeva ka mwamini Mulungu na kwa vala wonda yevakiwene pamwi kila siku kusoko. ¹⁸ Lakini baadhi ya Wanafalsafa wa Waepikureo na Wastoiko vamuwene,"Na vangi valongile,ni liki kyeelonga uyu mulongaji mwana?Vangi valongile, " inaonekane ewulanicha habari cha Mulungu mhenja kwasababu ewulanicha habari cha Yesu na ufufuo ¹⁹ Vamnyamwe Paulo na kumleta Areopago pevelonga,"Twiwesa kuluchela ichi mafundiso mapya gewuywanga? ²⁰ Kwasababu wileta njowo mpya katika masikicha getu kwahiyo twikela kuluchela ichi gana maana liki?" ²¹ (Na vanu wonda va Athene pamwi na vagenji yevakakali kwa vene,vetumila muda gwao aidha katika kuywanga na kupulika pakyanya ya njowo miya.) ²² Kwahiyo Paulo emila pagati ya vau Areopago na kulonga,"Nyenye vanu va Athana nilola kutigila nyenye mi vanu va dini kwa kila ba wana, ²³ Kwani katika kuchumbila kwa nene na kulola finu tyena tya kuabudu,nilolile njowo chevakandike muyumwi ya madhabau genu ilonga "KWA MULUNGU YESEECHELANIKA."Hivyo basi,uyu yemkumwabudu pasipa kuluchela ndiye nikuvalangu cha nyenye. ²⁴ Mulungu yeagolile lidugulu na kila kinu kyekikali mgati,kwa kuwa Mtwi wa mbingu na inji,sewesu kwikala katika mahekalu gegatenganiswe na mawoko. ²⁵ Na pia hatumikini na mawoko ga vanu kana kwamba ekela kinu kwa vene,kwani mwene ekuvagavila vanu usima na pumsi na finu fingi fyonda. ²⁶ Kuchumbila munu tumwi agatile mataifa ganda vanu yevekwikala kyanya ya uso wa lidugulu,na akavavikie nyakati na mbaka katikamaeneo gevekwikala. ²⁷ Kwahiyo wanatakiwa kumsaka Mulungu na yamkini vamfikile na kumpata na kwa uhakika seagee kutali na kila yumwi vetu. ²⁸ Kwa mwene tukwikala,twigenda na kuwa na wumi wetu,ngita ali mtunzi vetu yumwi va shairi pealongile tu vavegaluwa wake. ²⁹ Kwahiyo ikiwa newe ni va vegaluwa va mulungu hatupaswi kuhocha kutigila umulungu ni ngita sababu,au shaba au maganga,Ming'omong'omo gevalonguwe kwa ustadi na mawaso ga vanu. ³⁰ Kwahiyo Mulungu ajigaliye nyakati chila cha upufi.Lakini nondeya anaamulu vanu kila mahali vapate kutubu. ³¹ Iyi ni kwasababu avikile siku yeekela ihukumu lidugulu kwa haki kwa munu ambaye amhaguwe.Mulungu atawuwe uhakika wa munu uyu kwa kila munu pala alipomfufua kuhuma kwa yevafuwe. ³² Na vanu va Athene pevapakulike habari cha kuhukwa ka yevafuwe,baasi yao vamhanyagilege Paulo,ila vangi valongile"Tu kukupulikiche kangu kwa habari cha njowo ichi" ³³ Baada ya apa,Paulo avalakile. ³⁴ Lakini baadhi ya vanu vakikungile pamwi vakaamini akiwemo Dionisio mwarepago,na mdadala yeekemeluwa Damari navangi pamwi na vene.

Chapter 18

¹ Baada ya njoo ichi,paulo ahegile Athene kuhelela Korintho. ² Ukoya amupatile Myahudi yekemelu wa Akwila munu vakabila la ponto mwene na mdata vake yekemeluwa Prisila vachile kuhuma uko italia,kwasababu klaudia ailamuru wayahudi vosa vahege Roma,Paulo achile kwa vene; ³ Paulo ekete na kugolakasi na vene kwa ni mwene efanyakasi yeyikwihwana na yao,vene vavechileni vatengenesali mahema. ⁴ Paulo akajadilia na vene katika sinagogi kila siku ya sabato. Aliwashawishi wayahudi pamwi na wagiliki. ⁵ Lakini sila na Timotheo pevachile kuhuma Makedonia,paulo vamusungile na numbula kuwashahudia wayahudi kuvecha Yesu mwene Kristo. ⁶ Wakati wayahudi pevamutovile na kumudhihaki,Nondoe Paulo ke apumunile myenda gyake pautalo ya vene,na kuvatongela,Danda ya nyenye na iveche pakwanya ntuwevyao venekaye." ⁷ Nondee ahegile kuhuma pake akahelekwe nye nyumba ya Tito Yusto,munu yekumwabudu Mulungu,Nyumba yako iko karibu na sinagongi. Kristo,Kiongozi wa sinagogi pamwi na vanu va kukaye na karibu na sinagongi. ⁸ Krispo,kiongozi wa sinagogi pamuni na vanu va kukaye na kubatisiwa. ⁹ Mtwā amulongie Paulo pamie pa ngasia ya maono,Bihile kuboka,lakini ni uyuange na bihile kunyamala. ¹⁰ Kwani nene ni pamwi na yumwi na naveve na kwahela adayeagecha kukudhulu,maana nina vanu volofu katika mwani iyii," ¹¹ Paulo ekete uko kwa muda wa mwaka gumwi na miezi sita afundisege kuchowo lya Mulungu miongoni mwavene. ¹² Lakini Galio pagolilwe mtawala wa Akaya,Wayahudi vemile pamwi kinyume na Paulona kumusindika pautalo ya kiti kya hukumu, ¹³ Valongile,"Munu uyu vanu mwabudu Mulungu kinyume na sheria." ¹⁴ Wakati Paulo pe avechile ekelakulonga gailo akavalongie wayahudi nyenye Wayahudi,""Ninyi Wayahudi, kama ingelikuwa ni kosa au uhalifu, ingekuwa halali kuwashughulikia. ¹⁵ Lakini kwa sababu nimaswali,gegehusu njoo na matawa na sheria chenu,basi hukumuni nyenye venekaye nenese nitamani kuvecha hakimu kwa abari ya njoo ichi." ¹⁶ Galio avalamulise vahege Pautalo ya kiti kya hukumu, ¹⁷ Nonde,vamwibete Sosthene,Kiongozi wa sinagogi,vamutovile pautalo ya kiti cha hukumu.Lakini Galio iseaja lile kyeve gorile. ¹⁸ Paulo,baada ya kwikala pala kwa mda katali,avalekile valukolo na kuhele la kwa meli siria pamwi na prisila na Akwila kabla ya kuhega bandarini,amogile nyele chake kwa ni nehe elape kuwa mnadhiri. ¹⁹ Pevafikile Efeso.Paulo amulekile prisila na Akwila pala lakini mwene mwenekaye ekengie mula musinagogi na kulonganila na wayahudi. ²⁰ Pavamulongie Paulo ekalena vene kwa mda katari,mwene abihiye. ²¹ Lakini ahegile kwao,akavalongie,"Niyuya kangi kwa nyenye,ivechege ni mapenzi ga Mulungu.Baada ya hapo ahegile kwa meli kuhuma Efeso. ²² Paulo patulile kausaria,akangie kuhelela kusamusa kahisa lya Yelusalemu pambeke ekile pasi pakanisa lya Antiokia. ²³ Baada ya kwikala kwa mda pala ahegile kuchumbila maeneo ya Galatia na Frigia na kuvagavila numbula vanafunzi vosa. ²⁴ Myahudi yumwi yekemeluwa Apolo,yeazaliwile uko achile Efeso.Avechilena saha katika kuyuwanga na uhodari katika maandiko. ²⁵ Apolo avechile amulongie katika mafundisho ga Mtwā kwa ngasi yeavechilena bidii katika numbulaanywangile na kufundisa kwa lunofu njowo chechikumuhusu yesu.Ila aluchelee kuhusu ubatiso wa Yohana. ²⁶ Apolo anjile kunywanga kwa ukakatima,katika hekalu.Lakini Prisila na Akwila pavamupulike agolile urafiki na mwene na vamulongie pakyanya ya ngasi cha Mulungu kwa lunofu. ²⁷ Peatamanile kuhenga kuhelela Akaya valukolo walimtia numbula kuvatikila barua wanafunzi yevavechile akaya ilivapate kumwanuka peafikile ,kwa neema avatangile sana vala yevaaminile. ²⁸ Kwa nikala lyake na maarifa,Apolo avaginie wayahudi gadhalani awonesile kuchumbila maandiko ya kuvesa Yesu mwene Kristo.

Chapter 18

¹ Baada ya njoo ichi, paulo ahagile Athene kuhelela Korintho. ² Ukoya amupatile Myahudi yekemelu wa Akwila munu vakabila la ponto mwene na mdata vake yekemeluwa Prisila vachile kuhuma uko Italia, kwasababu Klaudia ailamuru wayahudi vosa vahege Roma, Paulo achile kwa vene; ³ Paulo ekete na kugolakasi na vene kwa ni mwene efanyakasi yeyikwihwana na yao, vene vavechileni vatengenesali mahema. ⁴ Paulo akajadilia na vene katika sinagogi kila siku ya sabato. Aliwashawishi wayahudi pamwi na wagiliki. ⁵ Lakini sila na Timotheo pevachile kuhuma Makedonia, paulo vamusungile na numbula kuwashahudia wayahudi kuvecha Yesu mwene Kristo. ⁶ Wakati wayahudi pevamutovile na kumudhihaki, Nondoe Paulo ke apumunile myenda gyake pautalo ya vene, na kuvatongela, Danda ya nyenye na iveche pakwanya ntuwevyao venekaye. ⁷ Nondoe ahagile kuhuma pake akahelekwe nye nyumba ya Tito Yusto, munu yekumwabudu Mulungu, Nyumba yako iko karibu na sinagogi. Kristo, Kiongozi wa sinagogi pamwi na vanu va kukaye na karibu na sinagogi. ⁸ Krispo, kiongozi wa sinagogi pamuni na vanu va kukaye na kubatisiwa. ⁹ Mtwā amulongie Paulo pamie pa ngasia ya maono, Bihile kuboka, lakini ni uyuange na bihile kunyamala. ¹⁰ Kwani nene ni pamwi na yumwi na naveve na kwahela adayeagecha kukudhulu, maana nina vanu volofu katika mwani iyii, ¹¹ Paulo ekete uko kwa muda wa mwaka gumwi na miezi sita afundisege kuchowo lya Mulungu miongoni mwavene. ¹² Lakini Galio pagolilwe mtawala wa Akaya, Wayahudi vemile pamwi kinyume na Paulona kumusindika pautalo ya kiti kya hukumu, ¹³ Valongile, "Munu uyu vanu mwabudu Mulungu kinyume na sheria." ¹⁴ Wakati Paulo pe avechile ekelakulonga gailo akavalongie wayahudi nyenye Wayahudi, "Ninyi Wayahudi, kama ingelikuwa ni kosa au uhalifu, ingekuwa halali kuwashughulikia. ¹⁵ Lakini kwa sababu nimaswali, gegehusu njoo na matawa na sheria chenu, basi hukumuni nyenye venekaye nenesi nitamani kuvecha hakimu kwa abari ya njoo ichi." ¹⁶ Galio avalamulise vahege Pautalo ya kiti kya hukumu, ¹⁷ Nondoe, vamwibete Sosthene, Kiongozi wa sinagogi, vamutovile pautalo ya kiti cha hukumu. Lakini Galio iseaja lile kyeve gorile. ¹⁸ Paulo, baada ya kwikala pala kwa mda katali, avalekile valukolo na kuhele la kwa meli siria pamwi na prisila na Akwila kabla ya kuhega bandarini, amogile nyele chake kwa ni nehe elape kuwa mnadhiri. ¹⁹ Pevafikile Efeso. Paulo amulekile prisila na Akwila pala lakini mwene mwenekaye ekengie mula musinagogi na kulonganila na wayahudi. ²⁰ Pavamulongie Paulo ekalena vene kwa mda katari, mwene abihiye. ²¹ Lakini ahagile kwao, akavalongie, "Niyuya kangi kwa nyenye, ivechege ni mapenzi ga Mulungu. Baada ya hapo ahagile kwa meli kuhuma Efeso. ²² Paulo patulile kausaria, akangie kuhelela kusamusa kahisa lya Yerusalemu pambeke ekile pasi pakanisa lya Antiokia. ²³ Baada ya kwikala kwa mda pala ahagile kuchumbila maeneo ya Galatia na Frigia na kuvagavila numbula wanafunzi vosa. ²⁴ Myahudi yumwi yekemeluwa Apolo, yeazaliwile uko achile Efeso. Avechilena saha katika kuyuwanga na uhodari katika maandiko. ²⁵ Apolo avechile amulongie katika mafundisho ga Mtwā kwa ngasi yeavechilena bidii katika numbula anywangile na kufundisa kwa lunofu njowo chechikumuhusu yesu. Ila aluchelee kuhusu ubatizo wa Yohana. ²⁶ Apolo anjile kunywanga kwa ukakatima, katika hekalu. Lakini Prisila na Akwila pavamupulike agolile urafiki na mwene na vamulongie pakyanya ya ngasi cha Mulungu kwa lunofu. ²⁷ Peatamanile kuhenga kuhelela Akaya valukolo walimtia numbula kuvatikila barua wanafunzi yevavechile akaya ilivapate kumwanuka peafikile, kwa neema avatangile sana vala yevaaminile. ²⁸ Kwa nikala lyake na maarifa, Apolo avaginie wayahudi gadhalani awonesile kuchumbila maandiko ya kuvesa Yesu mwene Kristo.

Chapter 19

¹ Ivechege kutigila Apolo peavechile Korintho, Paulo achumbile nyanda cha pakyanya na kufikuka katika mwani mwa Efeso. na awawene vanafunzi kadhaa uko. ² Paulo avalongie, "Je, mwanwikemnumbula mbalafu pemwaaminile?" Vakamulongie, "Etwawesile hamu kupulika kuhusu numbula mbalafu." ³ Paulo alongile, nondee nyenye mkabatismile uluhi?" vakalongile, "katika ubatizo wa Yohana. ⁴ Nondee Paulo ahigile. "Yohana abatisile kwa ubatizo wa toba. akavalongie vala vanu kutigila vetaki wa kwamini aga ambaye achege baada ya mwene, yani, Yesu." ⁵ Vanu pevapulike habari ichi vabatiswile kwa litawa lya Mtwā Yesu. ⁶ Na iveche Paulo peavikile mawoko gake pakwanya yao. Numbura mbalafu yachile pakyanya ya vene na vakanjile kunene kwa lugha na kuhubiri. ⁷ Jumla ya vene vavechile vagosi. ⁸ Paulo ahelehe katika sinagogi akanena kwa ukakatima kwa mda wa myechi datu avechile eywanga nakuvakwe ga vanu kuhusu njowo chechihusu ufalme wa Mtwā. ⁹ Lakini Wayahudi vangi vali vakaidi na Sevekwidikila. Vanjile kulonga sionofu kuhusu ng'asi ya kristo Pautalo ya umati. Basi Paulo velekele na vene na kuvatenga yesevekwamini mabaya kuhusu ngasi ya kristo Paulo ya umati. Basi Paulo kalekanie na vene na avatengile yeseve kwamini patali na vene. Namwene anjile kuywanga kila siku katika ukumbi Tirano. ¹⁰ Iyoya yangendele kwa maka givili. kwa hiyo vosa vavechile vekwikala katika Asia vapulike luchowo lya Mtwā vosa wayahudi na wayunani. ¹¹ Mulungu avechile egola matendo makuu kwa mwoko gya Paulo, ¹² Kutigila hata vatamani vaponile na numbula chafu vachichechile, wakati pevanyamue lesu na mwenda chechika humile mumuvili mwa Paulo. ¹³ Lakini palikuwapo Wayahudi yevapunga pepo yevetiliege kuchumbila eneo ilyoya, yevatumie litawa litawa lya Yesu kwaajili ya matumisi gao venekaye vavalongie vala yevakakali pepo wachafu. Valongile, "Nikuvaamurisa muhege kwa litawa lya Yesu ambaye Paulo ekumuhubili." ¹⁴ Vagolile aga valivana saba wakuha ni mkomi wa kiyahudi, skewa. ¹⁵ Numbura chafu chikavahigile, "Yesu tumuchehe, na Paulo tumuchehe; lakini nyenye vanani?" ¹⁶ Yula numbula chafu mgati yamunu avayukie yevapunga pepo na avasindile likakala na kuvatoka. Pembele vakimbie kuhuma ila nyuma vali ngelenge kulemala. ¹⁷ Jambo ili lyachelekene kwa vosa wayahudi na wayunani, ambao ye vekete uko Efeso. Vavechile na kyogofya sana na litawa lya Mtwā lyaginile kuheshimiwa. ¹⁸ Pia, volofu vaamini walikujua na vekungile na vasadikile njowo njafu chevagolile. ¹⁹ Volofu vagolege uganga vakusenye vitabu fyao vanyanyile Paulo ya kila munu. Wakani vene pevekesabwile thamani ya finu vyao fyali fipande hamusini elfu vya senti. ²⁰ Nondee luchowo lwa Mtwā lukenie upana sana katika likala. ²¹ Ya Paulo kukamilisha huduma yake kula Efeso, numbula ikimlongwache kuhelela Yerusalemu kuchumila Makedonia na Akaya, Alongile, "Baada ya kuwako uko, Ganipasie Rumi pia." ²² Paulo avatumile Makedonia wanafunzi vake vavili, Timotheo na Erasto. ambao vali vekumsaidila lakini mwene mwenekaye asigie Asia kwamda. ²³ Wakati kwahumiye ugomvi ukomi ukoya Efeso kuhusu ila ng'asi. ²⁴ Sonara yumwi litawalyake Demetrio ali atengenise ligomogomo fya senti fya Nguluvi Diana. Aletile biashara ngomi kwa vaulondaji. ²⁵ Nondee avakungese vawundaji vakasi lyoyana na kulonga. "Muvahesimu, mkuluchela kutigila katika lyi newe twikwingicha senti cholofu. ²⁶ Mnaona na kusikia kwamba, si tu hapa Efeso, bali karibia Asia yote, huyu Paulo amewashawishi na kuwageuza watu wengi. Anasema kwamba hakuna miungu ambayo imefanywa kwa mikono. ²⁷ Na si tu iko hatari kwamba biashara yetu itakuwa haihitajiki tena, lakini pia na hekalu la mungu mke aliye mkuu Diana anaweza kuchukuliwa kuwa hana maana. Tena angeweza hata kupoteza ukuu wake, yeye ambaye Asia na dunia humwabudu." ²⁸ Waliposikia haya, walijawa na hasira na wakapiga kelele, wakisema, "Diana wa Waefeso ni mkuu." ²⁹ Mji wote ukajaa ghasia, na watu wakakimbia pamoja ndani ya ukumbi wa michezo. wakawakamata wasafiri wenzake na Paulo, Gayo na Aristariko, waliotoka Makedonia. ³⁰ Paulo alitaka kuingia katika umati wa watu, lakini wanafunzi walimzuia. ³¹ Pia, baadhi ya maafisa wa mkoa wa Asia ambao walikuwa marafiki zake wakampelekea ujumbe kwa nguvu kumwomba asiingie katika ukumbi wa michezo. ³² Baadhi ya watu walikuwa wakisema kitu hiki na wengine jambo lile, kwa sababu umati wa watu ulikuwa umechanganyikiwa. Wengi wao hawakuweza hata kujua kwa nini walikuja pamoja. ³³ Wayahudi wakamleta Iskanda nje ya umati wa watu na kumuweka juu mbele ya watu. Iskanda akatoa ishara kwa mkono wake kutoa maelezo kwa watu. ³⁴ Lakini walipotambua kuwa yeye ni Myahudi, wote wakapiga kelele kwa sauti moja kwa muda wa saa mbili, "Diana ni mkuu wa Wafeso." ³⁵ Baada ya karani wa mji kuunyamazisha umati, alisema, 'Enyi wanaume wa Efeso, ni nani asiyejua kwamba mji huu wa Efeso ni mtunzaji wa hekalu la Diana mkuu na ile picha ilivyoanguka kutoka mbinguni? ³⁶ Kuona Basi kwamba mambo haya hayatawezekana, tunapaswa kuwa na utulivu na msifanye chochote kwa haraka. ³⁷ Kwa maana mmewaita watu hawa hapa mahakamani ambao si wezi wa hekalu wala si wenye kumkufuru mungu wetu mke. ³⁸ Kwa hiyo, kama Demetrio na mafundi waliopamoja naye wana mashtaka dhidi ya mtu yeyote, mahakama ziko wazi na maliwali wapo. Na waletwe mbele ya shauri. ³⁹ Lakini kama wewe ukitafta chochote kuhusu mambo mengine, yatashughurikiwa katika kikao halali. ⁴⁰ Kwa

kweli tuko katika hatari ya kutuhumiwa kuhusu ghasia siku hii. Hakuna sababu ya machafuko haya, na hatutakuwa na uwezo wa kuyaeleza.⁴¹ Baada ya kusema haya, aliwatawanya makutano.

Chapter 19

¹ Ivechege kutigila Apolo peavechile Korintho, Paulo achumbile nyanda cha pakyanya na kufikuka katika mwani mwa Efeso. na awawene vanafunzi kadhaa uko. ² Paulo avalongie, "Je, mwanwikemnumbula mbalafu pemwaaminile?" Vakamulongie, "Etwawesile hamu kupulika kuhusu numbula mbalafu." ³ Paulo alongile, nondee nyenye mkabatismile uluhi?" vakalongile, "katika ubatizo wa Yohana. ⁴ Nondee Paulo ahigile. "Yohana abatisile kwa ubatizo wa toba. akavalongie vala vanu kutigila vetaki wa kwamini aga ambaye achege baada ya mwene, yani, Yesu." ⁵ Vanu pevapulike habari ichi vabatiswile kwa litawa lya Mtwā Yesu. ⁶ Na iveche Paulo peavikile mawoko gake pakwanya yao. Numbura mbalafu yachile pakyanya ya vene na vakanjile kunene kwa lugha na kuhubiri. ⁷ Jumla ya vene vavechile vagosi. ⁸ Paulo ahelehe katika sinagogi akanena kwa ukakatima kwa mda wa myechi datu avechile eywanga nakuvakwe ga vanu kuhusu njowo chechihusu ufalme wa Mtwā. ⁹ Lakini Wayahudi vangi vali vakaidi na Sevekwidikila. Vanjile kulonga sionofu kuhusu ng'asi ya kristo Pautalo ya umati. Basi Paulo velekele na vene na kuvatenga yesevekwamini mabaya kuhusu ngasi ya kristo Paulo ya umati. Basi Paulo kalekanie na vene na avatengile yeseve kwamini patali na vene. Namwene anjile kuywanga kila siku katika ukumbi Tirano. ¹⁰ Iyoya yangendeleie kwa maka givili. kwa hiyo vosa vavechile vekwikala katika Asia vapulike luchowo lya Mtwā vosa wayahudi na wayunani. ¹¹ Mulungu avechile egola matendo makuu kwa mwoko gya Paulo, ¹² Kutigila hata vatamani vaponile na numbula chafu vachichechile, wakati pevanyamue leso na mwenda chechika humile mumuvili mwa Paulo. ¹³ Lakini palikuwapo Wayahudi yevapunga pepo yevetiliege kuchumbila eneo ilyoya, yevatumie litawa litawa lya Yesu kwaajili ya matumisi gao venekaye vavalongie vala yevakakali pepo wachafu. Valongile, "Nikuvaamurisa muhege kwa litawa lya Yesu ambaye Paulo ekumuhubili." ¹⁴ Vagolile aga valivana saba wakuha ni mkomi wa kiyahudi, skewa. ¹⁵ Numbura chafu chikavahigile, "Yesu tumuchele, na Paulo tumuchele; lakini nyenye vanani?" ¹⁶ Yula numbula chafu mgati yamunu avayukie yevapunga pepo na avasindile likakala na kuvatoka. Pembele vakimbie kuhuma ila nyuma vali ngelenge kulemala. ¹⁷ Jambo ili lyachelekene kwa vosa wayahudi na wayunani, ambao ye vekete uko Efeso. Vavechile na kyogofya sana na litawa lya Mtwā lyaginile kuheshimiwa. ¹⁸ Pia, volofu vaamini walikujua na vekungile na vasadikile njowo njafu chevagolile. ¹⁹ Volofu vagolege uganga vakusenye vitabu fyao vanyanyile Paulo ya kila munu. Wakani vene pevekesabwile thamani ya finu vyao fyali fipande hamusini elfu vya senti. ²⁰ Nondee luchowo lwa Mtwā lukenie upana sana katika likala. ²¹ Ya Paulo kukamilisha huduma yake kula Efeso, numbula ikimlongwache kuhelela Yerusalemu kuchumila Makedonia na Akaya, Alongile, "Baada ya kuwako uko, Ganipasie Rumi pia." ²² Paulo avatumile Makedonia wanafunzi vake vavili, Timotheo na Erasto. ambao vali vekumsaidila lakini mwene mwenekaye asigie Asia kwamda. ²³ Wakati kwahumiye ugomvi ukomi ukoya Efeso kuhusu ila ng'asi. ²⁴ Sonara yumwi litawalyake Demetrio ali atengenise ligomogomo fya senti fya Nguluvi Diana. Aletile biashara ngomi kwa vaulondaji. ²⁵ Nondee avakungese vawundaji vakasi lyoyana na kulonga. "Muvahesimu, mkuluchela kutigila katika lyi newe twikwingicha senti cholofu. ²⁶ Mnaona na kusikia kwamba, si tu hapa Efeso, bali karibia Asia yote, huyu Paulo amewashawishi na kuwageuza watu wengi. Anasema kwamba hakuna miungu ambayo imefanywa kwa mikono. ²⁷ Na si tu iko hatari kwamba biashara yetu itakuwa haihitajiki tena, lakini pia na hekalu la mungu mke aliye mkuu Diana anaweza kuchukuliwa kuwa hana maana. Tena angeweza hata kupoteza ukuu wake, yeye ambaye Asia na dunia humwabudu." ²⁸ Waliposikia haya, walijawa na hasira na wakapiga kelele, wakisema, "Diana wa Waefeso ni mkuu." ²⁹ Mji wote ukajaa ghasia, na watu wakakimbia pamoja ndani ya ukumbi wa michezo. wakawakamata wasafiri wenzake na Paulo, Gayo na Aristariko, waliotoka Makedonia. ³⁰ Paulo alitaka kuingia katika umati wa watu, lakini wanafunzi walimzuia. ³¹ Pia, baadhi ya maafisa wa mkoa wa Asia ambao walikuwa marafiki zake wakampelekea ujumbe kwa nguvu kumwomba asiingie katika ukumbi wa michezo. ³² Baadhi ya watu walikuwa wakisema kitu hiki na wengine jambo lile, kwa sababu umati wa watu ulikuwa umechanganyikiwa. Wengi wao hawakuweza hata kujua kwa nini walikuja pamoja. ³³ Wayahudi wakamleta Iskanda nje ya umati wa watu na kumuweka juu mbele ya watu. Iskanda akatoa ishara kwa mkono wake kutoa maelezo kwa watu. ³⁴ Lakini walipotambua kuwa yeye ni Myahudi, wote wakapiga kelele kwa sauti moja kwa muda wa saa mbili, "Diana ni mkuu wa Wafeso." ³⁵ Baada ya karani wa mji kuunyamazisha umati, alisema, 'Enyi wanaume wa Efeso, ni nani asiyejua kwamba mji huu wa Efeso ni mtunzaji wa hekalu la Diana mkuu na ile picha ilivyoanguka kutoka mbinguni? ³⁶ Kuona Basi kwamba mambo haya hayatawezekana, tunapaswa kuwa na utulivu na msifanye chochote kwa haraka. ³⁷ Kwa maana mmewaita watu hawa hapa mahakamani ambao si wezi wa hekalu wala si wenye kumkufuru mungu wetu mke. ³⁸ Kwa hiyo, kama Demetrio na mafundi waliopamoja naye wana mashtaka dhidi ya mtu yeyote, mahakama ziko wazi na maliwali wapo. Na waletwe mbele ya shauri. ³⁹ Lakini kama wewe ukitafta chochote kuhusu mambo mengine, yatashughurikiwa katika kikao halali. ⁴⁰ Kwa

kweli tuko katika hatari ya kutuhumiwa kuhusu ghasia siku hii. Hakuna sababu ya machafuko haya, na hatutakuwa na uwezo wa kuyaeleza.⁴¹ Baada ya kusema haya, aliwatawanya makutano.

Chapter 20

¹ Bada ya ghasia kusila, Paulo avakemelie vanavashule na kuvagavila numbula pambele kuvelaga na kuhega kuhelela Makedonia. ² Nave pea chumbile mikoa igwo na ave chile ekuvagavila numbula vaumini akengie uyunani. ³ Badala ya mwene kuvecha pala kwa muda gwa mwechi gidatu, valina njanjali yao dhidi ya vayahudi peavechile karibu ya kusafiri kwa ngasi ya lasimilwe kuwiya kuchumbila Makedonia. ⁴ Velongiche nave hadi Asia va kakali Sopatro, mwana wa Pirho kuhuma Berea; Aristariko na sekundo, vonda kuhuma vaumini va Wathesalonike; Gayo wa Derbe; Timotheo, Tikiko na Trofimo kuhuma Asia. ⁵ Laikini vanu ava tayari valongue na vekutuchindila kula Troa. ⁶ Kwa ngasi ya bahari kuhuma Filipi badala ya siku cha mikate gisegivikilwe chachu, na katika siku chihano tuvafikila uko Troa. tweekete uko kwa siku saba. ⁷ Hata siku ya kwanza ya juma, Petwali tukungene pamwi ili kumegula mkate, Paulo anywangile na vaumini akakali epanga kuhega kilau yake, ende agendelie kuywanga hadi pamihe. ⁸ Kwali na taa chongofu katika kyumba kya kukyanya ambapo twali twikungese pamwi. ⁹ Pala pedilisha ali ekete kijana yumwi litawa lyake utuko, ambae mwene asidilwe na tulo ngomi. Hata Paulo akakali akihutubu kwa muda gongofu, kijana huyu, peagonile, ague panyui kuhu maghorofa ya udatu na vamuholile wa kati afue. ¹⁰ Lakini Paulo ekile panyi, enyosile yu mwene pa kyanya yake, amukumbete pembele alongile, "Mkate tamaa, kwa kuwa e muni." ¹¹ Pambele akangie kangi kughorofa na amegue mkate, alie. Baada ya kunywa anga nawo kwa muda mrefu gadi pami lau, akahegile. ¹² Vamuletile yula kijana peemumi vafulahilwe sana. ¹³ Nehwe venekao twalongue kutalo ya Paul kwa meli na twahele Aso, ambapo nehwe twapangile kumunyamula Paul uko ikyo ndikyo mwene akele kugola, kwa sababu apangile kuhelela na kuchumbila ngasi ngafu. ¹⁴ Pe atufikie huko Aso, twampakie mumeli twahele mitilene. ¹⁵ Kisha nehwe twahumile kuhuma ukona siku ya wuvili twafikile upande wa wuvili wakisiwa cha kio. siku yeyafatie, twahele kisiwa kya samo, na kila uyake twafikile mji wa mileto. ¹⁶ Kwa sababu Paulo alamue kusafili kuchumbila Efeso, ili kutigila abihile kutumila muda gogonda katika Asia kwa mana ali na haraka ya kuwahi Yerusalemu kwa ajili ya Sikukuu ya pentekoste kama ngaiwesekene mwene kugola ende. ¹⁷ Kuhuma mileto atumile vanu hadi Efeso na avakemilie vasehe va kanisa. ¹⁸ Pevafikile kwa mwene, akavalongie, nyenye venekae muluchehe tangu siku ya kwanza pena kinyile hapa Asia, jinsi penive kwa nyenye muda gonda. ¹⁹ Nimumikie Mutwa kwa kugongolecha konda na kwamihochi, na mateso gena patile nene kwahilacha wayahudi. ²⁰ Mukuluchela jinsi nde chi chimiche kunadisa kwa nyenye kinu kyokyonda kyene kyalimuhimu, na jinsi nene penavafundisile wasiwasi na pia kuhelele nyumba kwa nyumba. ²¹ Mukuluchila jinsi nene pena gendelie kuvakana vayahudi na wayunani pakyanya ya toba kwa nguluvi na imani katika Mutwa Yesu. ²² Na unde, Mulole, nene nivechege ni kumutii numbula mbalafu kuhelela Yerusalemu, nibihile kuchela njowo chechidaha chinihumile nene uko, ²³ Ila kwa kuwa numbula mbalafu ekuni wona nene katika kila mwani na elonga kutigila minyonyoro na mateso fyene fyefi kunichindila. ²⁴ Lakini nene sinda holosile kutigila maisha gangu ni kwa ng'asi yoyonda ya thamani kwa nene, ili ni wese kusinda lugendo lwangu na huduma ye nwife kuhuma kwa Mtwi Yesu, kulolo injili ya neema ya Mulungu. ²⁵ Na nunde, love nikuluchela wanda miongoni mwa vala yendikahele kuvawulani cha ufalme, sena kunchiona uso kangi. ²⁶ Kwa hiyo ni kuvalola nengi yiyi, kutigila ni hela hatia kwa danda ya munu yoyonda. ²⁷ Kwa maana sendichichi miche kuvawula nicha mapenzi gonda ga Mulungu. ²⁸ Kwahiyo muveche vaangalifu juu ya nyenye venekae, na pakyanya kundilo nda ambalo numbula mbalafu avavikile nyenye kuvecha vangalisi muvecha vaangalifu kuchunga kusanyiko la Mtwi. lyena alingulile kwa danda yake yumwene. ²⁹ Nikuchela kutigila baada ya kuhega kwa nene, mibuwa gya kwisoli mikali gingi la kwa nehye, na vatane kulihulumila kundi. ³⁰ Nikuluchela kutigila hatya miongo ni mweta wenyewe bahadhi yavanuva cha kulonga njowo chanangifu ili kuvawega vana va shule vava fyate vene. ³¹ Kwahiyo muveche meho. Mwihukage kutigila kwamiaka gitatu si nda lekile kuvafundisa kilayu m, wivenu kwa mihochi pamihe na pamunyi. ³² Na nundena nene ndikuva kabithi kwa Mulungu, kwa luchowo lwa mukenda gwake, ambalo lwiwesa kuvachenga na kuvaga vila mala yapamwi vonda yevavikilwe wakifu kwa Mulungu. ³³ Sendika hohwike sendi, dhahabu, au miendaaa. ³⁴ Mkuluchela yenye venekae kutigila la maoko aga ganga vie mahitaji gangu mwene kae na mahiti ga vala yeve pa mwinanene. ³⁵ Katika njowo chonda chendara gavie mfano gwa jinsi na wapasa kuvatanga vanyonge kwagugola kasi, na jinsi pasua kwiwu na njowa cha mtwa yesu, njowo ambacho yumwene alongile, "Niheli kutawa kuliko kwanuka." ³⁶ Badala ya kulonga ende, afugeme kusuka pamwi. ³⁷ Wonda vakavembile sana na vaka mgwili Paulo pasingo na kumbusu. ³⁸ Vakahusunike saidi ya chonda kwasababu ya kila kyea longile, kamwe siva uwona uso wake kangi. Kisha va musindikie merikebuni.

Chapter 20

¹ Bada ya ghasia kusila, Paulo avakemelie vanavashule na kuvagavila numbula pambele kuvelaga na kuhega kuhelela Makedonia. ² Nave pea chumbile mikoa igwo na ave chile ekuvagavila numbula vaumini akengie uyunani. ³ Badala ya mwene kuvecha pala kwa muda gwa mwechi gidatu, valina njanjali yao dhidi ya vayahudi peavechile karibu ya kusafiri kwa ngasi ya lasimilwe kuwiya kuchumbila Makedonia. ⁴ Velongiche nave hadi Asia va kakali Sopatro, mwana wa Pirho kuhuma Berea; Aristariko na sekundo, vonda kuhuma vaumini va Wathesalonike; Gayo wa Derbe; Timotheo, Tikiko na Trofimo kuhuma Asia. ⁵ Laikini vanu ava tayari valongue na vekutuchindila kula Troa. ⁶ Kwa ngasi ya bahari kuhuma Filipi badala ya siku cha mikate gisegivikilwe chachu, na katika siku chihano tuvafikila uko Troa. tweekete uko kwa siku saba. ⁷ Hata siku ya kwanza ya juma, Petwali tukungene pamwi ili kumegula mkate, Paulo anywangile na vaumini akakali epanga kuhega kilau yake, ende agendele kuywanga hadi pamihe. ⁸ Kwali na taa chongofu katika kyumba kya kukyanya ambapo twali twikungese pamwi. ⁹ Pala pedilisha ali ekete kijana yumwi litawa lyake utuko, ambae mwene asidilwe na tulo ngomi. Hata Paulo akakali akihutubu kwa muda gongofu, kijana huyu, peagonile, ague panyui kuhu maghorofa ya udatu na vamuholile wa kati afue. ¹⁰ Lakini Paulo ekile panyi, enyosile yu mwene pa kyanya yake, amukumbete pembele alongile, "Mkate tamaa, kwa kuwa e muni." ¹¹ Pambele akangie kangi kughorofa na amegue mkate, alie. Baada ya kunywa anga nawo kwa muda mrefu gadi pami lau, akahegile. ¹² Vamuletile yula kijana peemumi vafulahilwe sana. ¹³ Nehwe venekao twalongue kutalo ya Paul kwa meli na twahele Aso, ambapo nehwe twapangile kumunyamula Paul uko ikyo ndikyo mwene akele kugola, kwa sababu apangile kuhelela na kuchumbila ngasi ngafu. ¹⁴ Pe atufikie huko Aso, twampakie mumeli twahele mitilene. ¹⁵ Kisha nehwe twahumile kuhuma ukona siku ya wuvili twafikile upande wa wuvili wakisiwa cha kio. siku yeyafatie, twahele kisiwa kya samo, na kila uyake twafikile mji wa mileto. ¹⁶ Kwa sababu Paulo alamue kusafili kuchumbila Efeso, ili kutigila abihile kutumila muda gogonda katika Asia kwa mana ali na haraka ya kuwahi Yerusalemu kwa ajili ya Sikukuu ya pentekoste kama ngaiwesekene mwene kugola ende. ¹⁷ Kuhuma mileto atumile vanu hadi Efeso na avakemilie vasehe va kanisa. ¹⁸ Pevafikile kwa mwene, akavalongie, nyenye venekae muluchehe tangu siku ya kwanza pena kinyile hapa Asia, jinsi penive kwa nyenye muda gonda. ¹⁹ Nimumikie Mutwa kwa kugongolecha konda na kwamihochi, na mateso gena patile nene kwahilacha wayahudi. ²⁰ Mukuluchela jinsi nde chi chimiche kunadisa kwa nyenye kinu kyokyonda kyene kyalimuhimu, na jinsi nene penavafundisile wasiwasi na pia kuhelele nyumba kwa nyumba. ²¹ Mukuluchila jinsi nene pena gendele kuvakana vayahudi na wayunani pakyanya ya toba kwa nguluvi na imani katika Mutwa Yesu. ²² Na unde, Mulole, nene nivechege ni kumutii numbula mbalafu kuhelela Yerusalemu, nibihile kuchela njowo chechidaha chinihumile nene uko, ²³ Ila kwa kuwa numbula mbalafu ekuni wona nene katika kila mwani na elonga kutigila minyonyoro na mateso fyene fyefi kunichindila. ²⁴ Lakini nene sinda holosile kutigila maisha gangu ni kwa ng'asi yoyonda ya thamani kwa nene, ili ni wese kusinda lugendo lwangu na huduma ye nwife kuhuma kwa Mtwu Yesu, kulolo injili ya neema ya Mulungu. ²⁵ Na nunde, love nikuluchela wanda miongoni mwa vala yendikahele kuvawulani cha ufalme, sena kunchiona uso kangi. ²⁶ Kwa hiyo ni kuvalola nengi yiyi, kutigila ni hela hatia kwa danda ya munu yoyonda. ²⁷ Kwa maana sendichichi miche kuvawula nicha mapenzi gonda ga Mulungu. ²⁸ Kwahiyo muveche vaangalifu juu ya nyenye venekae, na pakyanya kundilo nda ambalo numbula mbalafu avavikile nyenye kuvecha vangalisi muvecha vaangalifu kuchunga kusanyiko la Mtwu. lyena alingulile kwa danda yake yumwene. ²⁹ Nikuchela kutigila baada ya kuhega kwa nene, mibuwa gya kwisoli mikali gingi la kwa nehye, na vatane kulihulumila kundi. ³⁰ Nikuluchela kutigila hatya miongo ni mweta wenyewe bahadhi yavanuva cha kulonga njowo chanangifu ili kuvawega vana va shule vava fyate vene. ³¹ Kwahiyo muveche meho. Mwiukage kutigila kwamiaka gitatu si nda lekile kuvafundisa kilayu m, wivenu kwa mihochi pamihe na pamunyi. ³² Na nundena nene ndikuva kabithi kwa Mulungu, kwa luchowo lwa mukenda gwake, ambalo lwiwesa kuvachenga na kuvaga vila mala yapamwi vonda yevavikilwe wakifu kwa Mulungu. ³³ Sendika hohwike sendi, dhahabu, au miendaaa. ³⁴ Mkuluchela yenye venekae kutigila la maoko aga ganga vie mahitaji gangu mwene kae na mahiti ga vala yeve pa mwinanene. ³⁵ Katika njowo chonda chendara gavie mfano gwa jinsi na wapasa kuvatanga vanyonge kwagugola kasi, na jinsi pasua kwiwu na njowa cha mtwa yesu, njowo ambacho yumwene alongile, "Niheli kutawa kuliko kwanuka." ³⁶ Badala ya kulonga ende, afugeme kusuka pamwi. ³⁷ Wonda vakavembile sana na vaka mgwili Paulo pasingo na kumbusu. ³⁸ Vakahusunike saidi ya chonda kwasababu ya kila kyea longile, kamwe siva uwona uso wake kangi. Kisha va musindikie merikebuni.

Chapter 21

¹ Wakati petukalekina nawo, na twisafiri baharini, twafikile yumwi yumwi mu mwani gwa kosi, na kilau yake tukatikila mwani wa Rodo, na kuhuma ukotukafikile mwani wa Patara. ² Petukapatila meli yeyilowoka kubita Foinike, twakangie tukasafiri. ³ Petukatikile Paulo ya kisiwa cha Kipro, tukailekita upande wakushoto, twasafie hadi Siria, tukavikile nanga katika mwani wa Tiro, kwa sababu uko ndiko meli yikavichile yokolewe shehena yake. ⁴ Baada ya kuvalola vana vashule twikete uko siku saba, Vana vashule ava vakamlongie Paulo kuchumbila kwa numbula kutigila mwene abihile kukunya Yerusalemu. ⁵ Hta petukatunisila siku chiola, newetukahegile twahela. Wonda pamwi, na vadala vao na vana vao, vatusindikise katika ngasi chetu hadi petukahegile kwivala ya mwani. Kisha twafugema pwani, twasukile, twalagine kila yumwi. ⁶ Twakangie meli, uko na vene vawile kukasao kangi. ⁷ Hata petukasindile safari yetu kuhuma Tiro, twafikile Tolema. Pala twesamwisa valukolo, na kwikala nawe kwa siku yimwi. ⁸ Kilau yake twahegila kuhelela kaisaria. Newe twingie kukaya ya Filipo muhulanichi va injili yeakave chile yumwi wa vala saba, newe tukikete pamwi na mwene. ⁹ Munu uyu avechile na vahiga vatai ambao vanyandunga. ¹⁰ Baada ya kwikala uko kwa siku kadhaa, akekile kuhuma uyahudi nabi, yumwi yekemelwa Agabo. ¹¹ Mwene achile kwa newe na akanyamwa mukanda gwa Paulo. kwa huo akewopile magulu na mawoko gake yu mwene na kulonga, "Numbura mbalafu alongile ndee, "Wayahudi wa Yerusalemu vamwola munu yekumtavalala mukanda uwu na newe mgavila mmawoko ga vanu va Mataifa." ¹² Petukapulike njowo icho, newe na vanu vevale vakwikala mahali pala tulimishi Paulo abihile kukangala kuhelela Yerusalemu. ¹³ Ndipho Paulo akanigile, "Mwigita liki, mwivemba na kunidenya numbura yangu? kwa maana niko tayari, siyo tu kuwopwa, lakini pia kufwila uko Yerusalemu kwa ajili ya litawa lya Mtwi." ¹⁴ Kwa vile Paulo seakakele kushawishiwa twalekile na kulonga, "Basi mapenzi ga mtwa gagoliwe." ¹⁵ Baada ya siku ichi, twanyamue mituko gyetu na tukakangie Yerusalemu. ¹⁶ Baadhi ya vanava shule kuhuma kaisaria pia vefuatile pamwi. Vamletie munu yumwi yeikemelwa Mnasoni, munu wa Kipro, vana va shule va samani, ambaye tukiketa pamwi. ¹⁷ Petukatikile Yerusalemu, lukolo vakatukaribise kwa luheko. ¹⁸ Kilau yake Paulo akahela poami na newe kwa Yakobo, na vavaha wonda vakakali. ¹⁹ Baada ya kawasamusa, avagavie taarifa yumwi baada ya yingi ya njowo ambayo Mulungu yakagolile miongoni mwa mataifa kwa kuchumbila huduma yake. ²⁰ Wakati pevapulike ago vakamchumie Mulungu na vakamlongile, "wilola lukolo, kuna maelfu galinga yeye kwamini miongoni mwa wayahudi vao vonda vanania ya kukolela sheria. ²¹ Valongelwa kuhusu veve, kutigila wifundisa wayahudi yevewikala gati ya mataifa na kwileka na Musa na kutigila ukuvalongola vabihile kuvatahiri vana vao, na vatane kufuata desturi cha sana. ²² Twipasewa kugita liki? Bile shaka vapulika kutigila veve wachile. ²³ Hivyo gite kile kyetukalongie nondee: twinavo vanu vatai ambao vavikile nadhiri. ²⁴ Vatola vanu ava na ajitakase mwenekaye pwamwi na vene, na uvahombele gharama chao, ili vawesi kumuga fituwe fyao. Hivyo kila yumwi kupata kulucheke kutigila njowo chevalongile kuhusu veve ni cha udesi. Vetundise kutigila veve pia wifuata sheria. ²⁵ Lakini kwa habari za mataifa ambao wamekuwa waumini, tukandike na kutaula maagizo kutigila vepaswa kwiyepe na tinu fyetinihichilwe dhabihu kwa sanamu, na danda kuhuma na kila kye kinyogwile, na veyere na uasherati." ²⁶ Ndipo, Paulo avanyamue vagosi na siku ya wuvili akajitakasa mwenekaye pamwi na vene, akengie Hekaluni, kuwulani cha kipindi cha siku za kujitakasa hadi sadaka ihechuwe kwa ajili ga kila yumwi vao. ²⁷ Siku chiyo saba pechikahegeria kusila baadhi ya wayahudi kuhuma Asia vakamuwene Paulo Hekaluni, na makutano vakaka lalie na vakamnyosie mawoko. ²⁸ Vakakali veyova kyowo, vanu va Israeli, "Mlutange. Uyu ni yula munu gefundisa vanu kila mahali njowo ambacho kinyume na vanu, sheria, na mahali apa. Pia avaletile Wayunani katika Hekalu na kupanajiji mahali apa pavalatu." ²⁹ Kwa kuwa pamwandi vakamuwene Trofimo Muefeso pevecha pamwi kumwani, nawo vakohochege kutigila Paulo akamletile Hekaluni. ³⁰ Mwani yonde ikakali na taharuki, na vanu akamlongie pamwi na kumwibuta Paulo vakamuhumiche kwikala ya Hekalu, na milyango mara gya dindilwe. ³¹ Pevakakali vegecha kumuwalaga, habari cha mtikie mkomi va jeshi la ulinzi kuwa Yerusalemu yonda ikavechile imemile ghasia. ³² Mara yiyo akavanyamue askari na jemedali akaukimbilie umati. Wakati vanu pa vakamwene mkomi na jeshi na askari vakalekile kumtova Paulo. ³³ Kisha mkomi va jeshi akamhegelie na akawibe Paulo, na alamue awopwe mnyororo giavili Akamuwuchile veve nan na wigita liki. ³⁴ Baadhi ya vanu kwenye umati vakakali vepayuka kinu iki na vangi kingi. Kwa kuwa Jemedari seakawesile kavalongela kyokyonda kwasababu ya kila kyowo, alamue Paulo aletuwe mnyumba ya ngemo. ³⁵ Basi peatikile pangasi anyamulilwe a askari kwasababu ya ghasia ya umati. ³⁶ Maana umati wa vanu vamfuatile na vagendele kuyova kyowo, "mmuhechi uyu!" ³⁷ Paulo peakakali eletuwa mgati ya ngome akamlongie mkomi va jeshi, "Niwesa kukulongela kinu? yula mkomi va jeshi akalongile, "Je wiywange kiyunania?" ³⁸ Je, veve si yula mmisri ambaye pamwandi alonguliche wanagitu atolile magaidi elfu nne nyikani?" ³⁹ Paulo akalongile, "Nene ni myahudi, kuhuma mwani wa Tarso ya Kilikia Nene ni raia wa mwani Maarufu Nikuvasuka, munidikile wa mwani maarufu. Nikuvasuka, munidikile ninywange na vanu." ⁴⁰ Wakati

akangavie ruhusa,Paulo emile pangasi na atawue ishara kwa vanu kwa liwoko lyake.Wakati pea kakali na uyigatu sana akayawangila nawo kwa kihebrania akalongile,

Chapter 21

¹ Wakati petukalekina nawo, na twisafiri baharini, twafikile yumwi yumwi mu mwani gwa kosi, na kilau yake tukatikila mwani wa Rodo, na kuhuma ukotukafikile mwani wa Patara. ² Petukapatila meli yeyilowoka kubita Foinike, twakangie tukasafiri. ³ Petukatikile Paulo ya kisiwa cha Kipro, tukailekita upande wakushoto, twasafie hadi Siria, tukavikile nanga katika mwani wa Tiro, kwa sababu uko ndiko meli yikavichile yokolewe shehena yake. ⁴ Baada ya kuvalola vana vashule twikete uko siku saba, Vana vashule ava vakamlongie Paulo kuchumbila kwa numbula kutigila mwene abihile kukunya Yerusalemu. ⁵ Hta petukatunisila siku chiola, newetukahegile twahela. Wonda pamwi, na vadala vao na vana vao, vatusindikise katika ngasi chetu hadi petukahegile kwivala ya mwani. Kisha twafugema pwani, twasukile, twalagine kila yumwi. ⁶ Twakangie meli, uko na vene vawile kukasao kangi. ⁷ Hata petukasindile safari yetu kuhuma Tiro, twafikile Tolema. Pala twesamwisa valukolo, na kwikala nawe kwa siku yimwi. ⁸ Kilau yake twahegila kuhelela kaisaria. Newe twingie kukaya ya Filipo muhulanichi va injili yeakave chile yumwi wa vala saba, newe tukikete pamwi na mwene. ⁹ Munu uyu avechile na vahiga vatai ambao vanyandunga. ¹⁰ Baada ya kwikala uko kwa siku kadhaa, akekile kuhuma uyahudi nabi, yumwi yekemelwa Agabo. ¹¹ Mwene achile kwa newe na akanyamwa mukanda gwa Paulo. kwa huo akewopile magulu na mawoko gake yu mwene na kulonga, "Numbura mbalafu alongile ndee, "Wayahudi wa Yerusalemu vamwola munu yekumtavalala mukanda uwu na newe mgavila mmawoko ga vanu va Mataifa." ¹² Petukapulike njowo icho, newe na vanu vevale vakwikala mahali pala tulimishi Paulo abihile kukangala kuhelela Yerusalemu. ¹³ Ndipho Paulo akanigile, "Mwigita liki, mwivemba na kunidenya numbura yangu? kwa maana niko tayari, siyo tu kuwopwa, lakini pia kufwila uko Yerusalemu kwa ajili ya litawa lya Mtwi." ¹⁴ Kwa vile Paulo seakakele kushawishiwa twalekile na kulonga, "Basi mapenzi ga mtwa gagoliwe." ¹⁵ Baada ya siku ichi, twanyamue mituko gyetu na tukakangie Yerusalemu. ¹⁶ Baadhi ya vanava shule kuhuma kaisaria pia vefuatile pamwi. Vamletie munu yumwi yeikemelwa Mnasoni, munu wa Kipro, vana va shule va samani, ambaye tukiketa pamwi. ¹⁷ Petukatikile Yerusalemu, lukolo vakatukaribise kwa luheko. ¹⁸ Kilau yake Paulo akahela poami na newe kwa Yakobo, na vavaha wonda vakakali. ¹⁹ Baada ya kawasamusa, avagavie taarifa yumwi baada ya yingi ya njowo ambayo Mulungu yakagolile miongoni mwa mataifa kwa kuchumbila huduma yake. ²⁰ Wakati pevapulike ago vakamchumie Mulungu na vakamlongile, "wilola lukolo, kuna maelfu galinga yeye kwamini miongoni mwa wayahudi vao vonda vanania ya kukolela sheria. ²¹ Valongelwa kuhusu veve, kutigila wifundisa wayahudi yevewikala gati ya mataifa na kwileka na Musa na kutigila ukuvalongola vabihile kuvatahiri vana vao, na vatane kufuata desturi cha sana. ²² Twipasewa kugita liki? Bile shaka vapulika kutigila veve wachile. ²³ Hivyo gite kile kyetukalongie nondee: twinavo vanu vatai ambao vavikile nadhiri. ²⁴ Vatola vanu ava na ajitakase mwenekaye pwamwi na vene, na uvahombele gharama chao, ili vawesi kumuga fituwe fyao. Hivyo kila yumwi kupata kuluchele kutigila njowo chevalongile kuhusu veve ni cha udesi. Vetundise kutigila veve pia wifuata sheria. ²⁵ Lakini kwa habari za mataifa ambao wamekuwa waumini, tukandike na kutaula maagizo kutigila vepaswa kwiyepe na tinu fyetinihichilwe dhabihu kwa sanamu, na danda kuhuma na kila kye kinyogwile, na veyere na uasherati." ²⁶ Ndipo, Paulo avanyamue vagosi na siku ya wuvili akajitakasa mwenekaye pamwi na vene, akengie Hekaluni, kuwulani cha kipindi cha siku za kujitakasa hadi sadaka ihechuwe kwa ajili ga kila yumwi vao. ²⁷ Siku chiyo saba pechikahegeria kusila baadhi ya wayahudi kuhuma Asia vakamuwene Paulo Hekaluni, na makutano vakaka lalie na vakamnyosie mawoko. ²⁸ Vakakali veyova kyowo, vanu va Israeli, "Mlutange. Uyu ni yula munu gefundisa vanu kila mahali njowo ambacho kinyume na vanu, sheria, na mahali apa. Pia avaletile Wayunani katika Hekalu na kupanajiji mahali apa pavalatu." ²⁹ Kwa kuwa pamwandi vakamuwene Trofimo Muefeso pevecha pamwi kumwani, nawo vakohochege kutigila Paulo akamletile Hekaluni. ³⁰ Mwani yonde ikakali na taharuki, na vanu akamlongie pamwi na kumwibuta Paulo vakamuhumiche kwikala ya Hekalu, na milyango mara gya dindilwe. ³¹ Pevakakali vegecha kumuwalaga, habari cha mtikie mkomi va jeshi la ulinzi kuwa Yerusalemu yonda ikavechile imemile ghasia. ³² Mara yiyo akavanyamue askari na jemedali akaukimbilie umati. Wakati vanu pa vakamwene mkomi na jeshi na askari vakalekile kumtova Paulo. ³³ Kisha mkomi va jeshi akamhegelie na akawibe Paulo, na alamue awopwe mnyororo giavili Akamuwuchile veve nan na wigita liki. ³⁴ Baadhi ya vanu kwenye umati vakakali vepayuka kinu iki na vangi kingi. Kwa kuwa Jemedari seakawesile kavalongela kyokyonda kwasababu ya kila kyowo, alamue Paulo aletuwe mnyumba ya ngemo. ³⁵ Basi peatikile pangasi anyamulilwe a askari kwasababu ya ghasia ya umati. ³⁶ Maana umati wa vanu vamfuatile na vagendele kuyova kyowo, "mmuhechi uyu!" ³⁷ Paulo peakakali eletuwa mgati ya ngome akamlongie mkomi va jeshi, "Niwesa kukulongela kinu? yula mkomi va jeshi akalongile, "Je wiywange kiyunania?" ³⁸ Je, veve si yula mmisri ambaye pamwandi alonguliche wanagitu atolile magaidi elfu nne nyikani?" ³⁹ Paulo akalongile, "Nene ni myahudi, kuhuma mwani wa Tarso ya Kilikia Nene ni raia wa mwani Maarufu Nikuvasuka, munidikile wa mwani maarufu. Nikuvasuka, munidikile ninywange na vanu." ⁴⁰ Wakati

akangavie ruhusa,Paulo emile pangasi na atawue ishara kwa vanu kwa liwoko lyake.Wakati pea kakali na uyigatu sana akayawangila nawo kwa kihebrania akalongile,

Chapter 22

¹ Lukolo na daada vangu, ufulikiche utetesi vangu windigita kwa nyenye line. ² Mkutano pevakapulike Paulo pelonga nawo kwa Kiebrania, ³ Nene ni myahudi ndivegalwe mwami wa Tarso eneo lya kilikia, ila ndapatile elimu katika mwai iyi, Mumagulu ga Gamalieli. Ndatundiswile kuhwanana na ng'asi nofu cha sheria za dada vetu. Nene ni nabadii ya Mulungu ngita nyenye wonda yemgee nenguli. ⁴ Ndikavatesile kwa ngasi iyi hadi kutuwa, navawopile vagosi na vadala na kuvtaga mkichaka. ⁵ Hata kuhani Mkoni na vasene conda vewesa kuhecha ushahidi kutigila ndanwike barua kuhuma kwa vene kwa jaili ya lukolo yevali Dameski, kwa none kusafiri kuhelela uko yali nivaleta vanu Yerusalemu wa ng'asi uko yali nivaleta vanu Yerusalemu wa ng'asi ila ili vawapwa na kutauwa. ⁶ Yahumie kutigila pala sendikakali pendisafiri ndikaribia Dameski, majiranga pamungi ghafla nuru ngomi yahumie mlidugulu ya njile kunilanga. ⁷ Ndague panyi na kupulika sauti ikunilongela, Sauli, Sauli wuli wukumbusi? ⁸ Nahigile veve ni nani, Mtwa? Anilongie, "Nene ni Yesu Mnazareti, ambaye veve ukumbusi." ⁹ Vala yevakakali na nene vaiwene nuru, ila sevaka pulike Sauli ya yula yealongine na nene. ¹⁰ Nikalongile, 'Nigita liki, Mtwa? Mtwa akanilongie, wime na wingila Dameski, uko wilongelwa kila kinu wipaswa kugola. ¹¹ Sindikawesile kulola kwa sababu ya kulanga cha kwa nuru ila ndipo ndahela Dameski kwa kulonga na wawoko ga vala yevekakali na nene. ¹² Uko tukewene na munu yeikemelwa Anania yeali munu yeakolile sheria na mnakuhesimika Pantalo ya Wayahudi wonda yevekwikala uko. ¹³ Achile kwa nene, emile pautalo ya nene na kulonga, Lukolo lwangu sauli, upate kulola, kwa muda ula nikamwene. ¹⁴ Alongile, Mulungu va daada vetu akuhague veve upate kuchela mapenzi gake. Kumlola yula mnahaki na kupulika sauti yeyihuma mumlomo gwake. ¹⁵ Kwasababu uveche shahidi kwa mwene kwa vanu wonda pakwanya ya gevagawene na kupulika. ¹⁶ Basi sasa kwa liki wichindila? Lamae, ubatiswe, ukofuge ombi chako, peukulikemala litawa lyake. ¹⁷ Baada ua kuwuya Yerusalemu, na pendikakali ndisali mgati ya hekalu, yahumie kutigila vangavie, maono. ¹⁸ Ndamwene akunilongela, Hima na uhege Yerusalemu upesi, kwasababu sevekwidikila ushuhuda wako kuhusu nene. ¹⁹ Ndalongile, 'Mtwa, vawo vivene valuche ndavawopile mkichaka na kuvatova vala yevikwamini katika kila sinagogi. ²⁰ Na danda ya Stephano shahidi vako peyasukwike, Nene pia ndali nimile bihi na kwidikila na ndikakali ndipembela miyanda gya vala yevamuwulege. ²¹ Lakini anilongie, 'Helele, kwasababu nene ni kukutuma uhelele kutali kwa vanu va mataifa. ²² Katika lidugulu kwasababu sio finofu akikale. Lakini baadaye walipaza sauti na kusema, "mwondoe mtu huyu katika nchi: kwa sababu sio sahihi aishi." ²³ Pevakakali velandusa Sauti, kutaga miyenda gyao na kutaga lifuna kukyanya. ²⁴ Jemedari mkomialamue Paulo aletwe ngomeni, Alamue awuchuwa kuno patowa mijeredi ili yumwene achela kwa liki vakakali vetova kyowo namna ila. ²⁵ Hata pevakakali vawopwile kwa lulegesi, Paulo ambangile yule akida yeali emile bihi nave, "Je, ni haki kwa nyene kuutova munu yeali Mrumi na semhukumilwe?" ²⁶ Yula akida pekapulike njowo ichi akahela kwa jemedari mkomi na kumlongela, pelonga wisaka kugita liki? kwa maana munu uyu ni mrumi. ²⁷ Jemedari mkoani akachile na kumlongela, "Nilongele, Je, veve ni raia wa Rumi?" Paulo akalongile, "Ena." ²⁸ Jemedari akamhugile, "Nikuchumbila kiasi kikomi kya sendi ndipo ndapatie uraia, "Lakini Paulo akamlongie, "Nene ni mrumi va kuvegaliwa." ²⁹ Basi vala yevakakali tayari kuhelela kwamumwecha vakahegile na kumleka wakati uwo uwo. Na jemedari nave akogwape, Pealuchele kutigile Paulo ni mrumi, na kwasababu amuwopile. ³⁰ Siku yeyifuate, jemedari mkuu asakege kuchele ukweli kuhusu mashitaka ya wayahudi dhidi ya Paulo. Hivyo amuwopuwe fifungo fyake alamue vakomi va makuhani na baraza lyonda vewone Amletile Paulo panayi, na kumvika pagati yao.

Chapter 22

¹ Lukolo na daada vangu, ufulikiche utetesi vangu windigita kwa nyenye line. ² Mkutano pevakapulike Paulo pelonga nawo kwa Kiebrania, ³ Nene ni myahudi ndivegalwe mwami wa Tarso eneo lya kilikia, ila ndapatile elimu katika mwai iyi, Mumagulu ga Gamalieli. Ndatundiswile kuhwanana na ng'asi nofu cha sheria za dada vetu. Nene ni nabadii ya Mulungu ngita nyenye wonda yemgee nenguli. ⁴ Ndikavatesile kwa ngasi iyi hadi kutuwa, navawopile vagosi na vadala na kuvtaga mkichaka. ⁵ Hata kuhani Mkoni na vasene conda vewesa kuhecha ushahidi kutigila ndanwike barua kuhuma kwa vene kwa jaili ya lukolo yevali Dameski, kwa none kusafiri kuhelela uko yali nivaleta vanu Yerusalemu wa ng'asi uko yali nivaleta vanu Yerusalemu wa ng'asi ila ili vawapwa na kutauwa. ⁶ Yahumie kutigila pala sendikakali pendisafiri ndikaribia Dameski, majiranga pamungi ghafla nuru ngomi yahumie mlidugulu ya njile kunilanga. ⁷ Ndague panyi na kupulika sauti ikunilongela, Sauli, Sauli wuli wukumbusi? ⁸ Nahigile veve ni nani, Mtwa? Anilongie, "Nene ni Yesu Mnazareti, ambaye veve ukumbusi." ⁹ Vala yevakakali na nene vaiwene nuru, ila sevaka pulike Sauli ya yula yealongine na nene. ¹⁰ Nikalongile, 'Nigita liki, Mtwa? Mtwa akanilongie, wime na wingila Dameski, uko wilongelwa kila kinu wipaswa kugola. ¹¹ Sindikawesile kulola kwa sababu ya kulanga cha kwa nuru ila ndipo ndahela Dameski kwa kulonga na wawoko ga vala yevekakali na nene. ¹² Uko tukewene na munu yeikemelwa Anania yeali munu yeakolile sheria na mnakuhesimika Pantalo ya Wayahudi wonda yevekwikala uko. ¹³ Achile kwa nene, emile pautalo ya nene na kulonga, Lukolo lwangu sauli, upate kulola, kwa muda ula nikamwene. ¹⁴ Alongile, Mulungu va daada vetu akuhague veve upate kuchela mapenzi gake. Kumlola yula mnahaki na kupulika sauti yeyihuma mumlomo gwake. ¹⁵ Kwasababu uveche shahidi kwa mwene kwa vanu wonda pakwanya ya gevagawene na kupulika. ¹⁶ Basi sasa kwa liki wichindila? Lamae, ubatiswe, ukofuge ombi chako, peukulikemala litawa lyake. ¹⁷ Baada ua kuwuya Yerusalemu, na pendikakali ndisali mgati ya hekalu, yahumie kutigila vangavie, maono. ¹⁸ Ndamwene akunilongela, Hima na uhege Yerusalemu upesi, kwasababu sevekwidikila ushuhuda wako kuhusu nene. ¹⁹ Ndalongile, 'Mtwa, vawo vivene valuchele ndavawopile mkichaka na kuvatova vala yevikwamini katika kila sinagogi. ²⁰ Na danda ya Stephano shahidi vako peyasukwike, Nene pia ndali nimile bihi na kwidikila na ndikakali ndipembela miyanda gya vala yevamuwulege. ²¹ Lakini anilongie, 'Helele, kwasababu nene ni kukutuma uhelele kutali kwa vanu va mataifa.'" ²² Katika lidugulu kwasababu sio finofu akikale. Lakini baadaye walipaza sauti na kusema, "mwondoe mtu huyu katika nchi: kwa sababu sio sahihi aishi." ²³ Pevakakali velandusa Sauti, kutaga miyenda gyao na kutaga lifuna kukyanya. ²⁴ Jemedari mkomialamue Paulo aletwe ngomeni, Alamue awuchuwa kuno patowa mijeredi ili yumwene achela kwa liki vakakali vetova kyowo namna ila. ²⁵ Hata pevakakali vawopwile kwa lulegesi, Paulo ambangile yule akida yeali emile bihi nave, "Je, ni haki kwa nyene kuutova munu yeali Mrumi na semhukumilwe?" ²⁶ Yula akida pekapulike njowo ichi akahela kwa jemedari mkomi na kumlongela, pelonga wisaka kugita liki? kwa maana munu uyu ni mrumi." ²⁷ Jemedari mkoani akachile na kumlongela, "Nilongele, Je, veve ni raia wa Rumi?" Paulo akalongile, "Ena." ²⁸ Jemedari akamhugile, "Nikuchumbila kiasi kikomi kya sendi ndipo ndapatie uraia, "Lakini Paulo akamlongie, "Nene ni mrumi va kuvegaliwa." ²⁹ Basi vala yevakakali tayari kuhelela kwamumwecha vakahegile na kumleka wakati uwo uwo. Na jemedari nave akogwape, Pealuchele kutigile Paulo ni mrumi, na kwasababu amuwopile. ³⁰ Siku yeyifuate, jemedari mkuu asakege kuchele ukweli kuhusu mashitaka ya wayahudi dhidi ya Paulo. Hivyo amuwopuwe fifungo fyake alamue vakomi va makuhani na baraza lyonda vewone Amletile Paulo panayi, na kumvika pagati yao.

Chapter 23

¹ Paulo akavalolile moja kwamoja vanu va barasa la kulonga, "Valukolo vangu, nikete kutalo ya Mulungu kwa dhamila nofu hadi ende nenguli." ² Kuhani mkuu Anania valamuwe vala yevakemile bei nave vamtove mulomo gwake. ³ Ndipo Paulo akavalongie, "Mulungu akutova veve, ukuta wewa ba kilwe chokaa. Wikete ukuni hukumu kwa shelia nave wilamula nitouwe kinyume kya sheria?" ⁴ Vala yevakakali vemile karibu nave vakalongile, "ende ndiyo mukumuliga kuhani mukomi vamulungu?" ⁵ Paulo akalongile, "Valukolo vangu, nene sendikuchela kutigila huyu nikuhani mkomi. Kwakuwa yandi kilwe, seu ywanga fibaya pakyanya ya mtavala wa vanu vako." ⁶ Paulo peawene kutigila upande wuwi wa balasa ni Masadukayo na vangi Mafarisayo, alandwiche Sauli na kulonga, "Lukolovangu, nene ni mfarisayo, mwana wa Mafarisayo. Ni kwa sababu hii nategemea kwa sukatatima ufufuo wa wafu ninao huku miwao." ⁷ Peachi longile ichi, malumbano makomi gege humila baina ya Mafarisayo Masadukayo, na mkungano gavanyike. ⁸ Kwani Msadukayo elonga kwahela ufufuo, malaika wala kwahela numbula, ili Mafarisayo velonga ichi chonda pochili. ⁹ Ghasia ngomi yihumi la na baadhi ya waandishi yevave upande wa mafarisayo vakemile na kulongana, na kutigila, "Seluwene kyokyonda kibaya dhidi ya munuyu. wuli ngita roho aumalaika aywangile na mwene?" ¹⁰ Wakati kwahumie hoja ngomi, mkomira majeshi odwipe kutigila Paulo wamdumula fipande fipande na vene, ende akalumu we wana jeshi veke pangi na kumnyamula kwa nguvu kuhuma kwa wajumbe wa baraza, na kumleta katika ngome. ¹¹ Pamie wewikwacha mukwa emile karibu nave na kulonga, "Ubihile kugopa, kwa kuwa umbwene katika Yerusalemu, ende uhumicha ushahidi pia katika Roma." ¹² Pekwakie, baadhi ya wayahudi vagolile agano nakuhemela laana pakyanya yao vavene :valongile kutigila sivalia kwa ku pevedaha va muwulage Paulo. ¹³ Kwali na vanu zaidi ya arobaini ambao vagolile njama iyi. ¹⁴ Vakachele kwa vakuu va makuhani na vasehe na kulonga, "Twivikile venekae mulaana kuu, uthubinile kulia kyo kyonda hadi petwidaha tumuwulage Paulo. ¹⁵ Nunde sasa, baraza limulongela jemedari mkuu amlete kwanyenye, kanakutigila mwilamula tahayi kumuwalange labla alacha." ¹⁶ Lakini mwana vadada yake na paulo apulike kutigila kwali na njama, akachele akengie mugati ya ngome na kumulongela Paulo. ¹⁷ Paulo amkemelie akida yumwi akalongile, "Mnyamule mnyilambo huyu kwa jemedari, maana ana luchowolwa kumulongelwa." ¹⁸ Basi akida amunya muwe yula mnyilambo amsindike kwa jemedari mkuu akamulongie, "Paulo yula muwopua angemelie akelee nikulelele munyiletele mnyilambo uyo kwa veve. Analuchowo lwa kukulongela." ¹⁹ Yulu jemedari mkuu amkolie kwa liwoko aketengile nave kondo, na akamuwuchilw, "Ni kinu liki kye wikela kunilongela?" ²⁰ Munyilambo yula alongile, "Wayahudi vapaline kukusuka umleta Paulo kilau kubatrasa kutigila vekela kupata abari chake kwa wahili saidi. ²¹ Basi veve ubihile kwidikila kwa maana vanu saidi ya Arobaini vekumufwima. Vewopile kwa laana, vabihile kuliya wala kunyuwa hata pevekumulaga hata ndee etaayari chechindila kibali kuhuma kwa veve." ²² Basi yula jemedari mkuu amlekile mnyilambo ahelele, baaada ya kumlagilicha bihile kumulongela munu yoyonda kutigila undongie ichi." ²³ Avakemelie maakida vavili alongile mvayari askari miambili kuhelwa la kaisaria na askari vakengee safari sabini ,na vanamigoha mia mbili, mhagaza ya udatu ya pamie. ²⁴ Avalongie kuvika vanyama tayari ambaye Paulo anitumila na kunyama la salamu kwa Feliki Gavana. ²⁵ Andike barua kwe namna iyi, ²⁶ Klaudio lisia kwa liwali mtukufu Feliki, salamu. ²⁷ Munu uyu ebatilwe na wayahudi vakari behi kumuwalaga, ndipo ndikahela pamwi na kikosi kya askari kumuokoa, penapatile abari ya kuwa mwene ni raia va kirumi. ²⁸ Nasakege kuhuchela kutigila wuli vamsitakile, hivyo namsindike kubarasa. ²⁹ Nikawene kutigila akakali asitakilwe kwa ajili ya maswali ga sheria yao, wale seasita kilwe kwa luchowo lolonda na siahwania kuwulagwa au kuwopwa. ³⁰ Kisha yachelekine kwa nene kutigila kuna njama saidi yake, hivyo kwa haraka ndamtumile kwa veve na kuvalagilicha yevakumwitaki pia valetemnonngwa sidi yake kutalo ya veve valagine." ³¹ Basi vala askari wakatii amri vaminyamue paulo vamsindike hata Antipatri pamie. ³² Siku yeyafuatie, maaskari vongofo vavalekile vala vakangala farasi vachelela pamwi nave, navo va wile chao ngomine. ³³ Na vakangala farasi pevafikila kaisaria, na kumgavila liwali ila barua, vambikile Paulo kutalo yake. ³⁴ Nave liwali peayisomile barua, amuwuchile Paulo ahumie jimbo liki, pealuchele kutigila ni munu va kilikia, ³⁵ alongile, "Nikupilike veve pevedaha vacha vala yevakusitakila, alamue avikuwe katika ikulu ya Herode.

Chapter 23

¹ Paulo akavalolile moja kwamoja vanu va barasa la kulonga, "Valukolo vangu, nikete kutalo ya Mulungu kwa dhamila nofu hadi ende nenguli." ² Kuhani mkuu Anania valamuwe vala yevakemile bei nave vamtove mulomo gwake. ³ Ndipo Paulo akalongie, "Mulungu akutova veve, ukuta wewa ba kilwe chokaa. Wikete ukuni hukumu kwa shelia nave wilamula nitouwe kinyume kya sheria?" ⁴ Vala yevakakali vemile karibu nave vakalongie, "ende ndiyo mukumuliga kuhani mukomi vamulungu?" ⁵ Paulo akalongie, "Valukolo vangu, nene sendikuchela kutigila huyu nikuhani mkomi. Kwakuwa yandi kilwe, seu ywanga fibaya pakyanya ya mtavala wa vanu vako." ⁶ Paulo peawene kutigila upande wuwi wa balasa ni Masadukayo na vangi Mafarisayo, alandwiche Sauli na kulonga, "Lukolovangu, nene ni mfarisayo, mwana wa Mafarisayo. Ni kwa sababu hii nategemea kwa sukakatima ufufuo wa wafu ninao huku miwao." ⁷ Peachi longile ichi, malumbano makomi gege humila baina ya Mafarisayo Masadukayo, na mkungano gavanyike. ⁸ Kwani Msadukayo elonga kwahela ufufuo, malaika wala kwahela numbula, ili Mafarisayo velonga ichi chonda pochili. ⁹ Ghasia ngomi yihumi la na baadhi ya waandishi yevave upande wa mafarisayo vakemile na kulongana, na kutigila, "Seluwene kyokyonda kibaya dhidi ya munuyu. wuli ngita roho aumalaika aywangile na mwene?" ¹⁰ Wakati kwahumie hoja ngomi, mkomira majeshi odwipe kutigila Paulo wamdumula fipande fipande na vene, ende akalumu we wana jeshi veke pangi na kumnyamula kwa nguvu kuhuma kwa wajumbe wa baraza, na kumleta katika ngome. ¹¹ Pamie wewikwacha mukwa emile karibu nave na kulonga, "Ubihile kugopa, kwa kuwa umbwene katika Yerusalemu, ende uhumicha ushahidi pia katika Roma." ¹² Pekwakie, baadhi ya wayahudi vagolile agano nakuhemela laana pakyanya yao vavene :valongile kutigila sivalia kwa ku pevedaha va muwulage Paulo. ¹³ Kwali na vanu zaidi ya arobaini ambao vagolile njama iyi. ¹⁴ Vakachele kwa vakuu va makuhani na vasehe na kulonga, "Twivikile venekae mulaana kuu, uthubinile kulia kyo kyonda hadi petwidaha tumuwulage Paulo. ¹⁵ Nunde sasa, baraza limulongela jemedari mkuu amlete kwanyenye, kanakutigila mwilamula tahayi kumuwalange labla alacha." ¹⁶ Lakini mwana vadada yake na paulo apulike kutigila kwali na njama, akachele akengie mugati ya ngome na kumulongela Paulo. ¹⁷ Paulo amkemelie akida yumwi akalongie, "Mnyamule mnyilambo huyu kwa jemedari, maana ana luchowolwa kumulongelwa." ¹⁸ Basi akida amunya muwe yula mnyilambo amsindike kwa jemedari mkuu akamulongie, "Paulo yula muwopua angemelie akelee nikulelele munyiletele mnyilambo uyo kwa veve. Analuchowo lwa kukulongela." ¹⁹ Yulu jemedari mkuu amkolie kwa liwoko aketengile nave kondo, na akamuwuchilw, "Ni kinu liki kye wikela kunilongela?" ²⁰ Munyilambo yula alongie, "Wayahudi vapaline kukusuka umleta Paulo kilau kubatrasa kutigila vekela kupata abari chake kwa wahili saidi. ²¹ Basi veve ubihile kwidikila kwa maana vanu saidi ya Arobaini vekumufwima. Vewopile kwa laana, vabihile kuliya wala kunyuwa hata pevekumulaga hata ndee etaayari chechindila kibali kuhuma kwa veve." ²² Basi yula jemedari mkuu amlekile mnyilambo ahelele, baaada ya kumlagilicha bihile kumlongela munu yoyonda kutigila undongie ichi." ²³ Avakemelie maakida vavili alongie mvayari askari miambili kuhelwa la kaisaria na askari vakengee safari sabini ,na vanamigoha mia mbili, mhagaza ya udatu ya pamie. ²⁴ Avalongie kuvika vanyama tayari ambaye Paulo anitumila na kunyama la salamu kwa Feliki Gavana. ²⁵ Andike barua kwe namna iyi, ²⁶ Klaudio lisia kwa liwali mtukufu Feliki, salamu. ²⁷ Munu uyu ebatilwe na wayahudi vakari behi kumuwalaga, ndipo ndikahela pamwi na kikosi kya askari kumuokoa, penapatile abari ya kuwa mwene ni raia va kirumi. ²⁸ Nasakege kuhuchela kutigila wuli vamsitakile, hivyo namsindike kubarasa. ²⁹ Nikawene kutigila akakali asitakilwe kwa ajili ya maswali ga sheria yao, wale seasita kilwe kwa luchowo lolonda na siahwania kuwulagwa au kuwopwa. ³⁰ Kisha yachelekine kwa nene kutigila kuna njama saidi yake, hivyo kwa haraka ndamtumile kwa veve na kuvalagilicha yevakumwitaki pia valetemnonngwa sidi yake kutalo ya veve valagine." ³¹ Basi vala askari wakatii amri vaminyamue paulo vamsindike hata Antipatri pamie. ³² Siku yeyafuatie, maaskari vongofo vavalekile vala vakangala farasi vachelela pamwi nave, navo va wile chao ngomine. ³³ Na vakangala farasi pevafikila kaisaria, na kumgavila liwali ila barua, vambikile Paulo kutalo yake. ³⁴ Nave liwali peayisomile barua, amuwuchile Paulo ahumie jimbo liki, pealuchele kutigila ni munu va kilikia, ³⁵ alongie, "Nikupilike veve pevedaha vacha vala yevakusitakila, alamue avikuwe katika ikulu ya Herode.

Chapter 24

¹ Baada ya siku chilano, Anania kuhani mkomi, baadhi ya vasehe na mlongaji yumwi yeekemeluwa Tertulo, vahele pala, vanu hava valetila nongwa dhidi ya Paulo kwa gavana. ² Paulo pa emile kutalo ya gavana, Tertulo avangile kumstakia na kulonga kwa gavana, "Kwa sababu ya veve tuna amani kuu: na kwa maono yaveve geleta Mageusi manofu katika taifa letu; ³ Basi kwa shukurani yonda twikanuka kila kinu kyewigola, wasalamu Mheshimiwa Felikia. ⁴ Lakini mbilile kukufwaicha saidi, nakusihi umbulikiche njowo ngefu kwa fadhili chako. ⁵ Kwa maana tumpatile munu uyu mgombi, na esababisa wayahudi wosa kuasi Mulidugulu. Kangi ni kiongosi wa madhehebu ya wanazorayo. (Zingatia: Sehemu ya njowo ya mstari huu 24:6 ⁶ Na kangi agechile kulivika hekalu unajisi hivyo twambete. haumo kwenye nakala bora za kale). (Zingatia: Mstari hui ⁷ Lisiasi, afisa, akachila na kumtola kwa ngufu mumawoko mwetu, haumo kwenye nakala bora za maandiko ya kale). ⁸ Umuwuchege Paulo kuhusu mambo aga, hata uwese kwifundisa ni kinu liki tumemshitakia." ⁹ Wayahudi nao waka msitakila Paulo, Valongile ndena hichi njowo chali kweli. ¹⁰ Liwali ampungile liwoko ili Paulo alonga, Paulo ahigile, Nikuluchela ya kwamba kwa miaka Miyolofu wavechile mwamusi wa taifa hili, na nina furaha kwilongela mwenekaye kwaveve. ¹¹ Wawese kuhakikisha kuwa sechichumbile siku saidi ya kumi na mbili tangu pendikakangile kuhele la kuabudu Yerusalemu. ¹² Na pevambewene katika hekalu, siku bisana na munu yeyonde, na senda golile fulugu katika mkutano, wala katika masinagogi wala Mgati ya mwani; ¹³ Na wala sevawesa kuhakikisa kwa veve nongwa geva kuvasitaki sidi ya nene. ¹⁴ Ila ndihongecha hili kwaveve, ya kwamba kwa ng'asi ila ambayo yeveikwikemela dhehebu, kwa ngasi yujo yiyo ndiku mtumikila Mulungu va dada vetu. Nene ni ndimwaminifu kwa gonda gegakali Musheri na maandiko ya vanyandunga. ¹⁵ Nina ujasiri uleule kwa Mulungu ambao hata hao nao vekuu chindila. Kwacha kwa ufufuo kwa Yevafuwe, kwa wonda wanya haki na Sevanya haki pia. ¹⁶ na kwa ili, ndigola kasi ili niveche na dhamira isiyo na hatia kutalo ya Mulungu na kutalo ya vanu kuchumbila njowo chosa. ¹⁷ Vondema baada ya miaka miyolofu ndachile kuleta msaada kwa taifa lyangu na sawadi ya Mapesa. ¹⁸ Ndagolile ndena, wayahudi fulani wa Asia vambwe mugati ya shehe ya letakaso Mugati ya hekalu, bila kundi la vanu vala ghasia. ¹⁹ Vanu ava ambao yevapasile kuwapo kutalo yako sasa hivi na valonge kila kyevenakyo kukwanya ya nene ngita vana njowo chochosa. ²⁰ Au vanu ava venekaye na valonge ni kosaliki yevaliwene kwa nene pendikemile mumbele ya baraza la kiyahudi. ²¹ Isipokuwa kwa ajili ya kinu kimwi kyenikalongile kwa sauti pende kemile pagatigati yao, ni kwasababu ya ufufuo wa yevafuwe nyenye yemkunihukumu." ²² Feliki akakali vamlongiye unofu kuhusu ngasi, na akauahirisha mkutano. Akongile, "Lisia jemedari peekwa cha pasi kuhuma Yerusalemu ndihecha maamuzi dhidi ya mashitaka yenu." ²³ Ndipo akamwamulu akida amlinde Paulo, ila awe na nafasi na ngita asiwepo munu yevekuvakamicha vanyalusale vake vabihile kumtunga wala kumgendela. ²⁴ Baada ya siku kadhaa, Feliki awuyile na Drusila mdalavake yea kali myahudi, akatuma kumkemelaa Paulo na apulikicha toka kwake habari za imani mugati ya Kristo Yesu. ²⁵ Ila Paulo peakali akijadiliana naye kuhusu haki, kuwa na kiasi na hukumu yeyikwacha, Feliki apatile hofu akajibu, uhelele kutali kwa sasa ila ndipatege muda kaungi, ndikukemela." ²⁶ Muda uo huo, ategemiye kwamba Paulo ekumgavila mapesa kwa hiyo amkemeliye mara nyorofu anywangile nave. ²⁷ Ila miaka givili giyachumbile, porkio Festo akawa liwali baada ya Feliki, Ila Feliki alitaka kujipendekesa kwa Wayahudi, hivyo akamlekile Paulo pasi ya uangalisi.

Chapter 24

¹ Baada ya siku chilano, Anania kuhani mkomi, baadhi ya vasehe na mlongaji yumwi yeekemeluwa Tertulo, vahele pala, vanu hava valetila nongwa dhidi ya Paulo kwa gavana. ² Paulo pa emile kutalo ya gavana, Tertulo avangile kumstakia na kulonga kwa gavana, "Kwa sababu ya veve tuna amani kuu: na kwa maono yaveve geleta Mageusi manofu katika taifa letu; ³ Basi kwa shukurani yonda twikanuka kila kinu kyewigola, wasalamu Mheshimiwa Felikia. ⁴ Lakini mbilile kukufwaicha saidi, nakusihi umbulikiche njowo ngefu kwa fadhili chako. ⁵ Kwa maana tumpatile muni uyu mgombi, na esababisa wayahudi wosa kuasi Mulidugulu. Kangi ni kiongosi wa madhehebu ya wanazorayo. (Zingatia: Sehemu ya njowo ya mstari huu 24:6 ⁶ Na kangi agechile kulivika hekalu unajisi hivyo twambete. haumo kwenye nakala bora za kale). (Zingatia: Mstari hui ⁷ Lisiasi, afisa, akachila na kumtola kwa ngufu mumawoko mwetu, haumo kwenye nakala bora za maandiko ya kale). ⁸ Umuwuchege Paulo kuhusu mambo aga, hata uwese kwifundisa ni kinu liki tumemshitakia." ⁹ Wayahudi nao waka msitakila Paulo, Valongile ndena hichi njowo chali kweli. ¹⁰ Liwali ampungile liwoko ili Paulo alonga, Paulo ahigile, Nikuluchela ya kwamba kwa miaka Miyolofu wavechile mwamusi wa taifa hili, na nina furaha kwilongela mwenekaye kwaveve. ¹¹ Wawese kuhakikisha kuwa sechichumbile siku saidi ya kumi na mbili tangu pendikakangile kuhele la kuabudu Yerusalemu. ¹² Na pevambewene katika hekalu, siku bisana na muni yeyonde, na senda golile fulugu katika mkutano, wala katika masinagogi wala Mgati ya mwani; ¹³ Na wala sevawesa kuhakikisa kwa veve nongwa geva kuvasitaki sidi ya nene. ¹⁴ Ila ndihongecha hili kwaveve, ya kwamba kwa ng'asi ila ambayo yeveikwikemela dhehebu, kwa ngasi yujo yiyo ndiku mtumikila Mulungu va dada vetu. Nene ni ndimwaminifu kwa gonda gegakali Musheri na maandiko ya vanyandunga. ¹⁵ Nina ujasiri uleule kwa Mulungu ambao hata hao nao vekuu chindila. Kwacha kwa ufufuo kwa Yevafuwe, kwa wonda wanya haki na Sevanya haki pia. ¹⁶ na kwa ili, ndigola kasi ili niveche na dhamira isiyo na hatia kutalo ya Mulungu na kutalo ya vanu kuchumbila njowo chosa. ¹⁷ Vondema baada ya miaka miyolofu ndachile kuleta msaada kwa taifa lyangu na sawadi ya Mapesa. ¹⁸ Ndagolile ndena, wayahudi fulani wa Asia vambwe mugati ya shehe ya letakaso Mugati ya hekalu, bila kundi la vanu vala ghasia. ¹⁹ Vanu ava ambao yevapasile kuwapo kutalo yako sasa hivi na valonge kila kyevenakyo kukwanya ya nene ngita vana njowo chochosa. ²⁰ Au vanu ava venekaye na valonge ni kosaliki yevaliwene kwa nene pendikemile mumbele ya baraza la kiyahudi. ²¹ Isipokuwa kwa ajili ya kinu kimwi kyenikalongile kwa sauti pende kemile pagatigati yao, ni kwasababu ya ufufuo wa yevafuwe nyenye yemkunihukumu." ²² Feliki akakali vamlongiye unofu kuhusu ngasi, na akauahirisha mkutano. Akongile, "Lisia jemedari peekwa cha pasi kuhuma Yerusalemu ndihecha maamuzi dhidi ya mashitaka yenu." ²³ Ndipo akamwamulu akida amlinde Paulo, ila awe na nafasi na ngita asiwepo muni yevekuvakamicha vanyalusale vake vabihile kumtunga wala kumgendela. ²⁴ Baada ya siku kadhaa, Feliki awuyile na Drusila mdalavake yea kali myahudi, akatuma kumkemelaa Paulo na apulikicha toka kwake habari za imani mugati ya Kristo Yesu. ²⁵ Ila Paulo peakali akijadiliana naye kuhusu haki, kuwa na kiasi na hukumu yeyikwacha, Feliki apatile hofu akajibu, uhelele kutali kwa sasa ila ndipatege muda kaungi, ndikukemela." ²⁶ Muda uo huo, ategemiye kwamba Paulo ekumgavila mapesa kwa hiyo amkemeliye mara nyorofu anywangile nave. ²⁷ Ila miaka givili giyachumbile, porkio Festo akawa liwali baada ya Feliki, Ila Feliki alitaka kujipendekesa kwa Wayahudi, hivyo akamlekile Paulo pasi ya uangalisi.

Chapter 25

¹ Ndipo Festo agengie katika jimbo hile na pambele ya siku ya udatu akahele kuhuma kaisaria hadi Yerusalemu. ² Kuhani mkomi na wayahudi vanofu vakaletile shutuma dhidi ya Paulo kwa Festo na vaka wangile kwa likakala kwa Festo. ³ Na vakamsukile Festo fadhili kukyanya ya habari za Paulo apate kumkemela Yerusalemu ili vagole kumulaga mung'asi. ⁴ Lakini Festo akahigile kutigila Paulo akakali mvopua katika kaisaria,na kutigila mwene mwene kaye awuya uke upesi. ⁵ Akalongile" kwa hiyo, vala ambao vevewesa, vewesa kuhelela uko na nanefwe. Ngita kunakinu kibaya kwa munu uyu, mwipasua kumusitaki." ⁶ Baada ya kwikala siku nane au kumi zaidi, akawiile kaisaria. Na siku yeika fuatile ekekete katika kiti kya hukumu na kuamuru paulo aletuwa kwa mwene. ⁷ Akafikile, wayaudi kuhuma Yerusalemu vakemile pabei, vakahechile mashitaka gongofu masito ambaye siyawesile ku ya thibiti. ⁸ Paulo alijitetea na kulonga, si dhidi ya litawa la wayaudi, si kukayanya ya hekalu, na si kukyanya ya kaisari, nigolile maanang'ifu. ⁹ Lakini festo akakele kwipendekesa kwa wayahudi, na hivyo akamuhigile paulo kwa kulonga, "Je wisaka kuhelela Yerusalemu na kuhukumiwa na nene kuhusu njovo ichi uko?" ¹⁰ Paulo akalongile, ndikwima kutalo ya kiti kya hukuma kya ka isari ambapo ni pasua kuhukumiwa. Si ndika vahokie Wayahudi, ngita veve ukuluchela vema. ¹¹ Ikiwa nikosile na ngita nigolile nitakiwa kufuwa, sinibihila kufua. Lakini ngita shutuma chao si kinu, kwehela munu ewesa kunivika kwa vene. Ni kuvasuka kaisari." ¹² Baada ya Festo kuywanga na baraza akahigile, "Kumsuka kaisari, wihelela kwa kaisari." ¹³ Baada ya siku kadha. mtavala Agripa na Benike vakafikile kaisaria kugola ziara rasmi kwa resto. ¹⁴ Baada ya kwikala apo kwa siku chongofu, festo aliwasilisha kesi ya Paulo kwa mtavala: Akalongile, "Munu yumwi akalekuwe apa na feriki mvopuwa. ¹⁵ Penikakali Yerusalemu makuhani vakomi na vavaha wawayaudi vakaletile mashitaka khung'anga ya munu uhu wa nene. nao vakauchile kung'anya ya hukumu dhidi mwene. ¹⁶ Kwa hili nene nikavahigile katigila si destuli ya waroma kumhecha munu kwa upendeleo badala yake mtuhumiwa anapaswa kuwa na nafasi kuwakabila washitaki vake na kujitetea dhidi ya tukuma hizo. ¹⁷ Kwahiyo, pevachile pamwi apa, Sindikawesile kuvetela, lakini siku yeikafuatile nikelalile katika kiti cha hukumu na kuamuru munu uhu vamlete mgati. ¹⁸ Wakati washitaki vakemile na kumhitaki, ndafikile kutigila kwehera mashitaka makoni galetuwe dhidi yake. ¹⁹ Badala yake, akavechile na mabishano fulano pamwi nave kuhusu dini yao na kuhusu Yesu ambaye akavechile afue, lakini paulo anadai kuwa yu hai. ²⁰ Nivechile nimefumbwa jinsi ya kuchunguza suala hili nikamuuchile ngita ngaachele Yerusalemu kuhukumiwa kuhusu njovo ichi. ²¹ Lakini paulo akaemeluwe avekiwe panyi ya kolokoloni kwa ajili ya kulamula wa utawala, nilimuru avikiwe hata pendiku msindike kwa kaisari." ²² Agripa akalongile na Festo, "Nga nikele pia kumpulikicha cha munu uyu." Festo, akalongile, "Kilau umpulikicha." ²³ Hivyo kilau yake, Agripa na Bernike vakafikile na sherehe chongofu, vafikile katika ukumbi na maafisa wa kijeshi, na vanu mashari wa kumwani. Na festo akahechile amri, Paulo akaletuwe kwa venie. ²⁴ Festo akalongile, "Mtavala Agripa, na wa vanu wonda ambao povali apa pamwi newe mkumwona munu uhu, jumua yonda vakele ni wa shauri, na vao vatovile kyovo kwa nene kutigila atanekwikala. ²⁵ Ndalolile kutigila kugola lolote linalositahili kufua: Lakini kwa sababu amke melie mtavala, ni kalamue kumsindika kwa mwene. ²⁶ Lakini sina kinu dhahiri eha kwandike kwa mtavala. Kwa sababu hii, ni mletile kwa veve, hasa kwa veve, mtavala Agripa, ili nipate kuwa na kinu cha kwandika kuhusu kesi. ²⁷ Kwa kuwa nilola ihela maana kumsindike kuvopuwa nabila kulangucha manongwa gegemkasili.

Chapter 25

¹ Ndipo Festo agengie katika jimbo hile na pambele ya siku ya udatu akahele kuhuma kaisaria hadi Yerusalemu. ² Kuhani mkomi na wayahudi vanofu vakaletile shutuma dhidi ya Paulo kwa Festo na vaka wangile kwa likakala kwa Festo. ³ Na vakamsukile Festo fadhili kukyanya ya habari za Paulo apate kumkemela Yerusalemu ili vagole kumulaga mung'asi. ⁴ Lakini Festo akahigile kutigila Paulo akakali mvopua katika kaisaria,na kutigila mwene mwene kaye awuya uke upesi. ⁵ Akalongile" kwa hiyo, vala ambao vevewesa, vewesa kuhelela uko na nanefwe. Ngita kunakinu kibaya kwa munu uyu, mwipasua kumusitaki." ⁶ Baada ya kwikala siku nane au kumi zaidi, akawiile kaisaria. Na siku yeika fuatile ekekete katika kiti kya hukumu na kuamuru paulo aletuwa kwa mwene. ⁷ Akafikile, wayaudi kuhuma Yerusalemu vakemile pabei, vakahechile mashitaka gongofu masito ambaye siyawesile ku ya thibiti. ⁸ Paulo alijitetea na kulonga, si dhidi ya litawa la wayaudi, si kukayanya ya hekalu, na si kukyanya ya kaisari, nigolile maanang'ifu. ⁹ Lakini festo akakele kwipendekesa kwa wayahudi, na hivyo akamuhigile paulo kwa kulonga, "Je wisaka kuhelela Yerusalemu na kuhukumiwa na nene kuhusu njovo ichi uko?" ¹⁰ Paulo akalongile, ndikwima kutalo ya kiti kya hukuma kya ka isari ambapo ni pasua kuhukumiwa. Si ndika vahokie Wayahudi, ngita veve ukuluchela vema. ¹¹ Ikiwa nikosile na ngita nigolile nitakiwa kufuwa, sinibihila kufua. Lakini ngita shutuma chao si kinu, kwehela munu ewesa kunivika kwa vene. Ni kuvasuka kaisari." ¹² Baada ya Festo kuywanga na baraza akahigile, "Kumsuka kaisari, wihelela kwa kaisari." ¹³ Baada ya siku kadha. mtavala Agripa na Benike vakafikile kaisaria kugola ziara rasmi kwa resto. ¹⁴ Baada ya kwikala apo kwa siku chongofu, festo aliwasilisha kesi ya Paulo kwa mtavala: Akalongile, "Munu yumwi akalekuwe apa na feriki mvopuwa. ¹⁵ Penikakali Yerusalemu makuhani vakomi na vavaha wawayaudi vakaletile mashitaka khung'anga ya munu uhu wa nene. nao vakauchile kung'anya ya hukumu dhidi mwene. ¹⁶ Kwa hili nene nikavahigile katigila si destuli ya waroma kumhecha munu kwa upendeleo badala yake mtuhumiwa anapaswa kuwa na nafasi kuwakabila washitaki vake na kujitetea dhidi ya tukuma hizo. ¹⁷ Kwahiyo, pevachile pamwi apa, Sindikawesile kuvetela, lakini siku yeikafuatile nikelalile katika kiti cha hukumu na kuamuru munu uhu vamlete mgati. ¹⁸ Wakati washitaki vakemile na kumhitaki, ndafikile kutigila kwehera mashitaka makoni galetuwe dhidi yake. ¹⁹ Badala yake, akavechile na mabishano fulano pamwi nave kuhusu dini yao na kuhusu Yesu ambaye akavechile afue, lakini paulo anadai kuwa yu hai. ²⁰ Nivechile nimefumbwa jinsi ya kuchunguza suala hili nikamuuchile ngita ngaachele Yerusalemu kuhukumiwa kuhusu njovo ichi. ²¹ Lakini paulo akaemeluwe avekiwe panyi ya kolokoloni kwa ajili ya kulamula wa utawala, nilimuru avikiwe hata pendiku msindike kwa kaisari." ²² Agripa akalongile na Festo, "Nga nikele pia kumpulikicha cha munu uyu." Festo, akalongile, "Kilau umpulikicha." ²³ Hivyo kilau yake, Agripa na Bernike vakafikile na sherehe chongofu, vafikile katika ukumbi na maafisa wa kijeshi, na vanu mashari wa kumwani. Na festo akahechile amri, Paulo akaletuwe kwa venie. ²⁴ Festo akalongile, "Mtavala Agripa, na wa vanu wonda ambao povali apa pamwi newe mkumwona munu uhu, jumua yonda vakele ni wa shauri, na vao vatovile kyovo kwa nene kutigila atanekwikala. ²⁵ Ndalolile kutigila kugola lolote linalositahili kufua: Lakini kwa sababu amke melie mtavala, ni kalamue kumsindika kwa mwene. ²⁶ Lakini sina kinu dhahiri eha kwandike kwa mtavala. Kwa sababu hii, ni mletile kwa veve, hasa kwa veve, mtavala Agripa, ili nipate kuwa na kinu cha kwandika kuhusu kesi. ²⁷ Kwa kuwa nilola ihela maana kumsindike kuvopuwa nabila kulangucha manongwa gegemkasili.

Chapter 26

¹ Hivyo,Agripa amlongie Paulo,'wirusiwa kwitetela.'Ndipo Paulo akanyosile liwoko lyake ekitelie ndee. ² Ndikiwiona mnafuraha,Mtavala,Agripa,ili kugola nongwa yangu Paulo yako nengulisidi ya manongwa yonda ga wayahudi. ³ Hasa kwasababu veveni mtaalamu va desturi cha wayahudi na maswali.Hivyo nisuka unipulike che kwa utumilifu. ⁴ Nakaka,wayahudi vonda valucheke jinsi nilivyoishi tangu unyilambo wangu katika taifa lyangu uko Yerusalemu. ⁵ Vanichele tangu katali na vepasuwa kwidikila kutigila ndikiketa ngita Mfarisayo,dhahabu lina msimamo mukali mdini yetu. ⁶ Nondee ndimie apa ndihukumilwe kwa sababu nene ndalolile ahadi ambayo Mulungu aigolile na dada vetu. ⁷ Iyi ni ahadi ambayo makabila getu kumi na gavili getumaini kwanuka ngita vakumwabudu Mulungu kwa bidii pamie na pamunyi.Ni kwa ajili ya tumaini ili,Mtavala Agripa,kutigila wayahudi vekinistaki. ⁸ Kwa liki yeyonda pagati yenu chorosa ni ajabu kutigila Mulungu efufula vanu? ⁹ Wkati yumwi nahosile mwenekaye kutigila ngandigitile njowo njolofu sili ya litawa lya Yesu va Nazareti. ¹⁰ Ndagolile aga katika Yerusalemu;Ndavawopile waamini mkicha,na nikakali na mamlaka kuhuma kwa vakomi va makuhani kugita ifyo na wakati vewulaguwa,ndatovila kura sili yao. ¹¹ Mara cholofu navavile katika masinagogi gonela na nagefiche kuvagita vaikame mani yao.Ndali na lilakali sana pakyanya yao na ndivadagile hata katika mwani ya pauhenja. ¹² Wakati pendikali ndigole aga ndahela Dameski,pendikali na mamlaka na milagilagi kuhuma kwa makuhani vakomni; ¹³ Pendikakali mhasi wakati wa Pamunyi,Mtawala,ndawonege mwanga kuhuma mbinguni weukali mukali kuliko lichuwa na wang'ali kutuchungulila nene na vanu yeva kakali vesafiri pamwi na nene. ¹⁴ Newe wonda petukague pasi,ndapulika sauti peilonga na nene pelonge katika lugha kiebrania;Sauli,sauli!wuli ukundesa?Ni vigumu kwa veve kuutova teke mchokoo. ¹⁵ Ndipo ndalongile,'veve ndi nani Mtwa?Mtwa akahigile,'Nene ni Yesu ambaye wanditesile. ¹⁶ Nondee winamka wime kwa magulu gako:sababu kwa kusudi ili nene ndiwonekine kwa veve ,ndikuhague kwecha mutumishi na shahidi pakyanya ya njowo ambacho uluchela kuhusu nene nondee na njowo chendikulangula pambeke; ¹⁷ Na ndikukombola kuhuma kwa vanu na vanu va mataifa ambapo ndikutumia, ¹⁸ Kufumbua meho gao na kuvahecha mkichaka kwechelela mumwanga na kuhuma mikakela lya lichimu vampindukile Mulungu msamaha gwa sambu na urithi ambao nivagavie vala yenivatengile kwa imani yeyivechile kwa nene. ¹⁹ Hivyo Mtavala Agripa,sendika wesile kuasi maono mbinguni, ²⁰ Lakini,kwa vala yavakali katika Dameski kwanza,na pia kwa vanu va mataifa ganginda wulaniche kutigila vatubu na kupindukia Mulungu,vagole njowo yanayostahili tobo. ²¹ Kwa sababu hiyo wayahudi vanmibete hekaluni,vagechile kumbalaga. ²² Mulungu andangile mpaka nandee,hivyo ni kwima na kushuhudia kwa vanu va kuwaida na kwa vala vakomi kukyanya ya gala ambayo vanyandunga na Musa valongile gahumila na si chingi, ²³ Kutigila kristo lazima agule na avechava kwanza kuchuka kuhuma kwa yevatwe na kutangaza kuchuka kuhuma kwa yevatwe na kutangasa mwanga kwa wayahudi na vanu va Mataifa. ²⁴ Paulo peasindile kwitetela,Festo akalongile kwa sauti ngoni,Paulo,veveni Mtamwa luhala uasomo gako gakugolile uveche Mtamwa luhala. ²⁵ Lakini Paulo akalongile,nene si mtauwa va luhala,Mheshimiwa Festo lakini kwa ukakatima mlonga njowo cha kweli mtupa. ²⁶ Kwa kutigila mtavala alucheke kuhusu njowo ichi na hivyo nilonge kwa uhuru kwa mwene,kwa maana nina hakika kutigila kwehele lolonda lyelifihililwe kwa mwene:kwa kutigila ili seligolilwe pambali. ²⁷ Je,wikwamini vanyandunga,Mtavala Agripa?nilucheke kutigila wikwamini. ²⁸ Agripa akamlongie Paulo,"kwa muda mfupi wiwesa kunisawisi nene na kunigola Mkristo? ²⁹ Paulo akalongile,"nikusumsuka Mulungu kutigila kwa muda mfupi au mtali,si veve tu,bali pia wonda yevekupulika nenguni,vavecha ngita nene,lakini bila ili minyororo gya kukichaka." ³⁰ Ndipo mtavala a kemile,na liwali na Bernike pia,na vala yevekikete pamwi navo, ³¹ Pevakaliagile muukumbi,vaywa ngine vene kwa vene na kulonga,munu uyu seekiwa kutuwa wala kuworua. ³² Agripa akamlongie Festo,"Munu uyu ngawesile kuvikwa huru ngita seakatie rufani kwa kaisari."

Chapter 26

¹ Hivyo,Agripa amlongie Paulo,'wirusiwa kwitetela.'Ndipo Paulo akanyosile liwoko lyake ekitelie ndee. ² Ndikiwiona mnafuraha,Mtavala,Agripa,ili kugola nongwa yangu Paulo yako nengulisidi ya manongwa yonda ga wayahudi. ³ Hasa kwasababu veveni mtaalamu va desturi cha wayahudi na maswali.Hivyo nisuka unipulike che kwa utumilifu. ⁴ Nakaka,wayahudi vonda valucheke jinsi nilivyoishi tangu unyilambo wangu katika taifa lyangu uko Yerusalemu. ⁵ Vanichele tangu katali na vepasuwa kwidikila kutigila ndikiketa ngita Mfarisayo,dhahabu lina msimamo mukali mdini yetu. ⁶ Nondede ndimie apa ndihukumilwe kwa sababu nene ndalolile ahadi ambayo Mulungu aigolile na dada vetu. ⁷ Iyi ni ahadi ambayo makabila getu kumi na gavili getumaini kwanuka ngita vakumwabudu Mulungu kwa bidii pamie na pamunyi.Ni kwa ajili ya tumaini ili,Mtavala Agripa,kutigila wayahudi vekinistaki. ⁸ Kwa liki yeyonda pagati yenu chorosa ni ajabu kutigila Mulungu efufula vanu? ⁹ Wkati yumwi nahosile mwenekaye kutigila ngandigitile njowo njolofu sili ya litawa lya Yesu va Nazareti. ¹⁰ Ndagolile aga katika Yerusalemu;Ndavawopile waamini mkicha,na nikakali na mamlaka kuhuma kwa vakomi va makuhani kugita ifyo na wakati vewulaguwa,ndatovila kura sili yao. ¹¹ Mara cholofu navavile katika masinagogi gonela na nagefiche kuvagita vaikame mani yao.Ndali na lilakali sana pakyanya yao na ndivadagile hata katika mwani ya pauhenja. ¹² Wakati pendikali ndigole aga ndahela Dameski,pendikali na mamlaka na milagilagi kuhuma kwa makuhani vakomni; ¹³ Pendikakali mhasi wakati wa Pamunyi,Mtawala,ndawonege mwanga kuhuma mbinguni weukali mukali kuliko lichuwa na wang'ali kutuchungulila nene na vanu yeva kakali vesafiri pamwi na nene. ¹⁴ Newe wonda petukague pasi,ndapulika sauti peilonga na nene pelonge katika lugha kiebrania;Sauli,sauli!wuli ukundesa?Ni vigumu kwa veve kuutova teke mchokoo. ¹⁵ Ndipo ndalongile,'veve ndi nani Mtwa?Mtwa akahigile,'Nene ni Yesu ambaye wanditesile. ¹⁶ Nondede winamka wime kwa magulu gako:sababu kwa kusudi ili nene ndiwonekine kwa veve ,ndikuhague kwecha mutumishi na shahidi pakyanya ya njowo ambacho uluchela kuhusu nene nondede na njowo chendikulangula pambeke; ¹⁷ Na ndikukombola kuhuma kwa vanu na vanu va mataifa ambapo ndikutumia, ¹⁸ Kufumbua meho gao na kuvahecha mkichaka kwechelela mumwanga na kuhuma mikakela lya lichimu vampindukile Mulungu msamaha gwa sambu na urithi ambao nivagavie vala yenivatengile kwa imani yeyivechile kwa nene. ¹⁹ Hivyo Mtavala Agripa,sendika wesile kuasi maono mbinguni, ²⁰ Lakini,kwa vala yavakali katika Dameski kwanza,na pia kwa vanu va mataifa ganginda wulaniche kutigila vatubu na kupindukia Mulungu,vagole njowo yanayostahili tobo. ²¹ Kwa sababu hiyo wayahudi vanmibete hekaluni,vagechile kumbalaga. ²² Mulungu andangile mpaka nandee,hivyo ni kwima na kushuhudia kwa vanu va kuwaida na kwa vala vakomi kukyanya ya gala ambayo vanyandunga na Musa valongile gahumila na si chingi, ²³ Kutigila kristo lazima agule na avechava kwanza kuchuka kuhuma kwa yevatwe na kutangaza kuchuka kuhuma kwa yevatwe na kutangasa mwanga kwa wayahudi na vanu va Mataifa. ²⁴ Paulo peasindile kwitetela,Festo akalongile kwa sauti ngoni,Paulo,veveni Mtamwa luhala uasomo gako gakugolile uveche Mtamwa luhala. ²⁵ Lakini Paulo akalongile,nene si mtauwa va luhala,Mheshimiwa Festo lakini kwa ukakatima mlonga njowo cha kweli mtupa. ²⁶ Kwa kutigila mtavala alucheke kuhusu njowo ichi na hivyo nilonge kwa uhuru kwa mwene,kwa maana nina hakika kutigila kwehele lolonda lyelifihililwe kwa mwene:kwa kutigila ili seligolilwe pambali. ²⁷ Je,wikwamini vanyandunga,Mtavala Agripa?nilucheke kutigila wikwamini. ²⁸ Agripa akamlongie Paulo,"kwa muda mfupi wiwesa kunisawisi nene na kunigola Mkristo? ²⁹ Paulo akalongile,"nikusumsuka Mulungu kutigila kwa muda mfupi au mtali,si veve tu,bali pia wonda yevekupulika nenguni,vavecha ngita nene,lakini bila ili minyororo gya kukichaka." ³⁰ Ndipo mtavala a kemile,na liwali na Bernike pia,na vala yevekikete pamwi navo, ³¹ Pevakaliagile muukumbi,vaywa ngine vene kwa vene na kulonga,munu uyu seekiwa kutuwa wala kuworua. ³² Agripa akamlongie Festo,"Munu uyu ngawesile kuvikwa huru ngita seakatie rufani kwa kaisari."

Chapter 27

¹ Peikaamuliswe kutigila twitakiwa tusafuli kwa malenga kubila kuitaa,vakamkabisile Paulo na wafungwa vengi va afisa yumwi wa jeshi la kiroma yeakakemelilwe julio,wa kikosi cha Agustani. ² Tukakangee meli kuhuma Adramitamu ambayo ikakali isafiri Mumbali mbali ya Rwani ya Asia.Hivyo tukengie mubahari.Aristaka kuhuma Thesolanike pamwi ya mekadonie akahele pamwi na nehwe. ³ Siku yeikafualive tukavikile nanga katika mwani ya Sidoni,ambayo julio akamtendiye Paulo kwa unofu na akamruhusu kuhelela kwa Veganyave kwanukila ukarimu wao. ⁴ Kuhuma apo tukahele kubahasha tukasafiri kachungutila kisiva cha Kipro ambao kikakali kikingile cha kikingile lukala kwa sababu lukala ukakali ukitukabili. ⁵ Baada ya kuvecha tusafie katika malenga gegakali babeyi na kilikia na pamfilia,tukachile Mira,mwani ya Lisia. ⁶ Pala yula afisa wa jeshi la kiroma,akaiwene Meli kuhuma Alexandria ambayo ikakali isafiri kuhelela Italia.Akatukangicha Mugati yake. ⁷ Baada ya kuwa tusafiye molamola kwa siku cholofu na hatimaye tukawa tufikile kwa taabu pabeyi na kinidasi,lukala haukaturuhusu kangi kuhelela ngasi iyo,hivyo tukasafiye mumbalimbali ya Iwifunyicha krete tukiukinga lukala mkabala na Salmone. ⁸ Tukasafiye mumbalimbali ya mwani kwa Ugemu,mpaka tukafikila pahali pepekemeluwa fari haveni ambayo iko pabeyi na mwani ya Lasi. ⁹ Tukakali tulegure muda molofu sana,na muda gwa mfuno gwa kiyahudi ukakali uchumbiye pia,na nondee ikakali ni hatari kugendelela kusafili.Hivyo Paulo akatukabwise, ¹⁰ na kulonga,Vagosigosi,nilola safari ambayo twikela kuitegula ivecha na madhara na hasara cholofu siyo tu cha misigo na meli,Lakini pia ya maisha getu." ¹¹ Lakini afise wa jeshi la kiroma akampulikicha saidi Mtuwa vake na Mnyameli,kuliko mambo gala ambayo gakaywangilwe na Paulo. ¹² Kwasababu bandari seikakali sehemu mwefu kwikala wakati wa ng'ala mabaharia wongofu.wakasha uri tusafuli kuhuma pala,ili kwa namna yeyonde neketwiwesa kuu fikila mwani ya. Foinike,twikala pala wakati wa ng'ala.Foinike ni bandari huko kreta,na ilola kaskazini mashariki na kusini mashariki. ¹³ Ngala ya kusini pegukanjila kuvuma molamola,mabahama vakahochile vapatile kila ambacho vakakali vekuikela.Wakangoa nanga na kusafili mumbalimbali ya krete pabeyi ya mwani. ¹⁴ Lakini baada ya Muda mfupi lukala lukali,levelukake melilwe wa kaskazini mashariki,lukavangile katulova kuhuma kumwambo ya kihiva. ¹⁵ Wakati meli peikaelemilwe na kulemuwa kuukabili lukala,tukechikiye na hali iyo,tukasafiliswe nawo. ¹⁶ Tukakimbie kuchumbila ula upande weukakali wikinga lukala wa kihiva kyekikemeluwa kauda.na kwa taabu same tukafanikilwe kukombola wato. ¹⁷ Baada ya kuvecha vaikwegile,vakatumiye lulegesi kuiwopa meli.vakogwipe kwamba kalituwesile kuhelela kwenye eneo la muhanga golofu la sijite,hivyo vakesile nanga na vakendesilwe mumbalimbali. ¹⁸ Twatowilwe kwa ngufu sana na dhoruba hivyo siku yeikafuatile mabaharia vakanyile kutaga misigo kuhuma mumeli. ¹⁹ Siku ya udatu,mabahatia vakanjile kugachecha malenga kwa mawoko gao vavene. ²⁰ Wakati ambapo lichuwa na nyota sechikatuangasiye kwa siku nyolofu bado dhoruba ngomi ikatulovile,na matumaini kutigila kali tukombolilwe gakahegile. ²¹ Baada ya kuwa vahele katali bila kyakuliya,hapo Paulo akemiye pagatigati ya mabaharia alongile,vagosigosi,mkapaswile ,mumbuliki che,na ngali tu lanile kukula kuhuma kreti kupata aga masala na kwanangika. ²² Na nondeya nawafariji mwigavile mitima,kwa sababu sekuvecha upotevu macha kati yenu,isipokuwa hasara ya meli tu. ²³ Kwasababu pamiye yeuchumbile lihoka lya Mulungu,ambaye uyo Mulungu nene ndi vake,na ambaye ninamwabudu pia-lichoka lyake emila pambali yagu ²⁴ na kulonga,"Utane kugopa Paulo.Lasima wime mumbele ya kaisari,nalle,Mulungukatika usungu lwake akugavie ava wonde ambao vesafili pamwi na veve. ²⁵ Hivyo ,vagosi mwigavile mtima,kwa sababu ndikumwamini Mlungu,kwamba itakuwa kama ndikalongelilwe. ²⁶ Lakini lasima tu lemale kwa kutouwa katika baadhi ya fihwi." ²⁷ Peukafikile pamiye wa kumi na nne,petukakali vekutwendesa kulama kula kwenye bahari ya Adritik,ngita pamiye ya manana hivi mabaharia walifiki kwamba vahegeliye mumdunda. ²⁸ Vakatumiye milio kupima utali wa malenga na vapatile mita itela itimi na sila baada ya muda mfupi vakapimile kangi vakapatile mutu ishirini na saba. ²⁹ Vakogwipe kwanza vewesa kubuma maganga,hivyo vakesile manga nne kuhuma katika sehemu ya kuvikila nanga na vakasukile kutigila pamilau kaliyachile kwave. ³⁰ Vala mabaharia vakakali vesaka namna ya kuilaka ila meli na vakesile mumalenga .Boti ndondondodo cha kukombolela maisha ,na wakajifanya kutigila vetaga nenga kuhuma sehemu ya mumbele ya boti. ³¹ Lakini Paulo a,longiye yula askali wa jeshi la kiroma na vala askari,semwiwesa kukomboluwa isipokuwa ava vanu vesigala Mumeli". ³² Kisha vala askari vakadumuwe ndegesi cha ila boti na ikalekilwe inyamuliwe na malenga. ³³ Wakati mwanga wa pamilawu peukakali ukwihumicha,Paulo akawasichi wonde angalau valiye kidogo.Alongile,"Hii ni siku ya kumi na nne mwichindila bila kuliya,semaliya kima. ³⁴ Hivyo ndikuvasili mtegule yakuliya kidogo,kwa sababu hii ni kwa ajili ya kwikala kwenu,na kwahela hata huifwili lwimi lwa mituwe gyenu pewiyaga. ³⁵ Peakasindile kulonga icho akategue mkate akamlumbile Mulungu kutalo ya meho ga kila muni.Kisha akagudumuwe mkate akavangile kuliya. ³⁶ Kisha wonde vakagavililwe Mutima na vene vakanyamuwe ya kuliya. ³⁷ Tukakali na vanu 276 mugati ya

meli. ³⁸ Revakasindile kuliya vya kutosha vakaigitile meli mbefu pa kutaga ngano mgati ya bahari. ³⁹ Peikali pamunyi, sevakaichelee pamudunda, lakini vakawene sehemu ya pamdunda yeyingie mumalenga yeyikakali na Muhanga molofu. Vakalongine ngita vewesa kuiendesha meli kubita apo. ⁴⁰ Hivyo vakachihongwihe nanga vakachilekile ha mubahari katika muda gugo vakachihogwihe ndegesi cha nanga na vekoenuamuwe sehemu cha nanga na vekoenuamuwe sehemu ya kutalo kuhelela kulukala, hivyo vakachelee kusehemu yosehemu ya Muhanga Molofu. ⁴¹ Lakini vakachile mahali ambapo mikonalo puvili ya malenga gitangana na meli ikachele mumuhanga, Na ile sehemu ya kutalo ya meli ikawamile pala na ikawesile kuhenga, lakini sehemu ya kutalo ya meli ikavangile kudenyeke kwa sababu ya ukali wa mawimbi. ⁴² Mpango wa vala askari ukakali ni kuvaulaga vafungwa, ili kwamba hakuna ambaye kaliasugiliye na kutoloka. ⁴³ Lakini yula askar wa jeshi la kiroma akalee kumkombola paulo, hivyo akawimiche mpango gwao: na akavalamulise vala ambao yevewesa kusugila vadaruke kuhuma mumeli kwanza na vachelele mundunda. ⁴⁴ Kisha vagosi vengi vafuata, vengi kukyanya ya apande vya mbao na vengi kukyanya ya finu vingi kuhuma mumeli kwa ng'asi iyi ikahumiye kwamba wonde tufika salama Mumchunda.

Chapter 27

¹ Peikaamuliswe kutigila twitakiwa tusafili kwa malenga kubila kuitaa,vakamkabisile Paulo na wafungwa vengi va afisa yumwi wa jeshi la kiroma yeakakemelilwe julio,wa kikosi cha Agustani. ² Tukakangee meli kuhuma Adramitamu ambayo ikakali isafiri Mumbali mbali ya Rwani ya Asia.Hivyo tukengie mubahari.Aristaka kuhuma Thesolanike pamwi ya mekadonie akahele pamwi na nehwe. ³ Siku yeikafualive tukavikile nanga katika mwani ya Sidoni,ambayo julio akamtendiye Paulo kwa unofu na akamruhusu kuhelela kwa Veganyave kwanukila ukarimu wao. ⁴ Kuhuma apo tukahele kubahasha tukasafiri kachungutila kisiva cha Kipro ambao kikakali kikingile cha kikingile lukala kwa sababu lukala ukakali ukitukabili. ⁵ Baada ya kuvecha tusafie katika malenga gegakali babeyi na kilikia na pamfilia,tukachile Mira,mwani ya Lisia. ⁶ Pala yula afisa wa jeshi la kiroma,akaiwene Meli kuhuma Alexandria ambayo ikakali isafiri kuhelela Italia.Akatukangicha Mugati yake. ⁷ Baada ya kuwa tusafiye molamola kwa siku cholofu na hatimaye tukawa tufikile kwa taabu pabeyi na kinidasi,lukala haukaturuhusu kangi kuhelela ngasi iyo,hivyo tukasafiye mumbalimbali ya Iwifunyicha krete tukiukinga lukala mkabala na Salmone. ⁸ Tukasafiye mumbalimbali ya mwani kwa Ugemu,mpaka tukafikila pahali pepekemeluwa fari haveni ambayo iko pabeyi na mwani ya Lasi. ⁹ Tukakali tulegure muda molofu sana,na muda gwa mfungo gwa kiyahudi ukakali uchumbiye pia,na nondee ikakali ni hatari kugendelela kusafili.Hivyo Paulo akatukabwise, ¹⁰ na kulonga,Vagosigosi,nilola safari ambayo twikela kuitegula ivecha na madhara na hasara cholofu siyo tu cha misigo na meli,Lakini pia ya maisha getu." ¹¹ Lakini afise wa jeshi la kiroma akampulikicha saidi Mtuwa vake na Mnyameli,kuliko mambo gala ambayo gakaywangilwe na Paulo. ¹² Kwasababu bandari seikakali sehemu mwefu kwikala wakati wa ng'ala mabaharia wongofu.wakasha uri tusafili kuhuma pala,ili kwa namna yeyonde neketwiwesa kuu fikila mwani ya. Foinike,twikala pala wakati wa ng'ala.Foinike ni bandari huko kreta,na ilola kaskazini mashariki na kusini mashariki. ¹³ Ngala ya kusini pegukanjila kuvuma molamola,mabahama vakahochile vapatile kila ambacho vakakali vekuikela.Wakangoa nanga na kusafili mumbalimbali ya krete pabeyi ya mwani. ¹⁴ Lakini baada ya Muda mfupi lukala lukali,levelukake melilwe wa kaskazini mashariki,lukavangile katulova kuhuma kumwambo ya kihiva. ¹⁵ Wakati meli peikaelemilwe na kulemuwa kuukabili lukala,tukechikiye na hali iyo,tukasafiliswe nawo. ¹⁶ Tukakimbie kuchumbila ula upande weukakali wikinga lukala wa kihiva kyekikemeluwa kauda.na kwa taabu same tukafanikilwe kukombola wato. ¹⁷ Baada ya kuvecha vaikwegile,vakatumiye lulegesi kuiwopa meli.vakogwipe kwamba kalituwesile kuhelela kwenye eneo la muhanga golofu la sijite,hivyo vakesile nanga na vakendesilwe mumbalimbali. ¹⁸ Twatowilwe kwa ngufu sana na dhoruba hivyo siku yeikafuatile mabaharia vakanyile kutaga misigo kuhuma mumeli. ¹⁹ Siku ya udatu,mabahatia vakanjile kugachecha malenga kwa mawoko gao vavene. ²⁰ Wakati ambapo lichuwa na nyota sechikatuangasiye kwa siku nyolofu bado dhoruba ngomi ikatulovile,na matumaini kutigila kali tukombolilwe gakahegile. ²¹ Baada ya kuwa vahele katali bila kyakuliya,hapo Paulo akemiye pagatigati ya mabaharia alongile,vagosigosi,mkapaswile ,mumbuliki che,na ngali tu lanile kukula kuhuma kreti kupata aga masala na kwanangika. ²² Na nondeya nawafariji mwigavile mitima,kwa sababu sekuvecha upotevu macha kati yenu,isipokuwa hasara ya meli tu. ²³ Kwasababu pamiye yeuchumbile lihoka lya Mulungu,ambaye uyo Mulungu nene ndi vake,na ambaye ninamwabudu pia-lichoka lyake emila pambali yagu ²⁴ na kulonga,"Utane kugopa Paulo.Lasima wime mumbele ya kaisari,nalle,Mulungukatika usungu lwake akugavie ava wonde ambao vesafili pamwi na veve. ²⁵ Hivyo ,vagosi mwigavile mtima,kwa sababu ndikumwamini Mlungu,kwamba itakuwa kama ndikalongelilwe. ²⁶ Lakini lasima tu lemale kwa kutouwa katika baadhi ya fihwiwa." ²⁷ Peukafikile pamiye wa kumi na nne,petukakali vekutwendesa kulama kula kwenye bahari ya Adritik,ngita pamiye ya manana hivi mabaharia walifiki kwamba vahegeliye mumdunda. ²⁸ Vakatumiye milio kupima utali wa malenga na vapatile mita itela itimi na sila baada ya muda mfupi vakapimile kangi vakapatile mutu ishirini na saba. ²⁹ Vakogwipe kwanza vewesa kubuma maganga,hivyo vakesile manga nne kuhuma katika sehemu ya kuvikila nanga na vakasukile kutigila pamilau kaliyachile kwave. ³⁰ Vala mabaharia vakakali vesaka namna ya kuilaka ila meli na vakesile mumalenga .Boti ndondondodo cha kukombolela maisha ,na wakajifanya kutigila vetaga nenga kuhuma sehemu ya mumbele ya boti. ³¹ Lakini Paulo a,longiye yula askali wa jeshi la kiroma na vala askari,semwiwesa kukomboluwa isipokuwa ava vanu vesigala Mumeli". ³² Kisha vala askari vakadumuwe ndegesi cha ila boti na ikalekilwe inyamuliwe na malenga. ³³ Wakati mwanga wa pamilawu peukakali ukwihumicha,Paulo akawasichi wonde angalau valiye kidogo.Alongile,"Hii ni siku ya kumi na nne mwichindila bila kuliya,semaliya kima. ³⁴ Hivyo ndikuvasili mtegule yakuliya kidogo,kwa sababu hii ni kwa ajili ya kwikala kwenu,na kwahela hata huifwili lwimi lwa mituwe gyenu pewiyaga. ³⁵ Peakasindile kulonga icho akategue mkate akamlumbile Mulungu kutalo ya meho ga kila munu.Kisha akagudumuwe mkate akavangile kuliya. ³⁶ Kisha wonde vakagavililwe Mutima na vene vakanyamuwe ya kuliya. ³⁷ Tukakali na vanu 276 mugati ya

meli. ³⁸ Revakasindile kuliya vya kutosha vakaigitile meli mbefu pa kutaga ngano mgati ya bahari. ³⁹ Peikali pamunyi, sevakaichelee pamudunda, lakini vakawene sehemu ya pamdunda yeyingie mumalenga yeyikakali na Muhanga molofu. Vakalongine ngita vewesa kuiendesha meli kubita apo. ⁴⁰ Hivyo vakachihongwihe nanga vakachilekile ha mubahari katika muda gugo vakachihogwihe ndegesi cha nanga na vekoenamuwe sehemu cha nanga na vekoenamuwe sehemu ya kutalo kuhelela kulukala, hivyo vakachelee kusehemu yosehemu ya Muhanga Molofu. ⁴¹ Lakini vakachile mahali ambapo mikonalo puvili ya malenga gitangana na meli ikachele mumuhanga, Na ile sehemu ya kutalo ya meli ikawamile pala na ikawesile kuhenga, lakini sehemu ya kutalo ya meli ikavangile kudenyeke kwa sababu ya ukali wa mawimbi. ⁴² Mpango wa vala askari ukakali ni kuvaulaga vafungwa, ili kwamba hakuna ambaye kaliasugiliye na kutoloka. ⁴³ Lakini yula askar wa jeshi la kiroma akalee kumkombola paulo, hivyo akawimiche mpango gwao: na akavalamulise vala ambao yevewesa kusugila vadaruke kuhuma mumeli kwanza na vachelele mundunda. ⁴⁴ Kisha vagosi vengi vafuata, vengi kukyanya ya apande vya mbao na vengi kukyanya ya finu vingi kuhuma mumeli kwa ng'asi iyi ikahumiye kwamba wonde tufika salama Mumchunda.

Chapter 28

¹ Petwafikichilwe salama,twaluchelee kutigila kisiwa kikemeluwa malta. ² Vanu vene kaeva pala situ kutigila atugavie lusungu lwa kawaida,bali va kochile moto na kutukalibisa wonda,kwasababu yandonya na ng'ala yeyikagendele. ³ Lakini Paulo peakakali alundesemu sigo gwa sagala na kuguvika pamoto,mwanjoka mdodo mnasumu akahumie musa gala chila kwa sababu ya joto lila,na ake nyengelimuliwoko lyake. ⁴ Vanu venekae vapala pevawene likoko litumbila kuhuma muliwo lyake vakelonga longile vene kwa vene,"Munu uyu haki ka muwulaji ambae yeatowike ku bahari,lakini haki seyikumulusu kwikala." ⁵ Lakini mwene amutagite mwali koko kumoto na siapatile madhara gogonda. ⁶ Vene vamuchindie afimbe kwa homa au ague ghafla nakufua.lakini baada ya kumulola kwa masaa gongofu na kulola kutigila kwa hela luchowo si lwa kawaida kwa mwene,va badilise mawaso gao na kulonga akakali Mulungu. ⁷ Basi mahali pala bei pakakali na mganga ambago gu kali mali ya mkomi va kisi wa,munu ye kemelwe pablio.Atu kalibise na kutusungukila kwa siku chidatu. ⁸ Yahumie kutigila daadava pablio ebati luwe na homa na utamuwa wa kuhalisa .Na paulo peamulelelie,asukile,avikile mawoko pakyanya yake,na kuponya. ⁹ Baada ya ili kuhumila,vanu vangipala kisiwani yevakakali vetamuwa pia vakahale na vakaponechilwe. ¹⁰ Vanu vatuhesimile kwa aestima chongofu.Petukakali tukwitailisa kuhega,vatugavie fila fyetukafikelee.. ¹¹ Baaada ya michi gidatu,twasafie mugati ya meli ya Iskanda ambayo yali yatowiluwe nangala kisiwani,ambao vingosi vake vali lukolo vavili vamapacha. ¹² Baada ya kuvecha tutulile katika mwani ya sira kusa,twa kete pala siku chidatu. ¹³ Kuhumila pala twa safie twafikile katika mwani ya putoli. ¹⁴ Uko twara wene baadhi ya lukolo na twa kalibiswe kwikala navo kwasiku saba.kwa ng'asi iyi twachile Rumi. ¹⁵ Kuhuma uko vala valukolo,baada ya kuvecha vapwilike habalichetu,vachile kutwa na kila uko kusoko la Apias na Hotel chidatu.Paulo peava wene vala lukolo amulumbile mulunguegavie ukakatima. ¹⁶ Petwengie roma,Paulo alusiluwe kwikala weka pamwi nayula askari ye akakali ekumupembela. ¹⁷ Basi yali baada ya siku chidatu paulo avakemelie pamwi kati ya wayahudi.Pevachile pamwi,alongile kwa vene,"Lukolo,pamwi na kutigila senifanyile kosa lyolyonda kwa vana ava au kugola kinyume na taratibu cha vadadesu yeva tulongue,nahumichilwe ngita muwopa wa kuhuma Yerusalemu hadi mumawoko ya warumi. ¹⁸ Baada ya kumbucha,vadobwike kunileka huru,kwa sababu kwali kwa hela sababu ngomi kwa nene kuhwanikiwa adhabu kufuwa. ¹⁹ Lakini vala wayahudi peva ywangile kinyume kya kukesuka kwao,nalasimilwe kukata rufaa kwa kaisariri, japo kuwa seikakali kana kutigila nileta mashitaka pakyanya ya taifa la nene. ²⁰ Kwa sababu kudumula kwa nene lufaa,hivyo,nasukile kuvawona na kuywanga na nyenye.Ni kwasababu ya kila kyene Israel anaukakatima nakyo,nifungulwe na kifungo iki. ²¹ Kisha vakamulongie,"setwa wahile kwa nuka baruwa kuhuma Yudea kukuhusu veve,wala kwahela lukolo yeachile kuhumicha taarifa au kulonga luchowo lolanda lwa nangifu kuhusu veve. ²² Lakini twikela kupulika kuhuma kwa veve wiholosa liki kuhusu mukung'ano gwa vanu ava,kwa sababu yichele kanika kwa nehwe kutigila liywangua kinyumbe kila mahali." ²³ Pevakakali vatengile siku kwaajili ya mwene,vanu vongofu saidia vamwachie mahali peakakali ekwikala.Alongile luchowo lula kwa vene na kulola kuhusu ufalme wa Mulungu.Agechile vafundisa kuhusu yesu,kwa namna chonda chivili kuhuma katika sheria cha Musa na kuhuma kwa vanyandunga,kwanjila pamilau hadi palumihe. ²⁴ Baadhi yao sawisike kuhusu njowo chila chechalongilwe,wakati vangi si kaminile. ²⁵ Peva lemiluwe kwidikila vene kwa vene vahegie baada ya Paulo kulilonga luchowo ulu lumwi," Numbula mbalafu alongile unofu kuchumbila Isaya nabii kwa vadadenyu. ²⁶ Alongile,"Helele kwa vanu ava ulonge,"kwa matu genu mapulika,lakini semu welewa,Na kwa mehegenu mulola lakini semuluchela. ²⁷ Kwa ajili ya numbula cha vanuawa ivechile dhaifu,matugao gapulike kwa taabu,vadindile mehogao ,ili kutigila vabihile kuluchela kwa meho gao,na kupulika kwa matu gao,na kuluchela kwa numbula chao,nakuseduka.Kangi,na ngali nivaponiche." ²⁸ Kwa hiyo,mwipasua kuluchela kutigila uwu wokovu wa Mulungu usindi kilwe kwa vanu va Mataifa,na vapuli kicha."(Zingatia:mstari ugu ²⁹ Wakati peakakali alongile enjowo ichi,wayahudi vahegile,vakali na msinfano makomi kati yao,"Si mowuli munakala nofu cha daha). ³⁰ Paulo ekete katika nyumba yake ya kupanga kwa miaka ngwanda givili,na avakalibise wonda ye vachile kwa mwene. ³¹ Akakali ehubiri ufalme wa Mulungu na akakali efundisa njowo pakyanya ya Mutwa Yesu Kristo kwa ukakatima wanda kwa hela yea mkanie.

Chapter 28

¹ Petwafikichilwe salama,twaluchelee kutigila kisiwa kikemeluwa malta. ² Vanu vene kaeva pala situ kutigila atugavie lusungu lwa kawaida,bali va kochile moto na kutukalibisa wonda,kwasababu yandonya na ng'ala yeyikagendele. ³ Lakini Paulo peakakali alundesemu sigo gwa sagala na kuguvika pamoto,mwanjoka mdodo mnasumu akahumie musa gala chila kwa sababu ya joto lila,na ake nyengelimuliwoko lyake. ⁴ Vanu venekae vapala pevawene likoko litumbila kuhuma muliwo lyake vakelonga longile vene kwa vene,"Munu uyu haki ka muwulaji ambae yeatowike ku bahari,lakini haki seyikumulusu kwikala." ⁵ Lakini mwene amutagite mwali koko kumoto na siapatile madhara gogonda. ⁶ Vene vamuchindie afimbe kwa homa au ague ghafla nakufua.lakini baada ya kumulola kwa masaa gongofu na kulola kutigila kwa hela luchowo si lwa kawaida kwa mwene,va badilise mawaso gao na kulonga akakali Mulungu. ⁷ Basi mahali pala bei pakakali na mganga ambago gu kali mali ya mkomi va kisi wa,munu ye kemelwe pablio.Atu kalibise na kutusungukila kwa siku chidatu. ⁸ Yahumie kutigila daadava pablio ehati luwe na homa na utamuwa wa kuhalisa .Na paulo peamulelelie,asukile,avikile mawoko pakyanya yake,na kuponya. ⁹ Baada ya ili kuhumila,vanu vangipala kisiwani yevakakali vetamuwa pia vakahele na vakaponechilwe. ¹⁰ Vanu vatuhesimile kwa aestima chongofu.Petukakali tukwitailisa kuhega,vatugavie fila fyetukafikelee.. ¹¹ Baaada ya michi gidatu,twasafie mugati ya meli ya Iskanda ambayo yali yatowiluwe nangala kisiwani,ambao vingosi vake vali lukolo vavili vamapacha. ¹² Baada ya kuvecha tutulile katika mwani ya sira kusa,twa kete pala siku chidatu. ¹³ Kuhumila pala twa safie twafikile katika mwani ya putoli. ¹⁴ Uko twara wene baadhi ya lukolo na twa kalibiswe kwikala navo kwasiku saba.kwa ng'asi iyi twachile Rumi. ¹⁵ Kuhuma uko vala valukolo,baada ya kuvecha vapwilike habalichetu,vachile kutwa na kila uko kusoko la Apias na Hotel chidatu.Paulo peava wene vala lukolo amulumbile mulunguegavie ukakatima. ¹⁶ Petwengie roma,Paulo alusiluwe kwikala weka pamwi nayula askari ye akakali ekumupembela. ¹⁷ Basi yali baada ya siku chidatu paulo avakemelie pamwi kati ya wayahudi.Pevachile pamwi,alongile kwa vene,"Lukolo,pamwi na kutigila senifanyile kosa lyolyonda kwa vana ava au kugola kinyume na taratibu cha vadadesu yeva tulongue,nahumichilwe ngita muwopa wa kuhuma Yerusalemu hadi mumawoko ya warumi. ¹⁸ Baada ya kumbucha,vadobwike kunileka huru,kwa sababu kwali kwa hela sababu ngomi kwa nene kuhwanikiwa adhabu kufuwa. ¹⁹ Lakini vala wayahudi peva ywangile kinyume kya kukesuka kwao,nalasimilwe kukata rufaa kwa kaisariri, japo kuwa seikakali kana kutigila nileta mashitaka pakyanya ya taifa la nene. ²⁰ Kwa sababu kudumula kwa nene lufaa,hivyo,nasukile kuvawona na kuywanga na nyenye.Ni kwasababu ya kila kyene Israel anaukakatima nakyo,nifungulwe na kifungo iki. ²¹ Kisha vakamulongie,"setwa wahile kwa nuka baruwa kuhuma Yudea kukuhusu veve,wala kwahela lukolo yeachile kuhumicha taarifa au kulonga luchowo lolanda lwa nangifu kuhusu veve. ²² Lakini twikela kupulika kuhuma kwa veve wiholosa liki kuhusu mukung'ano gwa vanu ava,kwa sababu yichele kanika kwa nehwe kutigila liywangua kinyumbe kila mahali." ²³ Pevakakali vatengile siku kwaajili ya mwene,vanu vongofu saidia vamwachie mahali peakakali ekwikala.Alongile luchowo lula kwa vene na kulola kuhusu ufalme wa Mulungu.Agechile vafundisa kuhusu yesu,kwa namna chonda chivili kuhuma katika sheria cha Musa na kuhuma kwa vanyandunga,kwanjila pamilau hadi palumihe. ²⁴ Baadhi yao sawisike kuhusu njowo chila chechalongilwe,wakati vangi si kaminile. ²⁵ Peva lemiluwe kwidikila vene kwa vene vahegie baada ya Paulo kulilonga luchowo ulu lumwi," Numbula mbalafu alongile unofu kuchumbila Isaya nabii kwa vadadenyu. ²⁶ Alongile,"Helele kwa vanu ava ulonge,"kwa matu genu mapulika,lakini semu welewa,Na kwa mehegeni mulola lakini semuluchela. ²⁷ Kwa ajili ya numbula cha vanuawa ivechile dhaifu,matugao gapulike kwa taabu,vadindile mehogao ,ili kutigila vabihile kuluchela kwa meho gao,na kupulika kwa matu gao,na kuluchela kwa numbula chao,nakuseduka.Kangi,na ngali nivaponiche." ²⁸ Kwa hiyo,mwipasua kuluchela kutigila uwu wokovu wa Mulungu usindi kilwe kwa vanu va Mataifa,na vapuli kicha."(Zingatia:mstari ugu ²⁹ Wakati peakakali alongile enjowo ichi,wayahudi vahegile,vakali na msinfano makomi kati yao,"Si mowuli munakala nofu cha daha). ³⁰ Paulo ekete katika nyumba yake ya kupanga kwa miaka ngwanda givili,na avakalibise wonda ye vachile kwa mwene. ³¹ Akakali ehubiri ufalme wa Mulungu na akakali efundisa njowo pakyanya ya Mutwa Yesu Kristo kwa ukakatima wanda kwa hela yea mkanie.